

วิทยาลัยการอาชีพร้อยเอ็ด

แผนการจัดการเรียนรู้

รายวิชา กิจกรรมเสริมสร้างสุจริต

จิตอาสา

รหัสวิชา 30000-2001

ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

วิทยาลัยการอาชีพร้อยเอ็ด

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

แผนการจัดการเรียนรู้รายวิชา *กิจกรรมเสริมสร้างสุจริต จิตอาสา* ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษา นักศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกที่ดีในการดำเนินชีวิต ทั้งในฐานะพลเมืองที่มีความรับผิดชอบและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน

สาระการเรียนรู้ในรายวิชานี้มุ่งเน้นการสร้างความเข้าใจในเรื่องของการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน กับผลประโยชน์ส่วนรวม การมีความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต การดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงเพื่อเป็นภูมิคุ้มกันทางจริยธรรม และการมีจิตสาธารณะในการปฏิบัติตนเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม อันจะนำไปสู่การพัฒนาความเป็นพลเมืองดี มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต และมีจิตอาสา

แผนการจัดการเรียนรู้ฉบับนี้ออกแบบโดย **วิทยาลัยการอาชีพร้อยเอ็ด** โดยสอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณธรรมความโปร่งใสในสถานศึกษา และเพื่อสนับสนุนการสร้างเสริมค่านิยมที่ดีให้กับผู้เรียนอย่างเป็นรูปธรรม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สอนในการใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีจิตอาสา และมีจิตสาธารณะอย่างแท้จริง

วิทยาลัยการอาชีพร้อยเอ็ด

๒๕๖๗

สารบัญ

	หน้า
ลักษณะรายวิชา	๑
โครงสร้างรายวิชาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	๒
หน่วยที่ ๑ การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม	๔
หน่วยที่ ๒ ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต	๒๕
หน่วยที่ ๓ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต	๖๔
หน่วยที่ ๔ พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม	๘๑

ลักษณะรายวิชา

รายวิชา กิจกรรมเสริมสร้างสุจริต จิตอาสา รหัสวิชา ๓๐๐๐๐-๒๐๐๑

หลักสูตร ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พ.ศ. ๒๕๖๗

อ้างอิงมาตรฐาน

ผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชา

มีจิตสำนึกที่ยึดมั่นความซื่อสัตย์สุจริต เป็นพลเมืองดีของสังคม มีจิตอาสา มีส่วนร่วมในการต่อต้าน การทุจริต และปฏิบัติตนตามศาสตร์พระราชา

จุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้

๑. เข้าใจความสำคัญและหลักในการประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดีโดยการน้อมนำศาสตร์ พระราชา มีคุณธรรม จริยธรรม และไม่เพิกเฉยต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
๒. มีทักษะการคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจ ประพฤติปฏิบัติตนโดยการน้อมนำศาสตร์พระราชา ปฏิบัติตนตามหลักธรรม กฎระเบียบ วัฒนธรรม อันดีงามของสังคม การป้องกันและไม่เพิกเฉย ต่อการทุจริต
๓. สามารถประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเทคโนโลยีดิจิทัลในการต่อต้าน การทุจริต และการเป็นคนดีของสังคม
๔. มีกิจนิสัยที่ดีในการปฏิบัติกิจกรรมด้วยความรับผิดชอบ มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต จิตอาสา และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น

สมรรถนะรายวิชา

๑. แสดงความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมเสริมสร้างสุจริต จิตอาสา ตามหลักการและกระบวนการป้องกันการทุจริต
๒. วิเคราะห์และตัดสินใจปฏิบัติในสิ่งที่ควรปฏิบัติและไม่ปฏิบัติในสิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติ
๓. ประพฤติตนโดยการน้อมนำศาสตร์พระราชา มีคุณธรรม จริยธรรม และไม่เพิกเฉยต่อการทุจริต ทุกรูปแบบ
๔. ปฏิบัติกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างต่อต้านทุจริตด้วยจิตพอเพียง กิจกรรมปรับฐานความคิดต้านทุจริต ส่วนตนและส่วนรวม กิจกรรมวิเคราะห์ความเสี่ยงจากสินบน กิจกรรมสร้างสังคมไม่ทน ต่อการทุจริต กิจกรรมยกระดับดัชนี สร้างพลเมืองดีในสังคม และกิจกรรมจิตอาสาต่อต้าน การทุจริตด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล
๕. ปฏิบัติกิจกรรมเสริมสร้างสุจริต จิตอาสา โดยการลงมือปฏิบัติ กระบวนการกลุ่ม การโค้ชชิ่ง และการประเมินผล
๖. ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และเทคโนโลยีดิจิทัลในการต่อต้านการทุจริต และการเป็นคนดีของสังคม

คำอธิบายรายวิชา

ปฏิบัติกิจกรรมตามศาสตร์พระราชาสู่การเป็นคนดีกิจกรรมต่อต้านทุจริตด้วยจิตพอเพียง กิจกรรม ปรับฐานความคิดต้านทุจริตส่วนตนและส่วนรวม กิจกรรมวิเคราะห์ความเสี่ยงจากสินบน กิจกรรมสร้างสังคม ไม่ทนต่อการทุจริต กิจกรรมยกระดับดัชนี สร้างพลเมืองดีในสังคม และกิจกรรมจิตอาสาต่อต้าน การทุจริต ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

โครงสร้างรายวิชา กิจกรรมเสริมสร้างสุจริต จิตอาสา รหัสวิชา ๓๐๐๐๐-๒๐๐๑

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง
๑.	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม	<p>๑. ความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริต (โลก)</p> <p>๑.๑ หลักการแยกแยะระหว่างจริยธรรมและการทุจริต</p> <p>๑.๒ เกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างจริยธรรมและการทุจริต</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผลจากการกระทำไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน - การกระทำสอดคล้องกับคุณธรรม <p>๒. ผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (โลก)</p> <p>๒.๑ ความแตกต่างระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศชาติและสังคมโลก</p> <p>๓. การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (โลก)</p> <p>๓.๑ การขัดกันที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคล สังคม ประเทศชาติ และสังคมโลก</p> <p>๔. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต</p> <p>๔.๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑</p> <p>๕. ผลประโยชน์ทับซ้อน (โลก)</p> <ul style="list-style-type: none"> ๕.๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทับซ้อน ๕.๒ รูปแบบของผลประโยชน์ทับซ้อน (โลก) 	๘

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	จำนวน ชั่วโมง
๒.	ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต	๑. ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต ๒. แนวทางการแก้ปัญหาและวิธีการปฏิบัติ	๖
๓.	STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต	๑. STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต ๒. จิตพอเพียงต้านทุจริต	๖
๔.	พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม	๑. ความเป็นพลเมืองไทย กับความเป็นพลเมืองโลก ๒. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อการป้องกันการทุจริต ๓. พลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อการป้องกันการทุจริต ๔. ความเป็นพลเมืองไทยที่สมบูรณ์	๑๐
		รวม	๓๐

หน่วยที่ ๑

การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน
และผลประโยชน์ส่วนรวม

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ชั้น ปวส.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริต (โลก) เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักศึกษาสามารถบอกความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริตได้

๒.๒ นักศึกษาสามารถแยกแยะความแตกต่างระหว่างจริยธรรมและการทุจริตได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) หลักการการแยกแยะระหว่างจริยธรรมและการทุจริต

๒) การแยกแยะระหว่างจริยธรรมและการทุจริต

- ผลจากการกระทำไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน

- การกระทำสอดคล้องกับคุณธรรม

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิด

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม

มุ่งมั่นในการทำงาน

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้ / ขั้นตอนการจัดประสบการณ์

ชั่วโมงที่ ๑

๑. ให้นักศึกษาดูคลิปวิดีโอ “ความหมายและความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม (หน้าที่พลเมืองฯ)”

ครูตั้งคำถามดังนี้

๑.๑ เนื้อหาของคลิปวิดีโอเกี่ยวกับเรื่องอะไร

๑.๒ คุณธรรม/จริยธรรม หมายถึงอะไร เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร

๑.๓ คุณธรรม/จริยธรรม มีความสำคัญอย่างไร ในระดับตนเอง โรงเรียน ชุมชน

ประเทศ และระดับโลก

ครูและนักศึกษาช่วยกันสรุป

คุณธรรมคือ หลักของความดีความงาม ความถูกต้อง

จริยธรรมคือ การปฏิบัติตนเพื่อให้เกิด คุณธรรม

ความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรมคือ เป็นสิ่งถูกต้อง ดีงาม ที่ทุกคนควรปฏิบัติ

ทั้งในระดับสังคม ประเทศชาติ โลก

๒. ให้นักศึกษาดูคลิปวิดีโอ “หนังสือ เรื่องการทุจริต”

ครูตั้งคำถามดังนี้

๒.๑ จากคลิปวิดีโอมีการกระทำผิดทางจริยธรรมมากน้อยแค่ไหน อย่างไร

๒.๒ การทุจริต มีความสำคัญอย่างไรและก่อให้เกิดปัญหาต่อสังคม ประเทศชาติและโลก อย่างไร

ครูและนักศึกษาร่วมกันสรุป ได้ว่า

การทุจริต คือ การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

ความสำคัญของการทุจริต คือ พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อน แก่ตนเองและผู้อื่น

ชั่วโมงที่ ๒

๓. แบ่งนักศึกษาเป็น ๔ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน ร่วมสนทนา ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ และ ๒ ให้ระบุถึงการกระทำที่สื่อถึงเรื่อง จริยธรรม เช่น ประเทศไทยส่งอาหารให้ผู้ประสบภัยน้ำท่วมในอเมริกา

กลุ่มที่ ๓ และ ๔ ให้ระบุถึงการกระทำที่สื่อถึงเรื่อง การทุจริต เช่น บริษัท เลห์แมน บราเธอร์ส ต้องล้มละลาย เนื่องจากใช้เทคโนโลยีทางบัญชีเพื่อบิดเบือนข้อมูลทางการเงินโดยเขียนข้อความที่ระบุลงในกระดาษฟลิปชาร์ต เป็นการแยกแยะระหว่างจริยธรรมกับการทุจริต

๔. ให้นักศึกษากลุ่ม ๑,๒ และ ๓,๔ ร่วมกันเลือกการกระทำที่ซ้ำ/คล้ายกันมานำเสนอ

๕. ครูและนักศึกษาช่วยกันช่วยกันสรุปหลักการแยกแยะระหว่างจริยธรรมและการทุจริต

- จริยธรรมเป็นผลจากการกระทำไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน ซึ่งเป็นการกระทำสอดคล้องกับหลักคุณธรรม ส่วนการทุจริตเป็นการกระทำให้ตนเองและส่วนรวมเดือดร้อน

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) คลิปวิดีโอ “ความหมายและความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม (หน้าที่พลเมืองฯ)”
(<https://www.youtube.com/watch?v=u๑kIHk๗VGhg>)

๒) คลิปวิดีโอ “หนังสือ เรื่องการทุจริต” – YouTube
(<https://www.youtube.com/watch?v=๘ZGdHVb๑RYw>)

๓) กระดาษฟลิปชาร์ต

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

- ตรวจสอบผลงานการแยกแยะระหว่างจริยธรรมและการทุจริต
- สังเกตพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงาน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

- แบบให้คะแนนการตรวจสอบผลงานการแยกแยะระหว่างจริยธรรมและการทุจริต
- แบบสังเกตพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงาน

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

- ผ่านเกณฑ์การประเมินการให้คะแนนระดับดีขึ้นไป
- ผ่านเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน
(.....)

แบบสังเกตพฤติกรรม
“มุ่งมั่นในการทำงาน”

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงตามเกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การประเมิน (ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงของครูผู้สอน)

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการปฏิบัติหน้าที่การงาน				ทำงานด้วยความเพียร พยายาม และอดทนเพื่อให้ งานสำเร็จตามเป้าหมาย				รวม ๘ คะแนน
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										

เกณฑ์การใช้คะแนน

๔ คะแนน	เท่ากับ	ดีมาก
๓ คะแนน	เท่ากับ	ดี
๒ คะแนน	เท่ากับ	พอใช้
๑ คะแนน	เท่ากับ	ปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๗-๘	ดีมาก
๕-๖	ดี
๓-๔	พอใช้
๑-๒	ปรับปรุง

(ลงชื่อ).....ครูผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ชั้น ป.๕.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (โลก) เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
๒. สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๒.๑ นักศึกษาสามารถบอกหลักการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้
- ๒.๒ นักศึกษาสามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๓. สารการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

- ๑) หลักการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้
- ๒) ความแตกต่างระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ที่ส่งผลต่อประเทศชาติและสังคมโลก

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

- ๑) ความสามารถในการฟัง พูด และเขียน
- ๒) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม

มุ่งมั่นในการทำงาน

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้ / ขั้นตอนการจัดประสบการณ์

ชั่วโมงที่ ๑

๑. ให้นักศึกษาดูคลิปวิดีโอ "กาฝาก" สื่อการเรียนรู้ความแตกต่างระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม และ คลิปวิดีโอ "คุณว่าใครชนะ" สื่อการเรียนรู้ความแตกต่างระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

ครูตั้งคำถามดังนี้

- ๑.๑ เนื้อหาของคลิปวิดีโอเกี่ยวกับเรื่องอะไร และสะท้อนความคิดของนักศึกษาอย่างไร
- ๑.๒ ผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม หมายถึงอะไร
- ๑.๓ ผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม เป็นอย่างไร และมีความสำคัญต่อ

ประเทศชาติและสังคมโลกอย่างไร

ครูและนักศึกษาช่วยกันสรุป ได้ว่า

- ๑) ผลประโยชน์ส่วนตนคือ การกระทำที่ส่งผลกับตนเองเท่านั้น
- ๒) ผลประโยชน์ส่วนรวมคือ การกระทำที่ส่งผลกับผู้อื่นโดยทั่วไป

ความสำคัญของความแตกต่างระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม คือ ได้เรียนรู้การกระทำใดมีผลกับใครและทำให้ใครเสียประโยชน์หรือไม่

๒. แบ่งนักศึกษาเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน คิดบทบาทสมมติในหัวข้อคือ “ผลประโยชน์ส่วนตนหรือผลประโยชน์ส่วนรวม คุณเลือกอะไร” โดยใช้เวลา ๑๐ นาที

ชั่วโมงที่ ๒

๓. ให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมติ

๔. ครูสังเกตพฤติกรรมการแสดงบทบาทสมมติของนักศึกษา

๕. ครูและนักศึกษาร่วมกันสรุปหลักการความแตกต่างระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ดังนี้

- หลักการ คือ ดูที่ลักษณะของผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นว่าเกิดกับใคร

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) คลิปวิดีโอ "กาฝาก" สื่อการเรียนรู้ความแตกต่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ([https://www.youtube.com/watch?v=EHF๙\(TpTYkg](https://www.youtube.com/watch?v=EHF๙(TpTYkg))

๒) คลิปวิดีโอ "คุณว่าใครชนะ" สื่อการเรียนรู้ความแตกต่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (<https://www.youtube.com/watch?v=u๖L๗๔๙nfVWk>)

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

-สังเกตการแสดงบทบาทสมมติผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

-สังเกตพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงาน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

-แบบให้คะแนนการแสดงบทบาทสมมติผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

-แบบสังเกตพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงาน

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

-ผ่านเกณฑ์การประเมินได้คะแนนระดับดีขึ้นไป

-ผ่านเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน
(.....)

๗. ภาคผนวก

แบบให้คะแนนการแสดงบทบาทสมมติผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
ระดับชั้น ปวส. สาขาวิชา..... กลุ่มที่.....

ที่	กลุ่มที่	รายการประเมิน																รวม
		ความถูกต้องตรงตามประเด็น				การสื่อสารชัดเจนเข้าใจง่าย				มีความพร้อมในการนำเสนอ				มีการใช้กระบวนการกลุ่ม				
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	
๑																		๑๖ คะแนน
๒																		
๓																		
๔																		
๕																		

เกณฑ์การใช้คะแนน

- ๔ คะแนน เท่ากับ ดีมาก
- ๓ คะแนน เท่ากับ ดี
- ๒ คะแนน เท่ากับ พอใช้
- ๑ คะแนน เท่ากับ ปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๓-๑๖	ดีมาก
๙-๑๒	ดี
๕-๘	พอใช้
๑-๔	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรม
“มุ่งมั่นในการทำงาน”

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงตามเกณฑ์การประเมิน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการปฏิบัติหน้าที่การงาน				ทำงานด้วยความเพียร พยายาม และอดทนเพื่อให้ งานสำเร็จตามเป้าหมาย				รวม คะแนน
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										

เกณฑ์การใช้คะแนน

- ๔ คะแนน เท่ากับ ดีมาก
 ๓ คะแนน เท่ากับ ดี
 ๒ คะแนน เท่ากับ พอใช้
 ๑ คะแนน เท่ากับ ปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๗-๘	ดีมาก
๕-๖	ดี
๓-๔	พอใช้
๑-๒	ปรับปรุง

(ลงชื่อ).....ครูผู้ประเมิน
 (.....)
 ...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม   ชั้น ปวส.
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและ   เวลา ๒ ชั่วโมง
 ผลประโยชน์ส่วนรวม (โลก)

๑. ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
๒. สามารถคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

นักศึกษาสามารถอธิบายการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

การขัดกันที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคล สังคม ประเทศชาติและสังคมโลก

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

- ๑) ความสามารถในการสื่อสาร
- ๒) ความสามารถในการวิเคราะห์

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม

มุ่งมั่นในการทำงาน

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้ / ขั้นตอนการจัดประสบการณ์

ชั่วโมงที่ ๑

๑. ให้นักศึกษาศึกษาใบความรู้ เรื่อง การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

ครูตั้งคำถามดังนี้

๑.๑ ลักษณะการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมีขั้นตอนอย่างไร

๑.๒ การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมีผลกระทบอย่างไร

๒. ครูและนักศึกษาร่วมกันสรุป ได้ว่า

การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่กลับเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียกับกิจกรรมที่เอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง ทำให้การใช้อำนาจไปทางทุจริต

ชั่วโมงที่ ๒

๓. แบ่งนักศึกษาออกเป็น ๔ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน สัมมนา เรื่อง การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมที่เกิดขึ้นระหว่างบุคคล สังคม ประเทศชาติและสังคมโลก และแนวทางแก้ไขปัญหา ลงในกระดาษฟลิปชาร์ต

๔. แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนและนำผลงานไปติดที่ป้ายนิเทศในชั้นเรียน

๕. ครูและนักศึกษาช่วยกันช่วยกันสรุปลักษณะการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ดังนี้

ลักษณะการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม คือ เมื่อผลประโยชน์ส่วนตนไปทำให้เกิดผลกับส่วนรวม แนวทางแก้ไขปัญหาคือปลูกฝังให้คนเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้เรื่อง การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
- ๒) กระดาษฟลิปชาร์ต
- ๓) ชิ้นงาน

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

- ตรวจสอบผลงานชิ้นงานการสัมมนา เรื่อง การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

- สังเกตพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงาน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

- แบบให้คะแนนการตรวจชิ้นงานการสัมมนา เรื่อง การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

- แบบสังเกตพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงาน

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

- ผ่านเกณฑ์การประเมินได้คะแนนระดับดีขึ้นไป
- ผ่านเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน
(.....)

๗. ภาคผนวก

แบบให้คะแนนการตรวจชิ้นงานการสัมมนา เรื่อง การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

ระดับชั้น ปวส. สาขาวิชา..... กลุ่มที่.....

ที่	กลุ่มที่	รายการประเมิน																รวม
		ความถูกต้องตรงตามประเด็น				การสื่อสารชัดเจนเข้าใจง่าย				มีความพร้อมในการนำเสนอ				มีการใช้กระบวนการกลุ่ม				
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	
																		๑๖ คะแนน
๑																		
๒																		
๓																		
๔																		
๕																		

เกณฑ์การใช้คะแนน

- ๔ คะแนน   เท่ากับ ดีมาก
- ๓ คะแนน   เท่ากับ ดี
- ๒ คะแนน   เท่ากับ พอใช้
- ๑ คะแนน   เท่ากับ ปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๓-๑๖	ดีมาก
๙-๑๒	ดี
๕-๘	พอใช้
๑-๔	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรม
“มุ่งมั่นในการทำงาน”

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงตามเกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การประเมิน (ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงของครูผู้สอน)

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการปฏิบัติหน้าที่การงาน				ทำงานด้วยความเพียร พยายาม และอดทนเพื่อให้ งานสำเร็จตามเป้าหมาย				รวม คะแนน
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										

เกณฑ์การใช้คะแนน

๔ คะแนน	เท่ากับ	ดีมาก
๓ คะแนน	เท่ากับ	ดี
๒ คะแนน	เท่ากับ	พอใช้
๑ คะแนน	เท่ากับ	ปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๗-๘	ดีมาก
๕-๖	ดี
๓-๔	พอใช้
๑-๒	ปรับปรุง

(ลงชื่อ).....ครูผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

ใบความรู้

เรื่องการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

ความสัมพันธ์ระหว่าง “การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม” “จริยธรรม” และ “การทุจริต

การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่เพื่อประโยชน์ส่วนรวม แต่กลับเข้าไปมีส่วนได้ส่วนเสียกับกิจกรรม หรือ การดำเนินการที่เอื้อผลประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง ทำให้การใช้อำนาจหน้าที่เป็นไปโดยไม่สุจริต ก่อให้เกิดผลเสียต่อภาครัฐ

จริยธรรม เป็นกรอบใหญ่ทางสังคมที่เป็นพื้นฐานของแนวคิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

ผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมและการทุจริต เช่น ใช้ตำแหน่งหน้าที่ในการแสวงหาผลประโยชน์แก่ตนเองและพวกพ้อง เป็นต้น

รูปแบบของการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมีได้หลายรูปแบบ ไม่จำกัดอยู่เฉพาะในรูปแบบของตัวเงิน หรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ไม่ได้อยู่ในรูปแบบของตัวเงินหรือทรัพย์สินด้วย ทั้งนี้ John Langford และ Kenneth Kernaghan ได้จำแนกรูปแบบของการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ออกเป็น ๗ รูปแบบ คือ

๑) การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ (Accepting benefits) เช่น การรับของขวัญจากบริษัทธุรกิจ บริษัทขายยาหรืออุปกรณ์การแพทย์สนับสนุนค่าเดินทางให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ไปประชุมเรื่องอาหารและยาที่ต่างประเทศ หรือหน่วยงานราชการรับเงินบริจาคสร้างสำนักงานจากธุรกิจที่เป็นลูกค้าของหน่วยงาน หรือแม้กระทั่งในการใช้งบประมาณของรัฐเพื่อจัดซื้อจัดจ้างแล้วเจ้าหน้าที่ที่ได้รับของแถม หรือประโยชน์อื่นตอบแทน เป็นต้น

๒) การทำธุรกิจกับตนเอง (Self - dealing) หรือเป็นคู่สัญญา (Contracts) หมายถึง สถานการณ์ที่ผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะ มีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด ตัวอย่างเช่น การใช้ตำแหน่งหน้าที่ทำให้หน่วยงานทำสัญญา ซื้อสินค้าจากบริษัทของตนเอง หรือจ้างบริษัทของตนเป็นที่ปรึกษา หรือซื้อที่ดินของตนเองในการจัดสร้างสำนักงาน สถานการณ์เช่นนี้เกิดบทบาทที่ขัดแย้ง เช่น เป็นทั้งผู้ซื้อและผู้ขายในเวลาเดียวกัน

๓) การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะหรือหลังเกษียณ (Post - employment) หมายถึงการที่บุคคลลาออกจากหน่วยงานของรัฐ และไปทำงานในบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกัน เช่น ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ขององค์การอาหารและยา ลาออกจากงานราชการและไปทำงานในบริษัทผลิตหรือขายยา หรือผู้บริหารกระทรวงคมนาคมหลังเกษียณออกไปทำงานเป็นผู้บริหารของบริษัทธุรกิจสื่อสาร

๔) การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting) ในรูปแบบนี้มีได้หลายลักษณะ เช่น ผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะตั้งบริษัทดำเนินธุรกิจ ที่เป็นการแข่งขันกับหน่วยงานหรือองค์การสาธารณะที่ตนสังกัด หรือการรับจ้างเป็นที่ปรึกษาโครงการ โดยอาศัยตำแหน่งในราชการสร้างความน่าเชื่อถือว่าโครงการของผู้ว่าจ้างจะไม่มีปัญหาติดขัดในการพิจารณาจากหน่วยงานที่ที่ปรึกษาสังกัดอยู่ หรือ

ในกรณีที่เป็นผู้ตรวจสอบบัญชีของกรมสรรพากร ก็รับงานพิเศษเป็นที่ปรึกษาหรือเป็นผู้ทำบัญชีให้กับบริษัทที่ต้องถูกตรวจสอบ

๕) การรู้ข้อมูลภายใน (Inside information) หมายถึง สถานการณ์ที่ผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะใช้ประโยชน์จากการรู้ข้อมูลภายในเพื่อประโยชน์ของตนเอง เช่น ทราบว่ามีการตัดถนนผ่านบริเวณใด ก็จะเข้าไปซื้อที่ดินนั้นในนามของภรรยา หรือทราบว่าจะมีการซื้อขายที่ดินเพื่อทำโครงการของรัฐก็จะเข้าไปซื้อที่ดินนั้นเพื่อเก็งกำไรและขายให้กับรัฐในราคาที่สูงขึ้น

๖) การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว (Using your employer's property for private advantage) เช่น การนำเครื่องใช้สำนักงานต่าง ๆ กลับไปใช้ที่บ้าน การนำรถยนต์ราชการไปใช้ในงานส่วนตัว

๗) การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง (Pork - barreling) เช่น การที่รัฐมนตรีอนุมัติโครงการไปลงพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเอง หรือการใช้งบประมาณสาธารณะเพื่อหาเสียง

เมื่อพิจารณา “ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม พ.ศ. ....” ตามมาตรา ๕

๘) การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง (Nepotism) หรืออาจจะเรียกว่าระบบอุปถัมภ์พิเศษ เช่น การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ใช้อิทธิพลหรือใช้อำนาจหน้าที่ทำให้หน่วยงานของตนเข้าทำสัญญากับบริษัทของพี่น้องของตน

๙) การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น (influence) เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้อง เช่น เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่ข่มขู่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้หยุดทำการตรวจสอบบริษัทของเครือญาติของตน

ดังนั้น จึงสามารถสรุปรูปแบบของการกระทำที่เข้าข่ายเป็นการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interests) เป็น ๙ รูปแบบ ดังนี้

- 1 การรับผลประโยชน์ต่างๆ (Accepting benefits)
- 2 การทำธุรกิจกับตนเอง (Self – dealing) หรือเป็นคู่สัญญา (Contracts)
- 3 การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะ หรือหลังเกษียณ (Post – employment)
- 4 การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting)
- 5 การรู้ข้อมูลภายใน (Inside information)
- 6 การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว (Using your employer’s property for private advantage)
- 7 การนำโครงการสาธารณะลงเินเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง (Pork - barreling)
- 8 การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง (Nepotism)
- 9 การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐอื่น (influence)

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๑ ชื่อหน่วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ชั้น ป.๗.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์ส่วนรวม

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

๒.๑ นักศึกษาสามารถบอกประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑) ได้

๒.๒ นักศึกษาสามารถอธิบายประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๔ ได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

๑) ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑)

๒) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิดวิเคราะห์

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม

มุ่งมั่นในการทำงาน

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้ / ขั้นตอนการจัดประสบการณ์

ชั่วโมงที่ ๑

๑. แบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน ให้นักศึกษาค้นหากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑) แล้วสรุปข้อมูลที่ได้ลงสมุดบันทึก

ชั่วโมงที่ ๒

๒. นักศึกษาสัมภาษณ์วิเคราะห์ข้อมูลจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ แล้วเขียนผังความคิดจากข้อมูลที่ได้ลงในกระดาษฟลิปชาร์ต

๓. นำเสนอผลงาน เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑) และ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ จากกระดาษฟลิปชาร์ต

๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔

- ให้นักศึกษายกตัวอย่างแนวทางการแก้ปัญหาการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันหรือเหตุการณ์ที่นักศึกษาเคยพบเห็นมา

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

- ๑) ห้องสมุด
- ๒) อินเทอร์เน็ต

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

- ตรวจสอบผลงานการเขียนผังความคิด
- สังเกตพฤติกรรมการมุ่งมั่นในการทำงาน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

- แบบให้คะแนนการตรวจสอบผลงานแผนผังความคิด
- แบบสังเกตพฤติกรรมการมุ่งมั่นในการทำงาน

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

- ผ่านเกณฑ์การประเมินได้คะแนนระดับดีขึ้นไป
- ผ่านเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน
(.....)

๗. ภาคผนวก

แบบให้คะแนนการตรวจผลงานผังความคิดวิเคราะห์ข้อมูลจาก
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ มาตรา ๔
ระดับชั้น ปวส. สาขาวิชา..... กลุ่มที่.....

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนตามเกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การประเมิน ๔ หมายถึง ดีมาก ๓ หมายถึง ดี
๒ หมายถึง พอใช้ ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เลขที่	ชื่อ - สกุล	สรุปความรู้ครบถ้วน ถูกต้องทุกประเด็น				เชื่อมโยงความรู้กับ ประสบการณ์ของตน ได้ถูกต้องตามลำดับ				รูปแบบเป็นไปตาม หลักการทำแผนผัง ความคิด				รวม ๑๒ คะแนน
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														

เกณฑ์การใช้คะแนน

๑๐-๑๒ คะแนน เท่ากับ ดีมาก
๗-๙ คะแนน เท่ากับ ดี
๔-๖ คะแนน เท่ากับ พอใช้
๑-๓ คะแนน เท่ากับ ปรับปรุง

(ลงชื่อ).....ครูผู้ประเมิน

(.....)
...../...../.....

แบบสังเกตพฤติกรรม
“มุ่งมั่นในการทำงาน”

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงตามเกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การประเมิน (ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงของครูผู้สอน)

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการปฏิบัติหน้าที่การงาน				ทำงานด้วยความเพียร พยายาม และอดทนเพื่อให้ งานสำเร็จตามเป้าหมาย				รวม คะแนน
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										

เกณฑ์การใช้คะแนน

๔ คะแนน	เท่ากับ	ดีมาก
๓ คะแนน	เท่ากับ	ดี
๒ คะแนน	เท่ากับ	พอใช้
๑ คะแนน	เท่ากับ	ปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๓-๔	ดีมาก
๕-๖	ดี
๓-๔	พอใช้
๑-๒	ปรับปรุง

(ลงชื่อ).....ครูผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

หน่วยที่ ๒

ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วย ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

ชั้น ปวส.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

เวลา ๔ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

- ๑.๑ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต
- ๑.๒ ปฏิบัติตนเป็นผู้ละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
- ๑.๓ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๒.๑ นักศึกษาสามารถอธิบายความหมาย รูปแบบ และสาเหตุของการทุจริตได้
- ๒.๒ นักศึกษาสามารถอธิบายความหมายของความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริตได้
- ๒.๓ นักศึกษาสามารถยกตัวอย่างการปฏิบัติตนเป็นผู้ละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

- ๑) ความหมายของรูปแบบและสาเหตุของการทุจริต
- ๒) ความหมายของ “ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต”
- ๓) ตัวอย่างกรณีศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการทุจริตที่เกิดขึ้นในประเทศไทยและส่งผลกระทบต่อต่างประเทศและโลก

ต่อต่างประเทศและโลก

๓.๒ ทักษะ/กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิดขึ้น)

- ๑) ความสามารถในการสื่อสาร
- ๒) ความสามารถในการคิด
- ๓) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม

มุ่งมั่นในการทำงาน

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑) นักศึกษาดูคลิปวิดีโอ เรื่อง Say no corruption Say, no to compromise ซึ่งเป็น การวาดภาพเพื่อสื่อถึงการทุจริตในรูปแบบต่าง ๆ

๒) นักศึกษาร่วมกันอภิปรายสาเหตุที่ทำให้คนเราต้องทุจริต

๓) นักศึกษาและครูร่วมกันสรุปสาเหตุที่แท้จริงของการทุจริตว่า “สาเหตุของการทุจริต เกิดจากการที่คนขาดความละเอียดต่อการทุจริต” และ “ตัวเรายังทนต่อการทุจริตของผู้อื่นได้”

๔) นักศึกษาแบ่งกลุ่มออกเป็น ๕ กลุ่ม ศึกษาใบความรู้ ๕ ฐาน (ฐานละ ๓ นาที รวม ๑๕ นาที แต่ละกลุ่มวนไปแต่ละฐาน) ดังนี้

ใบความรู้ ฐานที่ ๑ ความหมายของการทุจริต

ใบความรู้ ฐานที่ ๒ รูปแบบของการทุจริต

ใบความรู้ ฐานที่ ๓ สาเหตุของการทุจริต

ใบความรู้ ฐานที่ ๔ ความหมายของความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

ใบความรู้ ฐานที่ ๕ ตัวอย่างความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

- ๕) นักศึกษาร่วมกันสรุปความรู้เป็นแผนผังความคิดลงในกระดาษฟลิปชาร์ต
- ๖) ตัวแทนกลุ่มนำเสนอแผนผังความคิดของตนเองหน้าชั้นเรียน ครูให้คำแนะนำเพิ่มเติม
- ๗) ตัวแทนกลุ่มนำแผนผังความคิดติดไว้รอบห้องเรียน

ชั่วโมงที่ ๒

๘) ครูเชื่อมโยงตัวอย่างการทุจริตที่เป็นเรื่องใกล้ตัวของนักศึกษา คือ การทุจริตในการสอบ โดยนักศึกษาดูคลิปวิดีโอจากเว็บไซต์ยูทูบ เรื่อง “๑๖ วิธีกงข้อสอบสุดเทพ ที่เหล่านักศึกษาจะต้องคิดได้ยังไงเนี่ย!!” (เวลา ๕ นาที)

๙) นักศึกษาแต่ละกลุ่มระดมพลังความคิด ประเด็น “การละเอียดและแสดงออกถึงการเป็นผู้ไม่ทนต่อการทุจริตในการสอบ” ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมีประเด็นย่อยที่แตกต่างกัน ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ นักศึกษาจะทำอย่างไร เมื่อรู้ว่าเพื่อนในห้อง ส่วนใหญ่วางแผนจะทุจริตในการสอบ และได้ชวนให้นักศึกษาเข้าร่วมกระบวนการทุจริตด้วย

กลุ่มที่ ๒ นักศึกษาจะทำอย่างไร เมื่อเพื่อนคนหนึ่งไม่ระมัดระวังในการวางกระดาษคำตอบ ทำให้นักศึกษามองเห็นคำตอบของเพื่อน นอกจากนี้ นักศึกษา ยังเห็นเพื่อนคนอื่นแอบชำเลืองมองคำตอบของเพื่อนคนนั้นด้วย

กลุ่มที่ ๓ นักศึกษาจะทำอย่างไร เมื่อขณะทำข้อสอบ เพื่อนสนิทแอบสะกิดนักศึกษาเพื่อถาม คำตอบ

กลุ่มที่ ๔ นักศึกษาจะทำอย่างไร เมื่อนักศึกษาเรียนไม่เข้าใจ และไม่ได้เตรียมตัวสำหรับการสอบ เมื่อถึงเวลาสอบ คุณครูคุมสอบต้องเข้าห้องน้ำกะทันหัน คุณครูคุมสอบสำรองยังเดินทางมาไม่ถึง เพื่อนสนิทของนักศึกษากล่าวว่านักศึกษาจะสอบตก จึงยื่นกระดาษคำตอบของตนมาให้ลอก

กลุ่มที่ ๕ นักศึกษาจะทำอย่างไร เมื่อหมดเวลาสอบ นักศึกษา และเพื่อน ๆ ส่วนใหญ่ยังทำข้อสอบไม่เสร็จ หัวหน้าห้องจึงขอต่อเวลากับครูคุมสอบ ประกอบกับครูคุมสอบมีท่าทีอนุโลมให้ทำต่อได้ ให้แต่ละกลุ่มบันทึกผลการระดมพลังความคิดลงในใบกิจกรรม

๑๐) ตัวแทนกลุ่มนำเสนอผลการระดมพลังความคิดหน้าชั้นเรียน กลุ่มละ ๓ นาที เมื่อจบ ๑ กลุ่ม ให้นักศึกษากลุ่มอื่น ๆ เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติมอีก ๓ นาที (๓๐ นาที)

๑๑) นักศึกษาและครูร่วมกันสรุปความรู้ ความคิดประเด็น ความหมายรูปแบบ สาเหตุของ “การทุจริต” ความหมายและตัวอย่างของ “ความไม่ทนและละเอียดต่อการทุจริต”

ชั่วโมงที่ ๓

๑๒) นักศึกษาชมคลิปวิดีโอรายงานข่าว “กต.ใช้ยาแรงแก้ทุจริตเลือกตั้ง” มีเนื้อหา กล่าวถึงร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ส. ประเด็นโทษความผิดของผู้สมัคร ส.ส. ที่กระทำการทุจริตเลือกตั้ง โดยมีการแบ่งโทษความผิดไว้ ๔ ระดับ คือ ใบเหลือง ใบส้ม ใบแดง และใบดำ

๑๓) นักศึกษาตอบคำถามคิดวิเคราะห์ ดังนี้

- การทุจริตการเลือกตั้งทางการเมืองส่งผลต่อนักศึกษา ประเทศ และโลกอย่างไรบ้าง

- การแก้ปัญหาโดยแบ่งโทษความผิด เป็นการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุ หรือปลายเหตุ เพราะเหตุใด

- การป้องกันการทุจริตการเลือกตั้งทำได้อย่างไรบ้าง

(หมายเหตุ ครูอาจให้นักศึกษาค้นคว้าคำตอบจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ หรือค้นคว้าเพิ่มเติมเกี่ยวกับ วิธีการทุจริตการเลือกตั้งเพื่อให้นักศึกษาคิดวิเคราะห์แนวทางการป้องกันการทุจริตการเลือกตั้งได้) จากนั้นครูกล่าวเชื่อมโยงเรื่องป้องกันการทุจริตการเลือกตั้งโดยใช้ “การลงโทษทางสังคม”

ชั่วโมงที่ ๔

๑๔) นักศึกษาศึกษาใบความรู้เรื่อง “การลงโทษทางสังคม” แล้วตอบคำถาม ดังนี้

- การลงโทษทางสังคม หมายถึงอะไร
- การลงโทษทางสังคมมีกี่ด้าน อะไรบ้าง และอธิบายพอสังเขป

จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติม

๑๕) นักศึกษาแบ่งออกเป็นกลุ่ม ๕ กลุ่ม ค้นคว้า “ตัวอย่างการลงโทษทางสังคม” จากสื่ออิเล็กทรอนิกส์และแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ เช่น ห้องสมุด แล้วบันทึกลงในแบบบันทึกกิจกรรมศึกษาค้นคว้า

๑๖) นักศึกษาทุกกลุ่มนำเสนอผลการค้นคว้า หลังจากนั้นครูและนักศึกษาร่วมกันสรุปการลงโทษทางสังคม

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) คลิปวิดีโอ เรื่อง Say no corruption Say, no to compromise ซึ่งเป็นการวาดภาพเพื่อสื่อถึงการทุจริตในรูปแบบต่าง ๆ (๓.๒๑ นาที)

๒) คลิปวิดีโอ หัวข้อ ๑๖ วิถีโกงข้อสอบสุดเทพ ที่เหล่านักศึกษาจะต้องกราบ คิดได้ยังไงเนี่ย!! (เวลา ๓.๑๙ นาที) “๑๖ วิถีโกงข้อสอบสุดเทพ ที่เหล่านักศึกษาจะต้องกราบ คิดได้ยังไงเนี่ย!!” (https://www.youtube.com/watch?v=H14RYeFx3_E)

๓) ใบความรู้ ฐานที่ ๑ ความหมายของการทุจริต

๔) ใบความรู้ ฐานที่ ๒ รูปแบบของการทุจริต

๕) ใบความรู้ ฐานที่ ๓ สาเหตุของการทุจริต

๖) ใบความรู้ ฐานที่ ๔ ความหมายของความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

๗) ใบความรู้ ฐานที่ ๕ ตัวอย่างความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

๘) ใบกิจกรรมระดมพลังความคิดประเด็น “การละเอียดและแสดงออกถึงการเป็นผู้ไม่ทนต่อการทุจริตในการสอบ”

๙) ใบความรู้เรื่อง “การลงโทษทางสังคม”

๑๐) แบบบันทึกกิจกรรมการศึกษาค้นคว้า

๑๑) กระดาษฟลิปชาร์ต

๑๒) สีสเมจิก

๕.การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑. ตรวจสอบผลงานการทำแผนผังความคิด

๒. ตรวจสอบผลการระดมพลังความคิด “การละเอียดและแสดงออกถึงการเป็นผู้ไม่ทนต่อการทุจริตในการสอบ”

๓. สังเกตพฤติกรรม “มุ่งมั่นในการทำงาน”

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑. แบบประเมินผลงานแผนผังความคิด

๒. แบบประเมินผลการระดมพลังความคิด “การระดมและแสดงออกถึงการเป็นผู้ไม่ทนต่อการทุจริตในการสอบ”

๓. แบบสังเกตพฤติกรรม “มุ่งมั่นในการทำงาน”

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

- นักศึกษาผ่านการประเมินทุกกิจกรรมร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

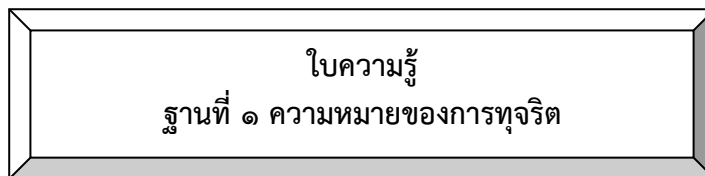
- นักศึกษาผ่านการประเมินพฤติกรรม ระดับดีขึ้นไปถือว่าผ่าน

๖. บันทึกหลังสอน

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน
(.....)

๗. ภาคผนวก

๑.๑ การทุจริต

ปัญหาการทุจริต เป็นปัญหาที่สำคัญทั้งของประเทศไทยและประเทศอื่น ๆ ทั่วโลก ปัญหาการทุจริต จะทำให้เกิดความเสื่อมในด้านต่าง ๆ เกิดขึ้น ทั้งสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และนับวันปัญหาดังกล่าว ก็จะรุนแรงมากขึ้น และมีรูปแบบการทุจริตที่ซับซ้อน ยากแก่การตรวจสอบมากขึ้น จากเดิมที่กระทำเพียงสอง ฝ่าย ปัจจุบันการทุจริตจะกระทำกันหลายฝ่าย ทั้งผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง เจ้าหน้าที่ของรัฐ และเอกชน โดยประกอบด้วยสองส่วนใหญ่ ๆ คือ ผู้ให้ผลประโยชน์กับผู้รับผลประโยชน์ ซึ่งทั้งสองฝ่ายนี้จะมีผลประโยชน์ ร่วมกัน ตราบใดที่ผลประโยชน์สมเหตุสมผลต่อกัน ก็จะนำไปสู่ปัญหาการทุจริตได้ บางครั้งผู้รับผลประโยชน์ ก็เป็นผู้ให้ประโยชน์ได้เช่นกัน โดยผู้รับผลประโยชน์และผู้ให้ผลประโยชน์ คือ

๑. **ผู้รับผลประโยชน์** จะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการกระทำ การดำเนินการต่าง ๆ และรับประโยชน์จะเป็นไปในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง การเรียกรับประโยชน์โดยตรง การกำหนด ระเบียบหรือคุณสมบัติที่เอื้อต่อตนเองและพวกพ้อง

๒. **ผู้ให้ผลประโยชน์** เช่น ภาคเอกชน โดยการเสนอผลตอบแทนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เงิน สิทธิ พิเศษอื่น ๆ เพื่อจูงใจให้นักการเมือง เจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ใน ตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งการกระทำดังกล่าวเป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนต่อระเบียบหรือผิดกฎหมาย เป็นต้น

๑.๑.๑ ทุจริต คืออะไร

คำว่า ทุจริต มีการให้ความหมายได้มากมาย หลากหลาย ขึ้นอยู่กับว่าจะมีการให้ ความหมายดังกล่าวไว้ว่าอย่างไร โดยที่คำว่าทุจริตนั้น จะมีการให้ความหมายโดยหน่วยงานของรัฐ หรือการให้ ความหมายโดยกฎหมายซึ่งไม่ว่าจะเป็นการให้ความหมายจากแหล่งใด เนื้อหาสำคัญของคำว่าทุจริตก็ยังคงมี ความหมายที่สอดคล้องกันอยู่ นั่นคือ การทุจริตเป็นสิ่งที่ไม่มี มีการแสวงหาหรือเอาผลประโยชน์ของส่วนรวม มาเป็นของส่วนตัว ทั้ง ๆ ที่ตนเองไม่ได้มีสิทธิในสิ่ง ๆ นั้น การยึดถือ เอามาดังกล่าวจึงถือเป็นสิ่งที่ผิด ทั้งในแง่ ของกฎหมายและศีลธรรม

ในแง่ของกฎหมายนั้น ประเทศไทยได้มีการกำหนดถึงความหมายของการทุจริตไว้หลัก ๆ ใน กฎหมาย ๒ ฉบับ คือ

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑ (๑) “โดยทุจริต” หมายถึง “เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้ โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น”

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต มาตรา ๔ “ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือ ละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ซึ่งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือ หน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเอง

หรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือตามกฎหมายอื่น

นอกจากนี้ คำว่าทุจริต ยังได้มีการบัญญัติให้ความหมายเอาไว้ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยระบุไว้ว่าทุจริต หมายถึง “ความประพฤติชั่ว คดโกง ฉ้อโกง”

ในคำภาษาอังกฤษ คำว่าทุจริตจะตรงกับคำว่า Corruption (คอร์รัปชัน) โดยในประเทศไทยมักมีการกล่าวถึงคำว่าคอร์รัปชันมากกว่าการใช้คำว่าทุจริต โดยการทุจริตนี้สามารถใช้ได้กับทุกที่ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานราชการ หน่วยงานของเอกชน หากเกิดกรณีการยึดเอา ถือเอาซึ่งประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม ไม่คำนึง ถึงว่าสิ่ง ๆ นั้นเป็นของของตนเอง หรือเป็นสิทธิที่ตนเองควรจะได้มาหรือไม่แล้วนั้น ก็จะเรียกได้ว่าเป็นการทุจริต เช่น การทุจริตในการเบิกจ่ายเงิน ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในหน่วยงานของรัฐหรือของเอกชน การกระทำเช่นนี้ก็ถือเป็นการทุจริต

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากคอร์รัปชันมิได้เกิดเฉพาะในวงราชการเท่านั้น ดังนั้น ในอีกมุมหนึ่ง คอร์รัปชันจึงต้องหมายรวมถึงการแสวงหาผลประโยชน์ของภาคธุรกิจเอกชน ในรูปของการให้สินบนหรือสิ่งตอบแทนแก่นักการเมืองหรือข้าราชการ เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ที่ตนเองอยากได้ในรูปแบบของการประมูล การสัมปทาน เป็นต้น รูปแบบเหล่านี้จะสามารถสร้างกำไรให้แก่ภาคเอกชนเป็นจำนวนมากหากภาคเอกชนสามารถเข้ามาดำเนินงานได้ รวมถึงการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความต้องการทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นนอกเหนือจากสิ่งที่ได้รับตามปกติ เมื่อเหตุผลของทั้งสองฝ่ายสามารถบรรจบหากันได้ การทุจริตก็เกิดขึ้นได้

จากนิยามของการทุจริตคอร์รัปชันไม่เพียงแต่จะกินความถึงการทุจริตคอร์รัปชันในระบบราชการเท่านั้น แต่ยังคงครอบคลุมไปถึงเรื่องกิจกรรมทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมในภาคเอกชนอีกด้วย ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าการทุจริตคอร์รัปชันคือ การทุจริต และการประพฤติมิชอบของข้าราชการ

ดังนั้น การทุจริต คือ การคดโกง ไม่ซื่อสัตย์สุจริต การกระทำที่ผิดกฎหมาย เพื่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน การใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่ผิดเพื่อแสวงหาประโยชน์หรือให้ได้รับสิ่งตอบแทน การให้หรือการรับสินบน การกำหนดนโยบายที่เอื้อประโยชน์แก่ตนหรือพวกพ้องรวมถึงการทุจริตเชิงนโยบาย

ใบความรู้
ฐานที่ ๒ รูปแบบของการทุจริต

๑.๑.๒ รูปแบบการทุจริต

รูปแบบการทุจริตที่เกิดขึ้นสามารถแบ่งได้ ๓ ลักษณะ คือ แบ่งตามผู้ที่เกี่ยวข้อง แบ่งตามกระบวนการที่ใช้ และแบ่งตามลักษณะรูปธรรม ดังนี้คือ

๑) แบ่งตามผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นรูปแบบการทุจริตในเรื่องของอำนาจและความสัมพันธ์แบบอุปถัมภ์ระหว่างผู้ที่ให้การอุปถัมภ์ (ผู้ให้การช่วยเหลือ) กับผู้ถูกอุปถัมภ์ (ผู้ที่ได้รับการช่วยเหลือ) โดยในกระบวนการทุจริตจะมี ๒ ประเภทคือ

(๑) การทุจริตโดยข้าราชการ หมายถึง การกระทำที่มีการใช้หน่วยงานราชการเพื่อมุ่งแสวงหาผลประโยชน์จากการปฏิบัติงานของหน่วยงานนั้น ๆ มากกว่าประโยชน์ส่วนรวมของสังคมหรือประเทศ โดยลักษณะของการทุจริตโดยข้าราชการสามารถแบ่งออกเป็น ๒ ประเภทย่อย ดังนี้

ก) การคอร์รัปชันตามน้ำ (corruption without theft) จะปรากฏขึ้นเมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องการสินบนโดยให้มีการจ่ายตามช่องทางปกติของทางราชการ แต่ให้เพิ่มสินบนรวมเข้าไว้กับการจ่ายค่าบริการของหน่วยงานนั้น ๆ โดยที่เงินค่าบริการปกติที่หน่วยงานนั้นจะต้องได้รับก็ยังคงได้รับต่อไป เช่น การจ่ายเงินพิเศษให้แก่เจ้าหน้าที่ในการออกเอกสารต่าง ๆ นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมปกติที่ต้องจ่ายอยู่แล้ว เป็นต้น

ข) การคอร์รัปชันทวนน้ำ (corruption with theft) เป็นการคอร์รัปชันในลักษณะที่เจ้าหน้าที่ของรัฐจะเรียกร้อยเงินจากผู้ขอรับบริการโดยตรง โดยที่หน่วยงานนั้นไม่ได้มีการเรียกเก็บเงินค่าบริการแต่อย่างใด เช่น ในการออกเอกสารของหน่วยงานราชการไม่ได้มีการกำหนดให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ แต่กรณีนี้มีการเรียกเก็บค่าใช้จ่ายจากผู้ที่มาใช้บริการของหน่วยงานของรัฐ

(๒) การทุจริตโดยนักการเมือง (political corruption) เป็นการใช้นักการเมืองของทางราชการโดยบรรดานักการเมืองเพื่อมุ่งแสวงหาผลประโยชน์ในทางการเงินมากกว่าประโยชน์ส่วนรวมของสังคมหรือประเทศเช่นเดียวกัน โดยรูปแบบหรือวิธีการทั่วไปจะมีลักษณะเช่นเดียวกับการทุจริตโดยข้าราชการ แต่จะเป็นในระดับที่สูงกว่า เช่น การทุจริตในการประมูลโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ และมีการเรียกรับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ต่าง ๆ จากภาคเอกชน เป็นต้น

๒) แบ่งตามกระบวนการที่ใช้ มี ๒ ประเภท คือ (๑) เกิดจากการใช้อำนาจในการกำหนด กฎ กติกาพื้นฐาน เช่น การออกกฎหมาย และกฎระเบียบต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกต่อกลุ่มธุรกิจของตนหรือพวกพ้อง และ (๒) เกิดจากการใช้อำนาจหน้าที่เพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากกฎ และระเบียบที่ดำรงอยู่ ซึ่งมักเกิดจากความไม่ชัดเจนของกฎและระเบียบเหล่านั้นที่ทำให้เจ้าหน้าที่สามารถใช้ความคิดเห็นของตนได้ และการใช้ ความคิดเห็นนั้นอาจไม่ถูกต้องหากมีการใช้ไปในทางที่ผิดหรือไม่ยุติธรรมได้

๓) แบ่งตามลักษณะรูปธรรม มีทั้งหมด ๔ รูปแบบคือ

(๑) คอร์รัปชันจากการจัดซื้อจัดหา (Procurement Corruption) เช่น การจัดซื้อสิ่งของในหน่วยงาน โดยมีการคิดราคาเพิ่มหรือลดคุณสมบัติแต่กำหนดราคาซื้อไว้เท่าเดิม

(๒) คอร์รัปชันจากการให้สัมปทานและสิทธิพิเศษ (Concessionaire Corruption) เช่น การให้เอกชนรายใดรายหนึ่งเข้ามามีสิทธิในการจัดทำสัมปทานเป็นกรณีพิเศษต่างกับเอกชนรายอื่น

(๓) คอร์รัปชันจากการขายสาธารณสมบัติ (Privatization Corruption) เช่น การขายกิจการของรัฐวิสาหกิจ หรือการยกเอาที่ดิน ทรัพย์สินไปเป็นสิทธิการครอบครองของต่างชาติ เป็นต้น

(๔) คอร์รัปชันจากการกำกับดูแล (Regulatory Corruption) เช่น การกำกับดูแลในหน่วยงานแล้วทำการทุจริตต่าง ๆ เป็นต้น

นักวิชาการที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการทุจริต ได้มีการกำหนดหรือแบ่งประเภทของการทุจริตเป็นรูปแบบต่าง ๆ ไว้ เช่น การวิจัยของรองศาสตราจารย์ ดร.นวลน้อย ตรีรัตน์ และคณะ ได้แบ่งการทุจริตคอร์รัปชันออกเป็น ๓ รูปแบบ ได้แก่ ๑) การใช้อำนาจในการอนุญาตให้ละเว้นจากการปฏิบัติตามกฎระเบียบของรัฐเพื่อลดต้นทุนการทำธุรกิจ ๒) การใช้อำนาจในการจัดสรรผลประโยชน์ในรูปของสิ่งของ และบริการ หรือสิทธิให้แก่เอกชน และ ๓) การใช้อำนาจในการสร้างอุปสรรคในการให้บริการแก่ภาคประชาชนและภาคธุรกิจ เนื่องจากเงินเดือนและผลตอบแทนในระบบราชการต่ำเกินไปจนขาดแรงจูงใจในการทำงาน

นอกจากนี้ จากผลการสอบสวนและศึกษาเรื่องการทุจริต ของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาสอบสวน และศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการทุจริตของวุฒิสภา (วิชา มหาคุณ) มีการแบ่งรูปแบบการทุจริตคอร์รัปชันออกเป็น ๕ ประเภท ได้แก่

๑) การทุจริตเชิงนโยบาย

เป็นรูปแบบใหม่ของการทุจริตที่แยบยล โดยอาศัยรูปแบบของกฎหมายหรือมติของคณะรัฐมนตรี หรือมติของคณะกรรมการเป็นเครื่องมือในการแสวงหาผลประโยชน์ ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่เข้าใจผิดว่าเป็นการกระทำที่ถูกต้องชอบธรรม

๒) การทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ

เป็นการใช้อำนาจและหน้าที่ในความรับผิดชอบของตนในฐานะของเจ้าหน้าที่ของรัฐเอื้อประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ปัจจุบันมักเกิดจากความร่วมมือกันระหว่างนักการเมือง พ่อค้าและข้าราชการประจำ

๓) การทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง

การทุจริตประเภทนี้จะพบได้ทั้งรูปแบบของการสมยอมราคา ตั้งแต่ขั้นตอนการออกแบบ กำหนดรายละเอียดหรือสเปกงาน กำหนดเงื่อนไข คำนวณราคากลาง ออกประกาศประกวดราคา การขายแบบ การรับและเปิดซอง การประกาศผล การอนุมัติ การทำสัญญาทุกขั้นตอนของกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ล้วนมีช่องโหว่ให้มีการทุจริตกันได้อย่างง่าย ๆ นอกจากนี้ ยังมีการทุจริตที่มาเหนือเมฆ คือ การอาศัยความเป็นหน่วยงานราชการด้วยกัน จึงได้รับการยกเว้นและการไม่ถูกเพ่งเล็ง แต่ความจริง ผลประโยชน์จากการรับงานและเงินที่ได้จากการรับงานไม่ได้นำส่งกระทรวงการคลัง

๔) การทุจริตในการให้สัมปทาน

เป็นการแสวงหาหรือเอื้อประโยชน์โดยมิชอบจากโครงการหรือกิจการของรัฐ ซึ่งรัฐได้อนุญาตหรือมอบให้เอกชนดำเนินการแทนให้ลักษณะสัมปทานผูกขาดในกิจการใดกิจการหนึ่ง เช่น การทำสัญญาสัมปทานโรงงานสุรา การทำสัญญาสัมปทานโทรคมนาคม เป็นต้น

๕) การทุจริตโดยการทำลายระบบตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

เป็นการพยายามดำเนินการให้ได้บุคคลซึ่งมีสายสัมพันธ์กับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในอันที่จะเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

ใบความรู้
ฐานที่ ๓ สาเหตุของการทุจริต

๑.๑.๓ สาเหตุที่ทำให้เกิดการทุจริต

จากการศึกษาวิจัยโครงการประเมินสถานการณ์ด้านการทุจริตในประเทศไทยของ รศ.ดร. เสาวนีย์ ไทยรุ่งโรจน์ ได้ระบุ เจาะลึก/สาเหตุที่ทำให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันอาจมาจากสาเหตุภายในหรือสาเหตุภายนอก ดังนี้

(๑) **ปัจจัยส่วนบุคคล** ได้แก่ พฤติกรรมส่วนตัวของข้าราชการบางคนที่เป็นคนโลภมาก เห็นแก่ได้ ไม่รู้จักพอ ความเคยชินของข้าราชการที่คุ้นเคยกับการที่จะได้ “ค่าน้ำร้อนน้ำชา” หรือ “เงินใต้โต๊ะ” จากผู้มาติดต่อราชการ ขาดจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม

(๒) **ปัจจัยภายนอก** ประกอบด้วย

๑) **ด้านเศรษฐกิจ** ได้แก่ รายได้ของข้าราชการน้อยหรือต่ำมากไม่ได้สัดส่วนกับการครองชีพที่สูงขึ้น การเติบโตของระบบทุนนิยมที่เน้นการบริโภค สร้างนิสัยการอยากได้ อยากมี เมื่อรายได้ไม่เพียงพอก็ต้องการทางใช้อำนาจไปทุจริต

๒) **ด้านสังคม** ได้แก่ ค่านิยมของสังคมที่ยกย่องคนมีเงิน คนร่ำรวย และไม่สนใจว่าเงินนั้นได้มาอย่างไร เกิดลัทธิเอาอย่าง อยากได้สิ่งที่คุณรวยมี เมื่อเงินเดือนของตนไม่เพียงพอ ก็หาโดยวิธีมิชอบ

๓) **ด้านวัฒนธรรม** ได้แก่ การนิยมจ่ายเงินของนักธุรกิจให้กับข้าราชการที่ต้องการความสะดวกรวดเร็ว หรือการบริการที่ดีกว่าด้วยการลดต้นทุนที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบ

๔) **ด้านการเมือง** ได้แก่ การทุจริตของข้าราชการแยกไม่ออกจากนักการเมือง การร่วมมือของคนสองกลุ่มนี้เกิดขึ้นได้ในประเด็นการใช้จ่ายเงินการหารายได้และการตัดสินใจพิจารณาโครงการของรัฐ

๕) **ด้านระบบราชการ** ได้แก่

- ความบกพร่องในการบริหารงานเปิดโอกาสให้เกิดการทุจริต
- การใช้ดุลพินิจมากและการผูกขาดอำนาจจะทำให้อัตราการทุจริตในหน่วยงานสูง
- การที่ขั้นตอนของระเบียบราชการมีมากเกินไป ทำให้ผู้ที่ไปติดต่อต้องเสียเวลามาก จึงเกิดการสมยอมกันระหว่างผู้ให้กับผู้รับ

- การตกอยู่ใต้อาณัติและอิทธิพลของผู้ทุจริตมีทางเป็นไปได้ที่ผู้หนึ่งจะทำการทุจริตด้วย

- การรวมอำนาจ ระบบราชการมีลักษณะที่รวมศูนย์ ทำให้ไม่มีระบบตรวจสอบที่เป็นจริงและมีประสิทธิภาพ

- ตำแหน่งหน้าที่ในลักษณะอำนาจต่อการกระทำผิด เช่น อำนาจในการอนุญาต การอนุมัติจัดซื้อจัดจ้าง ผู้ประกอบการเอกชนมักจะยอมเสียเงินติดสินบนเจ้าหน้าที่เพื่อให้เกิดความสะดวกและรวดเร็ว

- การที่ข้าราชการผู้ใหญ่ทุจริตให้เห็นเป็นตัวอย่างแล้วไม่ถูกลงโทษข้าราชการชั้นผู้น้อย

จึงเลียนแบบกลายเป็นความเคยชิน และมองไม่เห็นว่าการกระทำเหล่านั้นจะเป็นการคอร์รัปชัน หรือมีความ สัมพันธ์ระหว่างสินน้ำใจกับคอร์รัปชันแยกออกจากกัน

๖) กฎหมายและระเบียบ ได้แก่

- กฎหมายหลายฉบับที่ใช้อยู่ยังมี “ช่องโหว่” ที่ทำให้เกิดการทุจริตที่ดำรงอยู่ได้
- การทุจริตไม่ได้เป็นอาชญากรรมให้คู่กรณีทั้งสองฝ่าย หาพยานหลักฐานได้ยาก

ยิ่งกว่านั้น คู่กรณีทั้งสองฝ่ายมักไม่ค่อยมีฝ่ายใดยอมเปิดเผยออกมา และถ้าหากมีฝ่ายใดต้องการที่จะเปิดเผย ความจริงในเรื่องนี้ กฎหมายหมิ่นประมาทก็ยับยั้งเอาไว้ อีกทั้งกฎหมายของประเทศเอาผิดกับบุคคลผู้ให้ สินบนเท่า ๆ กับผู้รับสินบน จึงไม่ค่อยมีผู้ให้สินบนรายใดกล้าดำเนินคดีกับผู้รับสินบน

- ราษฎรที่รู้เห็นการทุจริตก็เป็นโจทก์ฟ้องร้องมิได้เนื่องจากไม่ใช่ผู้เสียหาย ยิ่งกว่านั้น กระบวนการพิจารณาพิพากษายังยุ่งยากซับซ้อนจนกลายเป็นผลดีแก่ผู้ทุจริต

- ขั้นตอนทางกฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติยุ่งยาก ซับซ้อน มีขั้นตอนมาก ทำให้เกิด ช่องทางให้ข้าราชการหาประโยชน์ได้

๗) การตรวจสอบ ได้แก่

- ภาคประชาชนขาดความเข้มแข็ง ทำให้กระบวนการต่อต้านการทุจริตจากฝ่าย ประชาชนไม่เข้มแข็งเท่าที่ควร

- การขาดการควบคุมตรวจสอบ ของหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบหรือกำกับดูแลอย่าง จริงจัง

๘) สาเหตุอื่น ๆ

- อิทธิพลของภรรยาหรือผู้หญิง เนื่องจากเป็นผู้ใกล้ชิดสามีอันเป็นตัวละครสำคัญที่ สนับสนุนและส่งเสริมให้สามีของตนทำการทุจริตเพื่อความเป็นอยู่ของครอบครัว

- การพนัน ทำให้ข้าราชการที่เสียพนันมีแนวโน้มจะทุจริตมากขึ้น

ใบความรู้
ฐานที่ ๔ ความหมายของความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

๑.๒ ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

การสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต เป็นการปรับเปลี่ยนสภาพสังคมให้เกิดภาวะ “ที่ไม่ทนต่อการทุจริต” โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการกล่อมเกลாதงสังคมในทุกช่วงวัย เพื่อสร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต และปลูกฝังความพอเพียง มีวินัย ซื่อสัตย์สุจริต ความเป็นพลเมืองดี มีจิตสาธารณะ ผ่านทางสถาบันหรือกลุ่มตัวแทนที่ทำหน้าที่ในการกล่อมเกลาทงสังคม เพื่อให้เด็ก เยาวชน ผู้ใหญ่ เกิดพฤติกรรมที่ละเอียดต่อการกระทำความผิด การไม่ยอมรับและต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ

๑.๒.๑ ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริตคืออะไร

คำว่า “ความละเอียด” และ “ความไม่ทน” ได้มีการให้ความหมายไว้ ดังนี้

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายของคำว่าละเอียด หมายถึง การรู้สึกละอายที่จะทำในสิ่งที่ไม่ถูก ไม่ควร เช่น ละอายที่จะทำผิด ละอายใจ

ความละเอียด เป็นความละเอียดและความเกรงกลัวต่อสิ่งที่ไม่ดี ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม เพราะเห็นถึงโทษหรือผลกระทบที่จะได้รับจากการกระทำนั้น จึงไม่กล้าที่จะกระทำ ทำให้ตนเองไม่หลงทำในสิ่งที่ผิด นั่นคือ มีความละเอียดใจ ละอายต่อการทำผิด

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายของคำว่า ทน หมายถึง การอดกลั้นได้ ทนอยู่ได้ เช่น ทนด่า ทนทุกข์ ทนหนาว ไม่แตกหักหรือบอบสลายง่าย

ความอดทน คือ การรู้จักรอคอยและคาดหวัง เป็นการแสดงให้เห็นถึงความมั่นคง แน่วแน่ต่อสิ่งที่รอคอย หรือสิ่งที่จูงใจให้กระทำในสิ่งที่ไม่ดี

ไม่ทน หมายถึง ไม่อดกลั้น ไม่อดทน ไม่ยอม

ดังนั้น ความไม่ทน หมายถึง การแสดงออกต่อการกระทำที่เกิดขึ้นกับตนเอง บุคคลที่เกี่ยวข้องหรือสังคม ในลักษณะที่ไม่ยินยอม ไม่ยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้น ความไม่ทนสามารถแสดงออกได้หลายลักษณะ ทั้งในรูปแบบของกริยาท่าทางหรือคำพูด

ความไม่ทนต่อการทุจริตหรือการกระทำที่ไม่ถูกต้อง ต้องมีการแสดงออกอย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้น เช่น การเชิงคิ้วเพื่อซื้อของ การเชิงคิ้วเป็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง ผู้ถูกเชิงคิ้วจึงต้องแสดงออกให้ผู้เชิงคิ้วรับรู้ว่าคุณไม่พอใจ โดยแสดงกริยาหรือบอกกล่าวให้ทราบ เพื่อให้ผู้ที่เชิงคิ้วยอมที่จะต่อท้ายแถว กรณีนี้แสดงให้เห็นว่าผู้ที่ถูกเชิงคิ้ว ไม่ทนต่อการกระทำที่ไม่ถูกต้อง และหากผู้ที่เชิงคิ้วไปต่อแถวก็จะแสดงให้เห็นว่าบุคคลนั้นมีความละเอียดต่อการกระทำที่ไม่ถูกต้อง เป็นต้น

ความไม่ทนต่อการทุจริต บุคคลจะมีความไม่ทนต่อการทุจริตมาก – น้อย เพียงใด ขึ้นอยู่กับจิตสำนึกของแต่ละบุคคลและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ แล้วมีพฤติกรรมที่แสดงออกมา ซึ่งการแสดงกริยาหรือการกระทำจะมีหลายระดับ เช่น การว่ากล่าวตักเตือน การประกาศให้สาธารณชนรับรู้ การแจ้งเบาะแส การร้องทุกข์กล่าวโทษ การชุมนุมประท้วงซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่รุนแรงที่สุด เนื่องจากมีการรวมตัวของคนจำนวนมาก และสร้างความเสียหายอย่างมากเช่นกัน

ความไม่ทนของบุคคลต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัวที่ส่งผลในทางไม่ดีต่อตนเองโดยตรง สามารถพบเห็นได้ง่าย ซึ่งปกติแล้วทุกคนมักจะทนต่อสภาวะแวดล้อมที่ไม่ดีและส่งผลกระทบต่อตนเองแล้ว มักจะแสดง

ปฏิภริยาออกมา แต่การที่บุคคลจะไม่ทนต่อการทุจริตและแสดงปฏิภริยาออกมานั้นอาจเป็นเรื่องยาก เนื่องจากปัจจุบันสังคมไทยมีแนวโน้มยอมรับการทุจริต เพื่อให้ตนเองได้รับประโยชน์หรือให้งานสามารถดำเนินต่อไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งการยอมรับการทุจริตในสังคมไม่เว้นแม้แต่เด็กและเยาวชน และมองว่าการทุจริตเป็นเรื่องไกลตัวและไม่มีผลกระทบต่อตนเองโดยตรง

๑.๒.๒ ลักษณะของความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

ลักษณะของความละอายสามารถแบ่งได้ ๒ ระดับ คือ ความละอายระดับต้น หมายถึง ความละอายไม่กล้าที่จะทำในสิ่งที่ผิด เนื่องจากกลัวว่าเมื่อตนเองได้ทำลงไปแล้วจะมีคนรับรู้ หากถูกจับได้จะได้รับ การลงโทษ หรือได้รับความเดือดร้อนจากสิ่งที่ตนเองได้ทำลงไป จึงไม่กล้าที่จะกระทำผิด และในระดับที่สองเป็นระดับที่สูง คือ แม้ว่าจะไม่มีใครรับรู้หรือเห็นในสิ่งที่ตนเองได้ทำลงไป ก็ไม่กล้าที่จะทำผิด เพราะนอกจากตนเองจะได้รับผลกระทบแล้ว ครอบครัว สังคมก็จะได้รับผลกระทบตามไปด้วย ทั้งชื่อเสียงของตนเองและครอบครัวก็จะเสื่อมเสีย บางครั้งการทุจริตบางเรื่องเป็นสิ่งที่เล็ก ๆ น้อย ๆ เช่น การลอกข้อสอบ อาจจะไม่มีการใส่ใจหรือสังเกตเห็น แต่หากเป็นความละอายขั้นสูงแล้ว บุคคลนั้นก็เลยไม่กล้าทำ

สำหรับความไม่ทนต่อการทุจริต จากความหมายที่ได้กล่าวมาแล้ว คือ เป็นการแสดงออกอย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้น เพื่อให้รับรู้ว่าจะไม่ทนต่อบุคคลหรือการกระทำใด ๆ ที่ทำให้เกิดการทุจริต ความไม่ทนต่อการทุจริตสามารถแบ่งระดับต่าง ๆ ได้มากกว่าความละอาย ใช้เกณฑ์ความรุนแรงในการแบ่งแยก เช่น หากเพื่อนลอกข้อสอบเรา และเราเห็นซึ่งเราจะไม่ยินยอมให้เพื่อนทุจริตในการลอกข้อสอบ เราก็ใช้มือหรือกระดาษมาบังส่วนที่เป็นคำตอบไว้ เช่นนี้ก็เป็นการแสดงออกถึงการไม่ทนต่อการทุจริต นอกจากการแสดงออกด้วยวิธีดังกล่าวที่ถือเป็นการแสดงออกทางกายแล้ว การว่ากล่าวตักเตือนต่อบุคคลที่ทุจริต การประณาม การประจาน การชุมนุมประท้วงถือว่าเป็นการแสดงออกซึ่งการไม่ทนต่อการทุจริตทั้งสิ้น แต่จะแตกต่างกันไปตามระดับของการทุจริต ความตื่นตัวของประชาชน และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการทุจริต โดยท้ายบทนี้ได้ยกตัวอย่างกรณีศึกษาที่มีสาเหตุมาจากการทุจริต ทำให้ประชาชนไม่พอใจและรวมตัวต่อต้าน

ความจำเป็นของการที่ไม่ทนต่อการทุจริตถือเป็นสิ่งสำคัญ เพราะการทุจริตไม่ว่าระดับเล็กหรือใหญ่ ย่อมก่อให้เกิดความเสียหายต่อสังคม ประเทศชาติ ดังเช่นตัวอย่างคดีรถและเรือดับเพลิงของกรุงเทพมหานคร ผลของการทุจริตสร้างความเสียหายไว้อย่างมาก รถและเรือดับเพลิงก็ไม่สามารถนำมาใช้ได้ รัฐต้องสูญเสียงบประมาณไปโดยเปล่าประโยชน์ และประชาชนเองก็ไม่ได้ใช้ประโยชน์ด้วยเช่นกัน หากเกิดเพลิงไหม้พร้อมกันหลายแห่ง รถ เรือและอุปกรณ์ดับเพลิงจะมีไม่เพียงพอที่จะดับไฟได้ทันเวลา เพียงแค่คิดจากมูลค่าความเสียหายที่รัฐสูญเสียงบประมาณไป ยังไม่ได้คิดถึงความเสียหายที่เกิดจากความเดือดร้อนหากเกิดเพลิงไหม้แล้ว ถือเป็นการเสียหายที่สูงมาก ดังนั้น หากยังมีการปล่อยให้มีการทุจริต ยินยอมให้มีการทุจริตโดยเห็นว่าเป็นเรื่องของคนอื่น เป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่เกี่ยวข้องกับตนเองแล้ว สุดท้ายความสูญเสียที่จะได้รับตนเองก็ยังคงที่จะได้รับผลนั้นอยู่ แม้ไม่ใช่ทางตรงก็เป็นทางอ้อม

ดังนั้น การที่บุคคลจะเกิดความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริตได้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างให้เกิดความตระหนักและรับรู้ถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการทุจริตในทุกรูปแบบ ทุกระดับ ซึ่งหากสังคมเป็นสังคมที่มีความละอายและความไม่ทนต่อการทุจริตแล้ว จะทำให้เกิดสังคมที่น่าอยู่ และมีการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน

ใบความรู้

ฐานที่ ๕ ตัวอย่างความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

๑.๒.๓ ตัวอย่างความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

การทุจริตมีผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ ทำให้เกิดความเสียหายอย่างมากในด้านต่าง ๆ หากนำเอาเงินที่ทุจริตไปมาพัฒนาในส่วนอื่น ความเจริญหรือการได้รับโอกาสของผู้ที่ด้อยโอกาสก็จะมีมากขึ้น ความเหลื่อมล้ำทางด้านโอกาส ทางด้านสังคม ทางด้านการศึกษา ฯลฯ ของประชาชนในประเทศก็จะลดน้อยลง ดังที่เห็นในปัจจุบันว่าความเจริญต่าง ๆ มักอยู่กับคนในเมืองมากกว่าชนบท ทั้ง ๆ ที่คนชนบทก็คือประชาชนส่วนหนึ่งของประเทศ แต่เพราะอะไรทำไมประชาชนเหล่านั้นถึงไม่ได้รับโอกาสให้ทัดเทียมหรือใกล้เคียงกับคนในเมือง ปัจจัยหนึ่ง คือ การทุจริต สาเหตุการเกิดทุจริตมีหลายประการตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่ทำอย่างไรถึงทำให้มีการทุจริตได้มาก อย่างหนึ่งคือการลงทุน เมื่อมีการลงทุนก็ย่อมมีงบประมาณ เมื่อมีงบประมาณก็เป็นสาเหตุให้บุคคลที่คิดจะทุจริตสามารถหาช่องทางดังกล่าวในทางทุจริตได้ แม้ว่าประเทศไทยจะมีกฎหมายหลายฉบับเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริต แต่นั่นก็คือตัวหนังสือที่ได้เขียนเอาไว้ แต่การบังคับใช้ยังไม่จริงจังเท่าที่ควร และยิ่งไปกว่านั้น หากประชาชนเห็นว่าเรื่องดังกล่าวไม่เกี่ยวข้องกับตนเองก็มักจะไม่อยากเข้าไปเกี่ยวข้อง เนื่องจากตนเองก็ไม่ได้รับผลกระทบที่เกิดขึ้น แต่การคิดดังกล่าวเป็นสิ่งที่ผิด เนื่องจากว่าตนเองอาจจะไม่ได้รับผลกระทบโดยตรงต่อการที่มีคนทุจริต แต่โดยอ้อมแล้วถือว่าใช่ เช่น เมื่อมีการทุจริตมาก งบประมาณของประเทศที่จะใช้พัฒนาหรือลงทุนก็น้อย อาจส่งผลให้ประเทศไม่สามารถจ้างแรงงานหรือลงทุนได้

ความเสียหายที่เกิดจากการทุจริต หากเป็นการทุจริตในโครงการใหญ่ ๆ แล้ว ปริมาณเงินที่ทุจริตย่อมมีมาก ความเสียหายก็ย่อมมีมากตามไปด้วย โดยในบทนี้ได้ยกกรณีตัวอย่างที่เกิดขึ้นจากการทุจริตไว้ในท้ายบท ซึ่งจะเห็นได้ว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นมีมูลค่ามากมาย และนี่เป็นเพียงโครงการเดียวเท่านั้น หากรวมเอาการทุจริตหลาย ๆ โครงการ หลาย ๆ กรณีเข้าด้วยกัน จะพบว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นมานั้นมากมายมหาศาล ดังนั้น เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว ประชาชนจะต้องมีความตื่นตัวในการที่จะร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การร่วมมือกันในการเฝ้าระวังเหตุการณ์ สถานการณ์ที่อาจเกิดการทุจริตได้ เมื่อประชาชนรวมถึงภาคเอกชนภาคธุรกิจมีความตื่นตัวที่จะร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ปัญหาการทุจริตจะถือเป็นปัญหาเพียงเล็กน้อยของประเทศไทย เพราะไม่ว่าจะอย่างไรก็จะมีคนสอดส่อง ติดตาม เฝ้าระวังเรื่องการทุจริตอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นแล้วสิ่งสำคัญสิ่งแรกที่จะต้องสร้างให้เกิดขึ้น คือ ความตระหนักรู้ถึงผลเสียที่เกิดขึ้นจากการทุจริต สร้างให้เกิดความตื่นตัวต่อการปราบปรามการทุจริต การไม่ทนต่อการทุจริตให้เกิดขึ้นในสังคมไทย

เมื่อประชาชนในประเทศมีความตื่นตัวที่ว่า “ไม่ทนต่อการทุจริต” แล้ว จะทำให้เกิดกระแสการต่อต้านต่อการกระทำทุจริต และคนที่ทำทุจริตก็จะเกิดความละเอียดไม่กล้าที่จะทำทุจริตต่อไป เช่น หากพบเห็นว่าการทุจริตเกิดขึ้นอาจมีการบันทึกเหตุการณ์หรือลักษณะการกระทำ แล้วแจ้งข้อมูลเหล่านั้นไปยังหน่วยงานหรือสื่อมวลชนเพื่อร่วมกันตรวจสอบการกระทำที่เกิดขึ้น และยิ่งในปัจจุบันเป็นสังคมสมัยใหม่ และกำลังเดินหน้าประเทศไทยก้าวสู่ยุคไทยแลนด์ ๔.๐ แต่การจะเป็น ๔.๐ ให้สมบูรณ์แบบได้นั้น ปัญหาการทุจริตจะต้องลดน้อยลงไปด้วย เมื่อประชาชนมีความตื่นตัวต่อการไม่ทนต่อการทุจริตแล้ว ผลที่เกิดขึ้นจะเป็นอย่างไร ตัวอย่างที่จะนำมากล่าวถึงต่อไปนี้เป็นกรณีที่เกิดขึ้นในต่างประเทศ แสดงให้เห็นถึงความไม่ทนต่อ

การทุจริตที่ประชาชนได้ลุกขึ้นมาต่อสู้ ต่อต้านต่อนักการเมืองที่ทำทุจริต จนในที่สุดนักการเมืองเหล่านั้นหมดอำนาจทางการเมืองและได้รับบทลงโทษทั้งทางสังคมและทางกฎหมาย ดังนี้

๑. ประเทศเกาหลีใต้ เกาหลีใต้ถือเป็นประเทศหนึ่งที่มีประสบความสำเร็จในด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต แต่ก็ยังคงมีปัญหาการทุจริตเกิดขึ้นอยู่บ้าง เช่น เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีข่าวกรณีของประธานาธิบดีถูกปลดออกจากตำแหน่ง เพราะเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องข้องในการเอื้อประโยชน์ให้พวกพ้อง โดยการถูกกล่าวหาว่าให้เพื่อนสนิทของครอบครัวเข้ามาแทรกแซงการบริหารประเทศ รวมถึงใช้ความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับประธานาธิบดีแสวงหาประโยชน์ส่วนตัว ผลที่เกิดขึ้น คือ ถูกดำเนินคดีและตั้งข้อหาว่าพัวพันการทุจริตและใช้อำนาจหน้าที่ในทางมิชอบ เพื่อเอื้อผลประโยชน์ให้แก่พวกพ้อง กรณีที่เกิดขึ้นนี้ประชาชนเกาหลีใต้ได้มีการรวมตัวกันประท้วงกว่าพันคนเรียกร้องให้ประธานาธิบดีคนดังกล่าวลาออกจากตำแหน่งหลังมีเหตุอื้อฉาวทางการเมือง

อีกกรณีที่จะกล่าวถึงเพื่อเป็นตัวอย่างการต่อต้านการกระทำที่ไม่ถูกต้อง คือ การที่นักศึกษาคนหนึ่งได้เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยทั้งที่ผลคะแนนที่เรียนมาไม่ได้สูง และการที่คุณสมบัติของนักศึกษาดังกล่าวมีคุณสมบัติไม่ตรงกับการคัดเลือกโควตานักกีฬาที่กำหนดไว้ว่าจะต้องผ่านการแข่งขันประเภทเดี่ยว แต่นักศึกษาดังกล่าวผ่านการแข่งขัน ประเภททีม เท่ากับว่าคุณสมบัติไม่ถูกต้องแต่ได้รับเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยดังกล่าว การกระทำเช่นนี้จึงเป็นสาเหตุหนึ่งของการนำไปสู่การประท้วง ต่อต้านจากนักศึกษาและอาจารย์ของมหาวิทยาลัยดังกล่าว ซึ่งทางมหาวิทยาลัยก็ไม่สามารถให้คำตอบที่ชัดเจนแก่กลุ่มผู้ประท้วงได้ จนในที่สุดประธานของมหาวิทยาลัยดังกล่าวจึงลาออกจากตำแหน่ง

๒. ประเทศบราซิล ปลายปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ประชาชนในประเทศบราซิลได้มีการชุมนุมประท้วงการทุจริตที่เกิดขึ้น เป็นการแสดงออกถึงความไม่พอใจต่อวัฒนธรรมการโกงของระบบราชการของประเทศ โดยมีประชาชนจำนวนหลายหมื่นคนเข้าร่วมการชุมนุมในครั้งนี้ และมีการแสดงภาพหนูเพื่อเป็นสัญลักษณ์ในการประณามต่อนักการเมืองที่ทุจริต การประท้วงดังกล่าวยังถือว่ามีขนาดเล็กกว่าครั้งก่อน เพราะที่ผ่านมาได้มีการทุจริตเกิดขึ้นและมีการประท้วง จนในที่สุดประธานาธิบดีได้ถูกปลดจากตำแหน่ง เนื่องจากการกระทำที่ละเมิดต่อกฎระเบียบเรื่องงบประมาณ

จากตัวอย่างข้างต้น แสดงให้เห็นถึงความตื่นตัวของประชาชนที่ออกมาต่อต้านต่อการทุจริต ไม่ว่าจะเป็นการทุจริตในระดับหน่วยเล็ก ๆ หรือระดับประเทศ เป็นการแสดงออกซึ่งการไม่ทนต่อการทุจริต การไม่ทนต่อการทุจริตสามารถแสดงออกมาได้หลายระดับ ตั้งแต่การเห็นคนที่ทำทุจริตแล้วตนเองรู้สึกไม่พอใจ มีการส่งเรื่องตรวจสอบ ร้องเรียน และในที่สุด คือ การชุมนุมประท้วง ตามตัวอย่างที่ได้นำมาแสดงให้เห็นข้างต้น トラาปใดที่สามารถสร้างให้สังคมไม่ทนต่อการทุจริตได้ เมื่อนั้นปัญหาการทุจริตก็จะลดน้อยลง แต่หากจะให้เกิดผลดียิ่งขึ้น จะต้องสร้างให้เกิดความละอายต่อการทุจริต ไม่กล้าที่จะทำทุจริต โดยนำเอาหลักธรรมทางศาสนามาเป็นเครื่องมือในการสั่งสอน อบรม ในขณะที่เดียวกันหากมีการทุจริตเกิดขึ้นกระบวนการในการแสดงออกต่อการไม่ทนต่อการทุจริตจะต้องเกิดขึ้น และมีการเปิดเผยชื่อบุคคลที่ทุจริตให้กับสาธารณะชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง เมื่อสังคมมีทั้งกระบวนการในการป้องกันการทุจริต การปราบปรามการทุจริตที่ดี รวมถึงการสร้างให้สังคมเป็นสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต มีความละอายต่อการทำทุจริตแล้ว ปัญหาการทุจริตจะลดน้อยลง ประเทศชาติจะสามารถพัฒนาได้มากขึ้น

สำหรับระดับการทุจริตที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นในระดับใดแล้วแต่ส่งผลกระทบต่อสังคมและประเทศชาติทั้งสิ้น บางครั้งการทุจริตเพียงนิดเดียวอาจนำไปสู่การทุจริตอย่างอื่นที่มากกว่าเดิมได้ การมีวัฒนธรรม ค่านิยม หรือความเชื่อที่ไม่ถูกต้องก็ส่งผลให้เกิดการทุจริตได้เช่นกัน เช่น การมอบเงินอุดหนุนแก่

สถานศึกษาเพื่อให้บุตรของตนได้เข้าศึกษาในสถานที่แห่งนั้น หากพิจารณาแล้วอาจพบว่าเป็นการช่วยเหลือสถานศึกษาเพื่อที่สถานศึกษาแห่งนั้นจะได้นำเงินที่ได้ไปพัฒนาสภาพแวดล้อม การเรียนการสอนของทางสถานศึกษาต่อไป แต่การกระทำดังกล่าวนี้ไม่ถูกต้อง เป็นการปลุกฝังสิ่งที่ไม่ดีให้เกิดขึ้นในสังคม และต่อไปหากกระทำเช่นนี้เรื่อย ๆ จะมองว่าเป็นเรื่องปกติที่ทุกคนทำกัน ไม่มีความผิดแต่อย่างใด จนทำให้แบบแผนหรือพฤติกรรมทางสังคมที่ดีถูกกลืนหายไปกับการกระทำที่ไม่เหมาะสมเหล่านี้ ตัวอย่างการมอบเงินอุดหนุนแก่สถานศึกษายังคงเกิดขึ้นในประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงซึ่งหลายคนอยากให้บุตรของตนเข้าศึกษาในสถานที่แห่งนั้น แต่ด้วยข้อจำกัดที่ไม่สามารถรับนักศึกษา นักศึกษาได้ทั้งหมด จึงทำให้ผู้ปกครองบางคนต้องให้เงินกับสถานศึกษาเพื่อให้บุตรของตนเองได้เข้าเรียน

แบบบันทึกกิจกรรมการศึกษาค้นคว้า

สิ่งที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แหล่งที่มาของข้อมูล

.....

.....

สิ่งที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แหล่งที่มาของข้อมูล

.....

.....

สิ่งที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แหล่งที่มาของข้อมูล

.....

.....

แบบประเมินผลการระดมพลังความคิด
“การระดมและแสดงออกถึงการเป็นผู้ไม่ทนต่อการทุจริตในการสอบ”

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนตามเกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การประเมิน

๔ หมายถึง ดีมาก
 ๒ หมายถึง พอใช้

๓ หมายถึง ดี
 ๑ หมายถึง ปรับปรุง

กลุ่มที่	ชื่อ - สกุล	สมาชิกทุกคนในกลุ่ม ร่วมแสดงความคิดเห็น อย่างหลากหลาย				มีการถกเถียง ความคิดร่วมกันโดยยึด หลักเหตุและผล				ข้อสรุปของกลุ่ม เหมาะสม แสดงให้ เห็นถึงการระดมและ ไม่ทนต่อการทุจริตใน การสอบ				รวม ๑๒ คะแนน
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	
๑	๑)													
	๒)													
	๓)													
	๔)													
	๕)													
๒														

เกณฑ์การใช้คะแนน

- ๑๐-๑๒ คะแนน เท่ากับ ดีมาก
- ๗-๙ คะแนน เท่ากับ ดี
- ๔-๖ คะแนน เท่ากับ พอใช้
- ๑-๓ คะแนน เท่ากับ ปรับปรุง

(ลงชื่อ).....ครูผู้ประเมิน

(.....)
 ...../...../.....

แบบสังเกตแบบสังเกตพฤติกรรม
“มุ่งมั่นในการทำงาน”

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงตามเกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การประเมิน (ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงของครูผู้สอน)

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการปฏิบัติหน้าที่การงาน				ทำงานด้วยความเพียร พยายาม และอดทนเพื่อให้ งานสำเร็จตามเป้าหมาย				รวม คะแนน
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										

เกณฑ์การใช้คะแนน

๔ คะแนน	เท่ากับ	ดีมาก
๓ คะแนน	เท่ากับ	ดี
๒ คะแนน	เท่ากับ	พอใช้
๑ คะแนน	เท่ากับ	ปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๓-๘	ดีมาก
๕-๖	ดี
๓-๔	พอใช้
๑-๒	ปรับปรุง

(ลงชื่อ).....ครูผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วย ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต

ชั้น ปวส.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง แนวทางการแก้ปัญหาและวิธีการปฏิบัติ

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

- ๑.๑ ปฏิบัติตนเป็นผู้ละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริตทุกรูปแบบ
- ๑.๒ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๒.๑ นักศึกษาสามารถอธิบายความหมายของ “การลงโทษทางสังคม (Social Sanctions)” ได้
- ๒.๒ นักศึกษาสามารถเสนอวิธีการปฏิบัติตนเป็นผู้ไม่ทนต่อการทุจริตการเลือกตั้งโดยใช้การลงโทษทางสังคมได้
- ๒.๓ นักศึกษาสามารถบอกผลกระทบที่เกิดจากการทุจริตได้
- ๒.๔ นักศึกษาสามารถทำโครงการเพื่อสร้างความตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริตในโรงเรียนผ่านกิจกรรมนักศึกษาได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

- ๑) ความหมายของ “การลงโทษทางสังคม (Social Sanctions)”
- ๒) วิธีการปฏิบัติตนเป็นผู้ไม่ทนต่อการทุจริตการเลือกตั้งโดยใช้การลงโทษทางสังคม
- ๓) ผลกระทบที่เกิดจากการทุจริต
- ๔) การทำโครงการเพื่อสร้างความตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริตในโรงเรียนผ่านกิจกรรมนักศึกษาได้

๓.๒ ทักษะ/กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิดขึ้น)

- ๑) ความสามารถในการสื่อสาร
- ๒) ความสามารถในการคิด
- ๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา
- ๔) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม

มุ่งมั่นในการทำงาน

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

นักศึกษาทำกิจกรรม “ทุจริตแค่เรื่องสมมติ ถ้าช่วยกันหยุดทั้งสังคม” โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นเตรียม

- ครูแจ้งวัตถุประสงค์ของกิจกรรม เพื่อให้ นักศึกษาจำลองสถานการณ์ที่ตนเองอยู่ในการทุจริตการเลือกตั้งรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งมีบทบาทของนักการเมือง กกด. ประชาชน และอื่น ๆ ตามสถานการณ์ที่ได้รับ อย่างไรก็ตามเมื่อกลุ่มใดแสดง นักศึกษากลุ่มที่ไม่ได้แสดงจะร่วมสวมบทบาทเป็นประชาชนสามารถร่วมแสดงได้เนื่องจากเป็นสถานการณ์จำลองทั้งห้องเรียน

- ตัวแทนกลุ่มจับสลากสถานการณ์การทุจริตการเลือกตั้ง กลุ่มละ ๑ สถานการณ์

- นักศึกษาแต่ละกลุ่มอภิปราย พิจารณาเลือกตัวอย่างการลงโทษทางสังคมที่ได้ศึกษาค้นคว้ามา ๑ ตัวอย่างให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่ได้รับ

- นักศึกษาแต่ละกลุ่มเตรียมแสดงสถานการณ์จำลองหน้าชั้นเรียน

ชั้นนำเสนอ

- แต่ละกลุ่มแสดงบทบาทตามสถานการณ์ที่ตนได้รับ โดยครูดูแลความเรียบร้อยให้อยู่ในระเบียบ และสังเกต บันทึกสถานการณ์จำลองของนักศึกษา

ขั้นสรุป

- นักศึกษาและครูร่วมกันสรุปสิ่งที่ได้จากสถานการณ์จำลอง

- นักศึกษาและครูร่วมกันพิจารณาความเหมาะสมของการนำกระบวนการลงโทษทางสังคมไปใช้จริงกับสถานการณ์ทุจริตการเลือกตั้ง

*หมายเหตุ จำนวนกลุ่มนักศึกษา ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของครูผู้สอน

ชั่วโมงที่ ๒

ชั้นนำเสนอ

๑) นักศึกษาชมวิดีโอคลิป “มือสะอาดชาติไม่ล่มจม” ซึ่งเป็นการประกวดการพูดรณรงค์ต่อต้านการทุจริต

๒) นักศึกษาทบทวนเรื่อง ประเภท/รูปแบบของการทุจริต โดยครูเป็นผู้ซักถาม จากนั้นครูเชื่อมโยงถึงกิจกรรมในโรงเรียนแล้วถามคำถามพัฒนาการคิด

ตัวอย่างคำถาม

- การเลือกตั้งสภานักศึกษา กิจกรรมกีฬาสัมพันธ์กิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ กิจกรรมเหล่านี้มีโอกาสที่นักศึกษาจะประพฤติทุจริตได้หรือไม่ อย่างไร

(หมายเหตุ ครูอาจชี้แนะเพิ่มเติมคำตอบ หรือกล่าวเชื่อมโยงในหน่วยการเรียนรู้เดิม คือ เรื่องการคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม)

- ถ้าการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนมีการทุจริตเกิดขึ้น จะส่งผลกระทบต่อใคร อย่างไร

๓) นักศึกษาแบ่งกลุ่มออกเป็น ๕ กลุ่ม ทำแผนผังความคิดประเด็น ผลกระทบที่เกิดจากการทุจริตในการทำกิจกรรมในโรงเรียน

กลุ่มที่ ๑ ผลกระทบต่อตนเอง

กลุ่มที่ ๒ - ๓ ผลกระทบต่อโรงเรียน

กลุ่มที่ ๔ ผลกระทบต่อประเทศ

กลุ่มที่ ๕ ผลกระทบต่อโลก

๔) นักศึกษาแต่ละกลุ่มนำเสนอแผนผังความคิดหน้าชั้นเรียน กลุ่มละ ๕ นาที

๕) นักศึกษาและครูร่วมกันสรุปผลกระทบของการทุจริต โดยครูซักถามและเน้นย้ำผลที่จะเกิดขึ้น จากนั้นนักศึกษาตอบคำถามดังนี้

- นักศึกษาคนอื่น ๆ ในโรงเรียนจะรู้หรือไม่ว่า การทุจริตเพียงเล็กน้อยก็ส่งผลกระทบใหญ่หลวงได้ (หากไม่รู้ รู้สึกเพียงใด)

- ในฐานะที่นักศึกษาเป็นพี่ใหญ่ของโรงเรียน จะทำอย่างไรให้น้อง ๆ และอาจารย์ถึงเพื่อน ครู และบุคลากรในโรงเรียน ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริตที่เกิดขึ้นจากการทำกิจกรรมในโรงเรียน

๖) ครูมอบหมายให้นักศึกษาจัดทำโครงการ กิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริตในโรงเรียน

ชั่วโมงที่ ๓

ขั้นวางแผน

๗) นักศึกษาร่วมกันวางแผนระดมความคิดหาข้อสรุปของกลุ่มเพื่อนำไปปฏิบัติ โดยบันทึกลงในใบกิจกรรมวางแผนการทำโครงการ ทั้งนี้ครูเป็นผู้ชี้แนะ ให้คำแนะนำเพิ่มเติม

คำถามสำหรับครูเพื่อชี้แนะนักศึกษา

- นักศึกษาสนใจประเด็นใดบ้าง ความถนัดของกลุ่มคืออะไร (กำหนดเนื้อหา)
- นักศึกษาทำหัวข้อนี้เพื่ออะไร (กำหนดวัตถุประสงค์)
- นักศึกษามีวิธีการทำอย่างไร (กำหนดวิธีศึกษา/การทำกิจกรรม)
- นักศึกษาต้องใช้เครื่องมือ/อุปกรณ์อะไร (กำหนดเครื่องมือ)
- นักศึกษาจะศึกษาหรือค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมจากที่ใด (กำหนดแหล่งข้อมูล)
- กิจกรรมโครงการของนักศึกษาจะทำให้เกิดผลได้อย่างไร (กำหนดผลที่คาดว่าจะได้รับ)
- นักศึกษาจะทราบได้อย่างไรว่ากิจกรรมของนักศึกษาได้ผลตามที่คาดหวัง (กำหนดการวัดประเมินผล)
- นักศึกษาจะนำเสนอ หรือเผยแพร่ผลงานอย่างไร (กำหนดวิธีนำเสนอผลงาน รายงาน)

ขั้นปฏิบัติ

๘) นักศึกษาลงมือปฏิบัติทำโครงการตามแผนที่วางไว้*

*หมายเหตุ ขั้นตอนการปฏิบัติ นักศึกษาจำเป็นต้องทำนอกคาบเรียน ครูกำหนดระยะเวลาดำเนินโครงการ ๓ สัปดาห์

ชั่วโมงที่ ๔

ขั้นประเมินผล

๙) นักศึกษานำเสนอผลการทำโครงการ โดยนำเสนอตามแผนที่นักศึกษาวางไว้ เช่น ใช้สื่อเทคโนโลยีประกอบการนำเสนอ หรือการจัดทำหนังสือเล่มเล็ก เป็นต้น

๑๐) ขณะที่กลุ่มนักศึกษากำลังนำเสนอ ครูและเพื่อน ๆ กลุ่มอื่น ร่วมกันประเมินโครงการตามแบบประเมิน

๑๑) นักศึกษาและครูร่วมกันวิพากษ์ สรุปและประเมินผลการจัดทำโครงการ

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

- ๑) สลากสถานการณ์ประกอบการทำกิจกรรม “ทุจริตแค่เรื่องสมมติ ถ้าช่วยกันหยุดทั้งสังคม”
- ๒) อินเทอร์เน็ต
- ๓) คลิปวิดีโอ “มือสะอาด ชาติไม่ล่มจม”
- ๔) ใบกิจกรรมวางแผนการทำโครงการ

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

- ๑) ตรวจสอบผลงานแผนผังความคิด
- ๒) ตรวจสอบผลงานโครงการ
- ๓) สังเกตพฤติกรรม “มุ่งมั่นในการทำงาน”
- ๔) ตรวจสอบแบบบันทึกกิจกรรม “ทุจริตแค่เรื่องสมมติ ถ้าช่วยกันหยุดทั้งสังคม”

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

- ๑) แบบประเมินผลงานแผนผังความคิด
- ๒) แบบประเมินการปฏิบัติงานโครงการ
- ๓) แบบสังเกตพฤติกรรม“มุ่งมั่นในการทำงาน”
- ๔) แบบประเมินการบันทึกกิจกรรม“ทุจริตแค่เรื่องสมมติ ถ้าช่วยกันหยุดทั้งสังคม”

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

- ผ่านเกณฑ์การประเมินได้คะแนนระดับดีขึ้นไป
- ผ่านเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

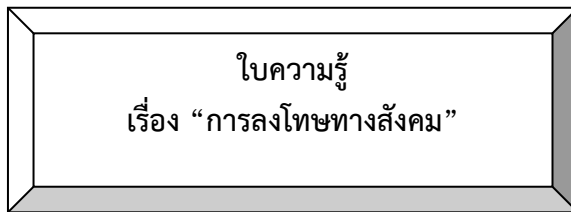
.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน
(.....)

๗. ภาคผนวก

การลงโทษทางสังคม (Social Sanctions)

คำว่า “การลงโทษโดยสังคม” หรือเรียกว่า “การลงโทษทางสังคม” ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษคำว่า “Social Sanctions”

พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยาฉบับราชบัณฑิตยสถาน (๒๕๓๒: ๓๖๑-๓๖๒) ได้ให้ความหมายของคำว่า “Social Sanctions” เป็นภาษาไทยว่า สิทธนามัติทางสังคมหมายถึง การขู่ว่าจะลงโทษหรือการสัญญาว่าจะให้รางวัลตามที่กลุ่มกำหนดไว้สำหรับการประพฤติปฏิบัติของสมาชิก เพื่อชักนำให้สมาชิกกระทำตามข้อบังคับและกฎเกณฑ์

Radcliffe-Brown (๑๙๕๒: ๒๐๕) อธิบายการลงโทษโดยสังคมว่าเป็นปฏิกิริยาตอบสนองทางสังคมอย่างหนึ่งและเป็นการแสดงออกถึงพฤติกรรมที่เป็นด้านตรงกันข้ามระหว่างการเห็นชอบกับการไม่เห็นชอบ พูดอีกอย่างหนึ่งก็คือ การลงโทษโดยสังคมนั้นมีคุณลักษณะวิภาษ (Dialectic) คือ มีทั้งด้านบวกและด้านลบ อยู่ภายในความหมายของตัวเอง สำหรับการลงโทษโดยสังคมเชิงบวก (Positive Social Sanctions) จะอยู่ในรูปของการให้การสนับสนุนหรือการสร้างแรงจูงใจ ฯลฯ ให้แก่ปัจเจกบุคคลและสังคมให้ประพฤติปฏิบัติให้สอดคล้องกับปทัสถานของชุมชนหรือของสังคม จากการศึกษายังพบว่า การลงโทษโดยสังคมเชิงบวกนั้น อาจเป็นการสร้างแรงจูงใจให้แก่สังคม เพื่อยกระดับปทัสถานของสังคมในระดับท้องถิ่นให้ไปสอดคล้องกับปทัสถานใหม่ในระดับระหว่างประเทศ

Whitmeyer (๒๐๐๒: ๖๓๐-๖๓๒) กล่าวว่า การลงโทษโดยสังคม มีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ เป็นการทำงานตามกลไกของสังคม การลงโทษโดยสังคมเป็นมาตรการควบคุมทางสังคมที่ต้องการให้สมาชิกในสังคมประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานหรือกฎเกณฑ์ที่สังคมยอมรับร่วมกัน เมื่อสมาชิกปฏิบัติตามก็จะมีรางวัลเป็นแรงจูงใจ และลงโทษเมื่อสมาชิกไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคมและจะแสดงการไม่ยอมรับสมาชิกคนหนึ่งหรือกลุ่มคนกลุ่มหนึ่ง

โดยสรุปแล้ว การลงโทษโดยสังคม (Social Sanctions) หมายถึง ปฏิกิริยาปฏิบัติทางสังคม เป็นมาตรการควบคุมทางสังคมที่ต้องการให้สมาชิกในสังคมประพฤติปฏิบัติตามมาตรฐานหรือกฎเกณฑ์ที่สังคมกำหนด โดยมีทั้งด้านลบและด้านบวก การลงโทษโดยสังคมเชิงลบ (Negative Social Sanctions) เป็นการลงโทษ โดยการกดดันและแสดงปฏิกิริยาต่อต้านพฤติกรรมของบุคคลที่ไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม ทำให้บุคคลนั้นเกิดความอับอายขายหน้า สำหรับการลงโทษโดยสังคมเชิงบวกหรือการกระตุ้นสังคมเชิงบวก (Positive Social Sanctions) เป็นการแสดงออกในเชิงสนับสนุนหรือให้รางวัลเป็นแรงจูงใจเพื่อให้บุคคลในสังคมประพฤติปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม

การลงโทษทางสังคม เป็นการลงโทษกับบุคคลที่ปฏิบัติตนฝ่าฝืนกับธรรมเนียม ประเพณี หรือแบบแผนที่ปฏิบัติต่อ ๆ กันมาในชุมชน มักใช้ในลักษณะการลงโทษทางสังคมเชิงลบมากกว่าเชิงบวก การฝ่าฝืนดังกล่าวอาจจะไม่ผิดกฎหมาย แต่ด้วยธรรมเนียมที่ปฏิบัติสืบต่อกันมานั้นถูกละเมิด ถูกฝ่าฝืน หรือถูกดูหมิ่นเกี่ยวกับความเชื่อของชุมชน ก็จะนำไปสู่การต่อต้านจากคนในชุมชน แม้ว่าการฝ่าฝืนดังกล่าวจะไม่ผิดกฎหมายก็ตาม และที่สำคัญไปกว่านั้น หากการกระทำดังกล่าวผิดกฎหมายด้วยแล้ว อาจสร้างให้เกิดความไม่พอใจขึ้นได้ ไม่เพียงแต่ ในชุมชนนั้น แต่อาจเกี่ยวเนื่องไปกับชุมชนอื่นรอบข้าง หรือเป็นชุมชนที่ใหญ่ที่สุด นั่นคือประชาชนทั้งประเทศ ซึ่งการลงโทษทางสังคมมีทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนี้

การลงโทษโดยสังคมเชิงบวก (Positive Social Sanctions) จะอยู่ในรูปของการให้การสนับสนุน หรือการสร้างแรงจูงใจ หรือการให้รางวัล ฯลฯ แก่บุคคลและสังคม เพื่อให้ประพฤติปฏิบัติสอดคล้องกับปทัสถาน (Norm) ของสังคมในระดับชุมชนหรือในระดับสังคม

การลงโทษโดยสังคมเชิงลบ (Negative Social Sanctions) จะอยู่ในรูปแบบของการใช้มาตรการต่าง ๆ ในการจัดระเบียบสังคม เช่น การว่ากล่าวตักเตือน ซึ่งเป็นมาตรการขั้นต่ำสุดเรื่อยไปจนถึงการกีดกันและบีบบังคับทางจิตใจ (Moral Coercion) การต่อต้าน (Resistance) และการประท้วง (Protest) ในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะโดยปัจเจกบุคคลหรือการชุมนุมของมวลชน

การลงโทษทางสังคมทางลบ จะสร้างให้เกิดการลงโทษต่อบุคคลที่ถูกกระทำ การลงโทษประเภทนี้เป็นลงโทษเพื่อให้หยุดกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง และบุคคลที่ถูกลงโทษจะเกิดการเข็ดหลาบ ไม่กล้าที่จะทำในสิ่งนั้นอีก การลงโทษประเภทนี้มีความรุนแรงแตกต่างกัน ตั้งแต่ การว่ากล่าวตักเตือน การนิเทศ การประจาน การชุมนุมขับไล่ ซึ่งเป็นการแสดงออกถึงการไม่ทน ไม่ยอมรับต่อสิ่งที่บุคคลอื่นได้กระทำไป ดังนั้น เมื่อมีใครที่ทำผิดกรรม เหล่านั้นขึ้น จึงเป็นการสร้างให้เกิดความไม่พอใจแก่บุคคลรอบข้าง หรือสังคม จนนำไปสู่การต่อต้านดังกล่าว

การลงโทษทางสังคมจะมีความรุนแรงมากหรือน้อย ก็ขึ้นอยู่กับการกระทำของบุคคลนั้นว่าร้ายแรงขนาดไหน หากเป็นเรื่องเล็กน้อยจะถูกต่อต้านน้อย แต่หากเรื่องนั้นเป็นเรื่องร้ายแรง เรื่องที่เกิดขึ้นประจำ หรือมีผลกระทบต่อสังคม การลงโทษก็จะมีมีความรุนแรงมากขึ้นด้วย เช่น หากมีการทุจริตเกิดขึ้นก็อาจนำไปเป็นประเด็นทางสังคมจนนำไปสู่การต่อต้านจากสังคมได้ เพราะการทุจริตถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ผิดกฎหมาย และผิดต่อศีลธรรม บ่อยครั้งที่มีการทุจริตเกิดขึ้นจนเป็นสาเหตุของการชุมนุมประท้วง เพื่อกดดันขับไล่ให้บุคคลนั้นหยุดการกระทำดังกล่าว หรือการออกจากตำแหน่งนั้น ๆ หรือการนำไปสู่การตรวจสอบและลงโทษโดยกฎหมาย โดยในหัวข้อสุดท้ายของชุดวิชานี้ ได้นำเสนอตัวอย่างที่ได้แสดงออกถึงความไม่ทนต่อการทุจริตที่มีการชุมนุมประท้วง บางเหตุการณ์ผู้ที่ถูกกล่าวหาได้ลาออกจากตำแหน่ง ซึ่งการลาออกจากตำแหน่งนั้นถือเป็นความรับผิดชอบอย่างหนึ่งและเป็นการแสดงออกถึงความละอายในสิ่งที่ตนเองได้กระทำ

**สลากสถานการณ์ประกอบการทำกิจกรรม
“ทุจริตแค่เรื่องสมมติ ถ้าช่วยกันหยุดทั้งสังคม”**

๑ แจกเงินซื้อเสียงรายหัว - กลุ่ม

เป็นปฏิบัติการขั้นสุดยอด (classic) โดยหัวคะแนนนำไปแจกจ่ายให้ประชาชนก่อนวันเลือกตั้ง ราคาหัวขึ้นอยู่กับพื้นที่และองค์กร เช่น อบต.หรือเทศบาลตำบล อาจแจกจ่ายหัวละ ๑๐๐-๕๐๐ บาท เทศบาลใหญ่ อาจมีราคาหัวสูงถึง ๑,๐๐๐ - ๒,๐๐๐ บาท ส่วนรายกลุ่มนั้นประมาณกลุ่มละ ๒๐,๐๐๐ - ๓๐,๐๐๐ บาท (กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มอาชีพ กลุ่มเยาวชน) ปัจจุบันหัวคะแนน ๑ คน จะรับผิดชอบจ่ายเงินให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่รู้จักคุ้นเคยและไว้ใจได้ประมาณ ๒๐ - ๕๐ คน เป็นการจ่ายเงินเฉพาะกลุ่มแบบหวังผล ส่วนการจ่ายเงินแบบปูพรมให้แก่ทุกคนปัจจุบันเหลือน้อยเนื่องจากเสี่ยงที่จะถูกร้องคัดค้าน

๒ จ้างเป็นผู้ช่วยหาเสียง/ติดป้าย/แจกเอกสาร

เป็นวิธีการดูเหมื่อนจะไม่น่าจะมีผลต่อการเลือกตั้ง แต่จริง ๆ เป็นไม่เด็ดอีกอย่างหนึ่งที่น่ามาใช้ เพราะการจ้างแรงงานดังกล่าว มีการกระจายการจ้างงานจ้างคน เช่น จ้างติดป้ายหรือแจกใบปลิวหาเสียง หมู่บ้านละ ๒๐ คน ๆ ละ ๑๕๐ บาทต่อวัน ซึ่งกลุ่มคนที่ถูกจ้างพร้อมด้วยบุตร ภรรยาและญาติพี่น้อง ก็จะทะเลาะกันให้ผู้จ้าง เป็นการซื้อเสียงทางอ้อม เพื่อหลีกเลียงกฎหมาย

๓ พิมพ์ผลงานเก่าโซวี

วิธีการนี้ส่วนใหญ่จะเป็นการกระทำของผู้บริหารท้องถิ่นกับทีมงานที่ใกล้ครบวาระแล้วจะสมัครใหม่ โดยใช้งบประมาณหลวง (งบของท้องถิ่นในรูปแบบของโครงการหรือแผนงาน) พิมพ์เล่มรวมผลงานเก่า ๔ ปี หรือ ๘ ปี หรือ ๑๐ ปี ย้อนหลัง (แล้วแต่จะทำ) หรือพิมพ์ปฏิทินของเทศบาล/อบต.โดยมีรูปภาพของตนเอง และหรือผลงานเก่าที่เคยทำมา (เฉพาะที่ดี ๆ เด่น ๆ) เพื่อให้ประชาชนเห็นเป็นที่ประจักษ์ชัดแล้วนำเอาเอกสารรวมผลงานหรือปฏิทินไปแจกจ่ายให้ประชาชนฟรีหวังสร้างคะแนนนิยม บางครั้งมีการจัดทำป้ายขนาดใหญ่ ที่มีภาพของผู้บริหารท้องถิ่นไปติดตั้งตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น ป้ายสวัสดิ์ปีใหม่ ป้ายแสดงความยินดีในวาระต่าง ๆ ป้ายประชาสัมพันธ์ของท้องถิ่น

๔ ไบโพลิว/ปล่อยข่าวสกปรก

วิธีการแบบนี้ น้ำเน่าที่สุดแต่ก็ได้ผลไม่น้อย เป็นการปล่อยข่าวลือ ลวง ใ้ร้าย หรือแฉเบื้องหน้า เบื้องหลังคู่แข่ง บางทีก็โจมตีการทำงาน หรือการใ้ร้ายแบบไม่มีมูล (แบบหน้าด้าน ๆ) การโจมตีเรื่องส่วนตัว เช่น มีภรรยาหลายคน ชอบเที่ยว ชอบเล่นการพนัน ส่วนใหญ่จะพิมพ์แล้วถ่ายเอกสารไปรยตามถนน หรือวาง ในที่สาธารณะในช่วงกลางคืน หรือบางครั้งก็กระซิบผ่านตัวผู้นำพูดต่อไปเรื่อย ๆ

๕ พาเที่ยว/ดูงาน

วิธีการนี้ส่วนใหญ่มาจากนักการเมืองที่เป็นผู้บริหารเก่า ใช้งบประมาณหลวงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อจัดโครงการศึกษาดูงานนอกพื้นที่ให้แก่กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มอาชีพ กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มเยาวชน แต่จริง ๆ แล้วไปเที่ยวทะเล ภูเขา รีสอร์ทหรือห้องแก่ง กินเหล้าเมาสำราญ กินฟรีเที่ยวฟรี นอกจากนี้ยังแถมเงินสด ๆ ติดไม้ติดมือให้ด้วย ส่วนใหญ่จะจัดในช่วงที่ใกล้ครบวาระการดำรงตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น

๖ ซื้อผู้แข่งขันไม่ให้ลงแข่ง/ไม่ให้ร้องคัดค้าน

ก่อนสมัครรับเลือกตั้งจะมีการตรวจสอบว่าใครจะสมัครบ้าง ถ้ามีผู้เสนอตัวสมัครที่อาจทำตนให้แพ้ การเลือกตั้งได้ ก็จะมีการไปเจรจาจ่ายเงินก้อนใหญ่เพื่อตัดคู่แข่ง ซึ่งลงทุนที่เดียวไม่ต้องลำบาก ราคาจ่ายก็แล้วแต่ตำแหน่งหรือพื้นที่ จากหลักหมื่นถึงหลักล้านก็มี อีกอย่างหนึ่งที่กำลังปรากฏในขณะนี้คือ ผู้สมัครที่ชนะการเลือกตั้งจะไปเจรจากับผู้ที่แพ้การเลือกตั้งโดยยอมจ่ายเงินให้จำนวนหนึ่งเพื่อไม่ให้ผู้สมัครที่แพ้ การเลือกตั้งร้องคัดค้านผลการเลือกตั้ง ในกรณีนี้บางแห่งมีการตกลงกันตั้งแต่ช่วงการหาเสียงว่าให้ทุกคน ใช้ยุทธวิธีหาเสียงได้ทุกรูปแบบโดยไม่ต้องร้องคัดค้านกัน

แบบประเมินผลกิจกรรม
“ทุจริตแค่เรื่องสมมติ ถ้าช่วยกันหยุดทั้งสังคม”

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็น

ประเมินผลกิจกรรมกลุ่มที่.....เรื่อง.....ชั้น.....

เกณฑ์การประเมิน

๕ หมายถึง ดีมาก

๒ หมายถึง พอใช้

๔ หมายถึง ดี

๑ หมายถึง ควรปรับปรุง

๓ หมายถึง ปานกลาง

ข้อความ	ระดับการประเมิน				
	๕	๔	๓	๒	๑
เนื้อหา					
๑. เลือกใช้กระบวนการลงโทษทางสังคมได้เหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ที่ได้รับ					
๒. แสดงกระบวนการลงโทษทางสังคมได้เข้าใจ เป็นขั้นตอน ชัดเจน					
๓. แสดงให้เห็นถึงผลที่ตามมาของการลงโทษทางสังคมต่อผู้ที่ทุจริต					
๔. แสดงให้เห็นถึงผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง					
๕. แสดงให้เห็นถึงความสมจริงของบทบาทที่ได้รับ					
กระบวนการทำงาน					
๖. วางแผนบทบาทให้แก่สมาชิกในกลุ่มอย่างเป็นระบบ					
๗. สมาชิกนอกกลุ่มมีส่วนร่วมในสถานการณ์จำลองของกลุ่ม					
๘. สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน					
การนำเสนอ					
๙. การนำเสนอสนใจ สมจริง สร้างสรรค์					
๑๐. รักษาเวลาในการแสดง					

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๔๑-๕๐	ดีมาก
๓๑-๔๐	ดี
๒๑-๓๐	ปานกลาง
๑๑-๒๐	พอใช้
๑-๑๐	ควรปรับปรุง

ใบกิจกรรมวางแผนการทำโครงการ

คณะทำงานกลุ่มที่.....

    หัวหน้าโครงการ: .....

    รองหัวหน้าโครงการ : .....

    เลขานุการ : .....

    ผู้ช่วยเลขานุการ: .....

สมาชิก: .....สมาชิก: .....

สมาชิก: .....สมาชิก: .....

สมาชิก: .....สมาชิก: .....

ชื่อโครงการ

.....

แนวคิด/ที่มา/ความสำคัญ

.....
.....
.....
.....

วัตถุประสงค์ของโครงการ

.....
.....

เป้าหมายเชิงปริมาณ

.....
.....

เป้าหมายเชิงคุณภาพ

.....
.....

ระยะเวลาดำเนินงาน

.....

สถานที่ดำเนินงาน

.....

แหล่งข้อมูลศึกษาค้นคว้า

.....

ขั้นตอนการดำเนินงาน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

วัสดุ/อุปกรณ์

.....

.....

งบประมาณ

.....

.....

การติดตามและประเมินผล

ที่	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้ประเมิน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

.....

.....

.....

.....

แบบสังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์
“มุ่งมั่นในการทำงาน”

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงตามเกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การประเมิน (ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงของครูผู้สอน)

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการปฏิบัติหน้าที่การงาน				ทำงานด้วยความเพียร พยายาม และอดทนเพื่อให้ งานสำเร็จตามเป้าหมาย				รวม คะแนน
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										

เกณฑ์การใช้คะแนน

๔ คะแนน   เท่ากับ   ดีมาก
 ๓ คะแนน   เท่ากับ   ดี
 ๒ คะแนน   เท่ากับ   พอใช้
 ๑ คะแนน   เท่ากับ   ปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๗-๘	ดีมาก
๕-๖	ดี
๓-๔	พอใช้
๑-๒	ปรับปรุง

(ลงชื่อ).....ครูผู้ประเมิน
 (.....)
 ...../...../.....

แบบประเมินการปฏิบัติงานโครงการ

ประเมินการปฏิบัติงานโครงการกลุ่มที่.....เรื่อง.....ชั้น.....

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่าง

ผู้ประเมิน ครู นักศึกษา

เกณฑ์การประเมิน

๕ หมายถึง ดีมาก

๒ หมายถึง พอใช้

๔ หมายถึง ดี

๑ หมายถึง ควรปรับปรุง

๓ หมายถึง ปานกลาง

ข้อความ	ระดับการประเมิน				
	๕	๔	๓	๒	๑
เนื้อหาของโครงการ					
๑. ความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา					
๒. ความเหมาะสมในการใช้แนวคิด					
๓. เลือกใช้กิจกรรมได้เหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์					
๔. เนื้อหา มีความน่าเชื่อถือ					
๕. ข้อเสนอของโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้					
กระบวนการทำงาน					
๖. วางแผนหน้าที่สมาชิกในกลุ่มอย่างเป็นระบบ					
๗. ดำเนินงานตามแผนที่วางไว้					
๘. สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน					
๙. ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อปรับปรุง/แก้ปัญหาการดำเนินงาน					
๑๐. มีการประเมินผลการดำเนินงาน					
การนำเสนอโครงการ					
๑๑. สื่อความหมาย ได้ชัดเจน					
๑๒. มีการเตรียมความพร้อม					
๑๓. รูปแบบการนำเสนอ น่าสนใจ สร้างสรรค์					
๑๔. มีการสรุปที่ชัดเจน ตรงประเด็น					
๑๕. รักษาเวลาในการนำเสนอ					

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๖๑-๗๕	ดีมาก
๔๖-๖๐	ดี
๓๑-๔๕	ปานกลาง
๑๖-๓๐	พอใช้
๑-๑๕	ควรปรับปรุง

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน
 (.....)
 ...../...../.....

หน่วยที่ ๓

STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วย STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต

ชั้น ปวส.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต

เวลา ๔ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๒.๑ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจ เรื่อง ความพอเพียงกับการด้านทุจริต
- ๒.๒ นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้ความพอเพียงเพื่อด้านทุจริต
- ๒.๓ ยกตัวอย่างเหตุการณ์การใช้ความพอเพียงด้านทุจริตในชีวิตประจำวันได้
- ๒.๔ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเรื่องความโปร่งใสกับการด้านการทุจริต
- ๒.๕ นักศึกษาสามารถยกตัวอย่างเหตุการณ์การใช้ความโปร่งใสด้านการทุจริตในชีวิตประจำวันได้
- ๒.๖ นักศึกษาสามารถปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความโปร่งใสเพื่อด้านการทุจริตได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

- ๑) ความพอเพียงกับการด้านทุจริต
- ๒) การประยุกต์ใช้ความพอเพียงเพื่อด้านทุจริต
- ๓) เหตุการณ์การใช้ความพอเพียงด้านทุจริต
- ๔) ความโปร่งใสกับการต่อต้านทุจริต
- ๕) เหตุการณ์การใช้ความโปร่งใสด้านทุจริต
- ๖) แนวการปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความโปร่งใสเพื่อด้านทุจริต

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

- ๑) ความสามารถในการคิด
- ๒) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม

- ๑) ซื่อสัตย์ สุจริต
- ๒) อยู่อย่างพอเพียง

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑) นักศึกษาดูคลิปวิดีโอภาพยนตร์สั้นโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. เรื่อง “เลือก” แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

- จากเรื่อง “เลือก” หลานทำพฤติกรรมใด เพราะเหตุใดหลานจึงทำเช่นนั้น

- นักศึกษาเห็นด้วยหรือไม่กับความคิดของหลานที่จะนำเงินที่ได้ไปซื้อข้าวหรือกล่องดินสอ
- นักศึกษาคิดว่า การที่หลานเลือกตัดสินใจดังกล่าวในตอนท้ายถูกต้องหรือไม่ อย่างไร

๒) แบ่งกลุ่มนักศึกษา กลุ่มละ ๔ - ๕ คน จากนั้นให้นักศึกษาศึกษาใบความรู้ “ความพอเพียงกับการต้านทุจริต” แล้วตอบคำถามลงในใบงานเรื่อง “ความพอเพียง ประสานเสียงต้านทุจริต” ๑๕ นาที

๓) นักศึกษาและครูร่วมกันพิจารณาความถูกต้องของคำตอบ จากนั้น นักศึกษาและครูร่วมกันสรุปประเด็น ความพอเพียงกับการต้านทุจริต

ชั่วโมงที่ ๒

๔) นักศึกษาแต่ละกลุ่มร่วมกันคิดการประยุกต์ใช้ความพอเพียงเพื่อต้านทุจริต โดยทำลงในใบกิจกรรม เรื่อง “พอเพียงเรียนรู้สู่การปฏิบัติ” ๑๕ นาที จากนั้น นักศึกษาและครูร่วมกันสรุปองค์ความรู้จากการทำใบกิจกรรม

๕) สุ่มนักศึกษา ๑ - ๒ คน ยกตัวอย่างเหตุการณ์การใช้ความพอเพียงต้านทุจริตในชีวิตประจำวัน นักศึกษาและครูร่วมกันตอบคำถามว่า จากเหตุการณ์ข้างต้นเป็นการต้านทุจริตอย่างไร

๖) นักศึกษาแต่ละกลุ่มช่วยกันยกตัวอย่างเหตุการณ์ใช้ความพอเพียงต้านทุจริตในชีวิตประจำวัน จากนั้นครูและนักศึกษาร่วมกันสรุป

ชั่วโมงที่ ๓

๗) ครูให้นักศึกษาดูคลิปวิดีโอ เรื่อง “หลักความโปร่งใส”

<https://www.youtube.com/watch?v=AYImoldTIHI> แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

- จากเรื่องข้างต้น มีปัญหาอะไรเกิดขึ้น
  - ทำไมชาวบ้านถึงทำพฤติกรรมเช่นนั้น
  - คุณเกียรติและคณะ แก้ไขปัญหานี้อย่างไร
  - นักศึกษาได้รับข้อคิดอะไร

จากนั้นครูและนักศึกษาช่วยกันสรุปเนื้อหาจากการดูคลิปวิดีโอ

(**แนวคำตอบ** ชาวบ้านประท้วงการติดตั้งเสาไฟฟ้า ตัวแทนจาก กฟผ. จึงเข้ามาสร้างความเข้าใจให้แก่ชาวบ้าน ดังนั้น ความโปร่งใส หมายถึง การมองเห็นภาพโดยตลอดปราศจากประเด็นแอบแฝงซ่อนเร้น มีข้อมูลชัดเจน ละเอียด ประกอบการประสานงาน การร่วมมือร่วมใจและการตัดสินใจทำให้เราสบายใจและเข้าใจกันทุกฝ่าย)

ชั่วโมงที่ ๔

๘) แบ่งกลุ่มนักศึกษา กลุ่มละ ๔ - ๕ คน จากนั้นครูให้นักศึกษาดูคลิปวิดีโอ เรื่อง “สโมสรรสุจริต ตอน บุคคลต้นแบบความโปร่งใส” ร่วมกันระดมความคิดว่าบุคคลต้นแบบความโปร่งใสต้องมีคุณสมบัติอย่างไร แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน (ให้เวลาในการนำเสนอ ๕ นาที)

๙) นักศึกษาแต่ละกลุ่มทำแผนผังความคิด เรื่อง “จากแบบแผนสู่การปฏิบัติ” แล้วครูและนักศึกษาช่วยกันสรุป (ให้เวลาในการนำเสนอ ๑๐ นาที)

(**แนวคำตอบ** ตนเองต้องเป็นผู้มีคุณธรรม ยึดมั่นในระเบียบวินัย ถ้าเป็นหัวหน้า ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูกน้อง ถ้าเป็นลูกน้องก็ปฏิบัติตนให้ถูกต้อง ไม่เห็นแก่ผลประโยชน์ ควรรักองค์กรและรักษาผลประโยชน์ขององค์กร)

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

- ๑) คลิปวิดีโอภาพยนตร์สั้นโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. เรื่อง “เลือก”
- ๒) ใบความรู้ “ความพอเพียงกับการต้านการทุจริต”
- ๓) ใบงาน เรื่อง “ความพอเพียง ประสานเสียงต้านการทุจริต”
- ๔) ใบกิจกรรม เรื่อง “พอเพียงเรียนรู้ สู่การปฏิบัติ”
- ๕) คลิปวิดีโอ เรื่อง “หลักความโปร่งใส”
- ๖) คลิปวิดีโอ เรื่อง “สโมสรรสุจริต ตอน บุคคลต้นแบบความโปร่งใส”

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

- ๑) ตรวจใบงาน เรื่อง “ความพอเพียง ประสานเสียงต้านการทุจริต”
- ๒) ตรวจใบกิจกรรม เรื่อง “พอเพียงเรียนรู้ สู่การปฏิบัติ”
- ๓) ตรวจผลงานผังความคิดเรื่อง “จากแบบแผน สู่การปฏิบัติ”

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

- ๑) แบบให้คะแนนใบงานการเรียนรู้ “ความพอเพียง ประสานเสียงต้านการทุจริต”
- ๒) แบบให้คะแนนใบงานกิจกรรม “พอเพียงเรียนรู้ สู่การปฏิบัติ”
- ๓) แบบให้คะแนนผลงานผังความคิดเรื่อง “จากแบบแผน สู่การปฏิบัติ”

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

- ผ่านเกณฑ์การประเมินได้คะแนนระดับดีถือว่าผ่าน
- ผ่านเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมระดับดีถือว่าผ่าน

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน
(.....)

๗. ภาคผนวก

ใบความรู้ “ความพอเพียงกับการต้านการทุจริต”

ความพอเพียง (sufficient)

พระราชดำรัสพระราชทานแก่บุคคลต่าง ๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคลเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย สวนจิตรลดาฯ พระราชวังดุสิต วันศุกร์ที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๑

“...คำว่าพอเพียง มีความหมายกว้างออกไปอีก ไม่ได้หมายถึงการมีพอสำหรับใช้ของตัวเอง มีความหมายว่าพอมี พอกิน พอมีพอกินนี้ ถ้าใครได้มาอยู่ที่นี้ ในศาลานี้เมื่อ ๒๔ ปี ๒๕๑๗ ถึง ๒๕๔๑ ก็ ๒๔ ปี ใช้ไหม วันนั้นได้พูดถึงว่า เราควรจะมีปฏิบัติให้พอมีพอกิน พอมี พอกินนี้ก็แปลว่าเศรษฐกิจพอเพียงนั่นเองถ้า แต่ละคนพอมี พอกินก็ใช้ได้ ยิ่งถ้าทั้งประเทศพอมีพอกินก็ยิ่งดีและประเทศไทยก็เวลานั้น ก็เริ่มจะเป็นไม่พอมีพอกิน บางคนก็มีมาก บางคนก็ไม่มีเลย สมัยก่อนนี้พอมีพอกิน มาสมัยนี้ชักจะไม่พอมีพอกิน จึงต้องมีนโยบายที่จะทำเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อที่จะให้ทุกคนมีพอเพียงได้...”

“...คำว่าพอก็เพียงพอเพียงนี้ก็พอดังนั่นเอง คนเราถ้าพอในความต้องการ ก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อย ก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย ถ้าทุกประเทศใดมีความคิด อันนี้ไม่ใช่เศรษฐกิจมีความคิดว่า ทำอะไรต้องพอเพียง หมายความว่า พอประมาณ ไม่สุดโต่ง ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็อยู่เป็นสุข พอเพียงนี้อาจจะมีมาก อาจจะมีของหรูหราก็ได้ แต่ว่าต้องไม่ไปเบียดเบียนคนอื่น ต้องให้พอประมาณ พุดจาก็พอเพียง ทำอะไรก็พอเพียง ปฏิบัติตนก็พอเพียง...”

“...อย่างเคยพูดเหมือนกันว่า ท่านทั้งหลายที่นั่งอยู่ตรงนี้ ถ้าไม่พอเพียงคืออยากจะไปนั่งบนเก้าอี้ของผู้ที่อยู่ข้าง ๆ อันนั้นไม่พอเพียงและทำไม่ได้ ถ้าอยากนั่งอย่างนั้นก็เดือดร้อนกันแน่เพราะว่าอึดอัด จะทำให้ทะเลาะกัน และเมื่อมีการทะเลาะกันก็ไม่มีประโยชน์เลย ฉะนั้นควรที่จะคิดว่าทำอะไรพอเพียง...”

“...ถ้าใครมีความคิดอย่างหนึ่งและต้องการให้คนอื่นมีความคิดอย่างเดียวกับตัวซึ่งอาจจะไม่ถูก อันนี้ก็ไม่ใช่พอเพียง การพอเพียงในความคิดก็คือแสดงความคิด ความเห็นของตัวเองและปล่อยให้คนอื่นพูดบ้างและมาพิจารณาว่าที่เขาพูดกับที่เราพูด อันไหนพอเพียงอันไหนเข้าเรื่อง ถ้าไม่เข้าเรื่องก็แก้ไขเพราะว่าถ้าพูดกันโดยที่ไม่รู้เรื่องกัน ก็จะกลายเป็นการทะเลาะ จากการทะเลาะด้วยวาจาก็กลายเป็นการทะเลาะด้วยกาย ซึ่งในที่สุดก็นำมาสู่ความเสียหาย เสียหายแก่คนสองคนที่เป็นตัวการ เป็นตัวละครทั้งสองคน ถ้าเป็นหมูก็เลยเป็นการตีกันอย่างรุนแรง ซึ่งจะทำให้คนอื่นอีกมากเดือดร้อน ฉะนั้นความพอเพียงนี้ก็แปลว่า ความพอประมาณ และความมีเหตุผล...”

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ประมวลและกลั่นกรองจากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง และขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตนำไปเผยแพร่ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงพระกรุณาปรับปรุงแก้ไขและทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม พระราชทานพระบรมราชานุญาตตามที่ขอพระมหากรุณาโดยมีใจความว่า

“เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกๆระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสาย

กลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ

คุณลักษณะที่สำคัญของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข คือ แนวทางการดำเนินชีวิตให้อยู่บนทางสายกลางตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพ้นจากภัยและวิกฤติการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นก่อนให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

- **ความพอประมาณ** หมายถึง ความพอดีต่อความจำเป็นไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไปและต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

- **ความมีเหตุผล** หมายถึง การตัดสินใจดำเนินการเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลตามหลักวิชาการ หลักกฎหมาย หลักศีลธรรม จริยธรรมและวัฒนธรรมที่ดีงาม คิดถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างถี่ถ้วน โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบคอบ

- **ภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง** หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้สามารถปรับตัวและรับมือได้อย่างทันที่

เงื่อนไขในการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑. เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในการปฏิบัติ

๒. เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

*หมายเหตุ ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมที่ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางดำเนินชีวิตทางสายกลาง การพึ่งตนเอง รู้จักประมาณตน อย่างมีเหตุผล อยู่บนพื้นฐานความรู้และคุณธรรมในการพิจารณา ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงดำเนินการไม่ได้ เฉพาะเจาะจงในเรื่องของเศรษฐกิจแต่เพียงอย่างเดียวแต่ยังครอบคลุมไปถึงการดำเนินชีวิตด้านอื่น ๆ ของ มนุษย์ให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุข อย่างเช่น หากเรามีความพอเพียง เราจะไม่ทุจริต คดโกง ไม่ลัก ขโมยของ เบียดเบียนผู้อื่น ก็จะส่งผลให้ผู้อื่นไม่เดือดร้อน สังคมก็อยู่ได้อย่างปกติสุข

การต้านการทุจริต

การทุจริต (Corruption) หมายถึง การใช้อำนาจที่ได้มาหรือการใช้ทรัพย์สินที่มีอยู่ในทางมิชอบ เพื่อ ประโยชน์ต่อตนเอง ครอบครัว เพื่อน คนรู้จัก หรือประโยชน์อื่นใดอันมิควรได้ ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อ ประโยชน์ของผู้อื่น การทุจริตอาจเกิดได้หลายลักษณะ เช่น การติดสินบนเจ้าพนักงานด้วยการให้หรือการรับ สินบน ทั้งที่เป็นเงินและสิ่งของ การมีผลประโยชน์ทับซ้อน การฟอกเงิน การยกยอก การปกปิดข้อเท็จจริง การ ชัดขวางกระบวนการยุติธรรม เป็นต้น

บริษัทและบริษัทย่อยได้ตระหนักและให้ความสำคัญในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งที่ผ่านมา บริษัทได้กำหนด แนวทางในการประพฤติปฏิบัติที่เหมาะสมของ คณะกรรมการ ฝ่ายบริหาร และพนักงาน ใน จรรยาบรรณทางธุรกิจและการกำกับดูแลกิจการ นอกจากนี้ บริษัทได้คำนึงถึงความเสียหายที่จะเกิดจากการ ทุจริตคอร์รัปชัน จึงได้กำหนดนโยบายต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน โดยห้ามกรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และ ลูกจ้างของบริษัทและบริษัทย่อย กระทำการอันใดที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชันทุกรูปแบบ เพื่อประโยชน์ ทางตรงหรือทางอ้อมต่อตนเอง ครอบครัว เพื่อน และคนรู้จัก ไม่ว่าตนจะอยู่ในฐานะผู้รับหรือผู้ให้ ทั้งที่เป็นตัวเงิน หรือที่ไม่เป็นตัวเงิน แก่หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานเอกชน ที่บริษัทและบริษัทย่อยได้ดำเนินธุรกิจ หรือติดต่อ ด้วย โดยมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ซื่อสัตย์และยึดมั่นในความเป็นธรรม
๒. ไม่รับสินบนหรือติดสินบน แก่ผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องที่ตนทำหน้าที่รับผิดชอบ ทั้งโดยตรงหรือโดยอ้อม เพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ในทางมิชอบ
๓. ในการจัดซื้อจัดจ้าง / การจ่ายค่าคอมมิชชั่น ต้องดำเนินการผ่านขั้นตอนตามระเบียบของบริษัท มีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้
๔. หลีกเลี่ยงความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ซึ่งอาจนำมาซึ่งการทุจริตคอร์รัปชัน เช่น ไม่ถือหุ้นใน บริษัทคู่แข่ง หลีกเลี่ยงการใช้ข้อมูลภายใน เพื่อประโยชน์ของตนในการซื้อ หรือขายหุ้นของบริษัท หรือให้ ข้อมูลภายในแก่ผู้อื่น
๕. มีความรับผิดชอบต่อการจัดทำรายงานทางการเงินที่มีความถูกต้อง ครบถ้วน ตามมาตรฐานการ บัญชีที่รับรอง ทั่วไป
๖. จัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่รัดกุมมีประสิทธิภาพ และมีการประเมินความเพียงพอของ ระบบการควบคุมภายในทุกปี ทั้งนี้บริษัทได้มีการว่าจ้างบริษัทภายนอก (Outsource) ทำหน้าที่เป็นผู้ ตรวจสอบภายใน เพื่อประเมินความเสี่ยงและรายการที่ผิดปกติ โดยจะนำเสนอผลการตรวจสอบภายในต่อ คณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยทุก ๆ ๓ เดือน
๗. หากพบเห็นการกระทำที่เข้าข่ายการทุจริตที่มีผลเกี่ยวข้องกับบริษัททั้งทางตรงหรือทางอ้อม ควร แจ้งให้ประธาน เจ้าหน้าที่บริหารทราบทันที โดยบริษัทจะรักษาความลับของผู้แจ้งหรือร้องเรียนการทุจริต เพื่อให้ทุกคนในองค์กรได้รับทราบนโยบายการต่อต้านทุจริตคอร์รัปชัน บริษัทจะเผยแพร่นโยบายดังกล่าว

ใบงาน เรื่อง “ความพอเพียง ประสานเสียงต้านความทุจริต”

คำชี้แจง ศึกษาใบความรู้ เรื่อง ความพอเพียงกับการต้านทุจริต แล้วตอบคำถามต่อไปนี้

๑. ความพอเพียง หมายถึง

.....

.....

๒. “ ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข คืออะไร ประกอบด้วยอะไรบ้าง จงอธิบายพอสังเขป

.....

.....

.....

.....

.....

๓. การต้านทุจริต หมายถึง

.....

.....

๔. จงบอกวิธีการต้านทุจริตมากลุ่มละ ๓ วิธี พร้อมอธิบายพอสังเขป

.....

.....

.....

ชื่อกลุ่ม.....

๑.	ชั้น.....	เลขที่.....
๒.	ชั้น.....	เลขที่.....
๓.	ชั้น.....	เลขที่.....
๔.	ชั้น.....	เลขที่.....
๕.	ชั้น.....	เลขที่.....

ใบกิจกรรม “พอเพียงเรียนรู้ สู่การปฏิบัติ”

คำชี้แจง ให้นักศึกษาช่วยกันระดมความคิดจะนำหลักความพอเพียงลงสู่การปฏิบัติ แล้วเติมคำลงในช่องว่าง

.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

พอเพียงเรียนรู้
สู่การปฏิบัติ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

ชื่อกลุ่ม.....

- ๑. .... ชั้น ..... เลขที่.....
- ๒. .... ชั้น ..... เลขที่.....
- ๓. .... ชั้น ..... เลขที่.....
- ๔. .... ชั้น ..... เลขที่.....
- ๕. .... ชั้น ..... เลขที่.....

แบบให้คะแนนใบงานและใบกิจกรรม

ระดับชั้น ปวส. สาขาวิชา..... ชื่อกลุ่ม.....

ที่	กลุ่มที่	รายการประเมิน																รวม
		ความถูกต้องตรงตามประเด็น				การสื่อสารชัดเจนเข้าใจง่าย				มีความพร้อมในการนำเสนอ				มีการใช้กระบวนการกลุ่ม				
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	
๑																		๑๖ คะแนน
๒																		
๓																		
๔																		
๕																		

เกณฑ์การใช้คะแนน

๔ คะแนน	เท่ากับ	ดีมาก
๓ คะแนน	เท่ากับ	ดี
๒ คะแนน	เท่ากับ	พอใช้
๑ คะแนน	เท่ากับ	ปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๓-๑๖	ดีมาก
๙-๑๒	ดี
๕-๘	พอใช้
๑-๔	ปรับปรุง

**แบบประเมินผลงานแผนผังความคิด
เรื่อง “จากแบบแผน สู่การปฏิบัติ”**

คำชี้แจงทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนตามเกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การประเมิน

๔ หมายถึง ดีมาก

๓ หมายถึง ดี

๒ หมายถึง พอใช้

๑ หมายถึง ปรับปรุง

เลขที่	ชื่อ - สกุล	สรุปความรู้ครบถ้วน ถูกต้องทุกประเด็น				เชื่อมโยงความรู้กับ ประสบการณ์ของตน ได้ถูกต้องตามลำดับ				รูปแบบเป็นไปตาม หลักการทำแผนผัง ความคิด				รวม ๑๒ คะแนน
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๐-๑๒	ดีมาก
๗-๙	ดี
๔-๖	พอใช้
๑-๓	ปรับปรุง

(ลงชื่อ).....ครูผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๓ ชื่อหน่วย STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง จิตพอเพียงต้านทุจริต

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

ปฏิบัติตนเป็นผู้ที่ STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๒.๑ นักศึกษาสามารถบอกวิธีการต้านทุจริตได้
- ๒.๒ นักศึกษาสามารถสร้างจิตสำนึกของตนเพื่อต้านทุจริตได้
- ๒.๓ นักศึกษามีความเข้าใจเกี่ยวกับการต้านทุจริต
- ๒.๔ นักศึกษาสามารถบอกผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการทุจริตได้
- ๒.๕ นักศึกษาสามารถบอกแนวทางการป้องกันการทุจริตได้

๓. สารการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

- ๑) วิธีการต้านทุจริต
- ๒) การสร้างจิตสำนึกของตนเพื่อต่อต้านทุจริต
- ๓) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับต้านทุจริต
- ๔) ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากต้านทุจริต
- ๕) แนวทางการป้องกันทุจริต

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

- ๑) ความสามารถในการคิด
- ๒) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม

- ซื่อสัตย์ สุจริต

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

- ๑) ครูให้นักศึกษาดูคลิปวิดีโอแอนิเมชันต่อต้านทุจริต เรื่อง “สำนึก”

(<https://www.youtube.com/watch?v=R-๘fPPt๑๐-c>) แล้วให้นักศึกษาตอบคำถามต่อไปนี้

- นายประชากระทำผิดอะไรบ้าง
- การที่พิทักษ์ไม่บอกความจริงเรื่องพ่อ นักศึกษาคิดว่าเป็นการกระทำที่ถูกต้อง
- ผลจากการที่นายประชาเจอยมทูต เป็นอย่างไร
- ในตอนท้ายของเรื่อง นายประชา สำนึกได้หรือไม่ อย่างไร

จากนั้นครูและนักศึกษาร่วมกันสรุปเนื้อหาจากการชมวิดีโอ

(**แนวคำตอบ** นายประชา นายกรัฐมนตรีที่มีชื่อเสียง เมื่อตอนมีชีวิตเขาได้ทุจริตต่อหน้าที่รับสินบน ชื่ออำนาจ เพื่อให้ตนเองสบาย พอฟื้นมาอีกครั้งก็สำนึกผิดและพร้อมรับโทษตามกฎหมาย)

๒) ครุภัณฑ์สนทนาเกี่ยวกับการต้านทุจริตในปัจจุบัน จากนั้นครูให้นักศึกษาคู่มือวีดิทัศน์ เรื่อง “รณรงค์ต้านทุจริตคอร์รัปชัน” (<https://www.youtube.com/watch?v=ms๙EYGsl๘Zk>) แล้วตอบคำถาม ว่า จากวิดีโอข้างต้นมีการทุจริตเรื่องใดบ้าง

คำถามที่ครุภัณฑ์สนทนา

- นักศึกษาคิดว่า การทุจริต เป็นปัญหาสำคัญหรือไม่
- นักศึกษายกตัวอย่างปัญหาการทุจริตมา ๑ ปัญหา พร้อมเสนอแนะวิธีการแก้ไข

๓) ครูให้นักศึกษาช่วยกันเขียนคำขวัญรณรงค์การสร้างจิตสำนึกของตนเพื่อต้านทุจริต

(แนวคำตอบ) เยาวชนรุ่นใหม่ สร้างเสริมใสใจ ต้านภัยทุจริต / ร่วมสำนึก ผนึกหัวใจ ต้านภัยทุจริต)

๔) แบ่งกลุ่มนักศึกษา ออกเป็นกลุ่มละ ๔ - ๕ คน แล้วช่วยกันหาข่าวเกี่ยวกับการต้านทุจริตในสังคมเพื่อใช้ในการเรียนการสอนครั้งต่อไป

๕) แบ่งกลุ่มนักศึกษา กลุ่มละ ๔ - ๕ คน ร่วมกันวิเคราะห์ข่าวที่ไปค้นคว้าจากชั่วโมงที่แล้ว จากนั้นช่วยกันเขียนแผนผังความคิดจากข้อมูลที่ได้ลงกระดาษฟลิปชาร์ต ในประเด็นต่อไปนี้

- ลักษณะของปัญหา
- ผลกระทบที่เกิดขึ้น
- ผู้ได้รับผลกระทบ
- แนวทางการแก้ไขปัญหา
- การสร้างจิตสำนึกของตนเพื่อต่อต้านการทุจริต

๖) ตัวแทนนักศึกษานำเสนอแผนผังความคิดหน้าชั้นเรียน จากนั้นครูและนักศึกษาร่วมกันสรุป ชั่วโมงที่ ๒

๗) ครุภัณฑ์สนทนาเกี่ยวกับการทุจริตในสังคมไทย จากนั้นครูสุ่มนักศึกษา ๑-๒ คน ตอบคำถามว่า จากสื่อสังคมปัจจุบันมีข่าวการทุจริตอย่างไรบ้าง

๘) ครูให้นักศึกษาดูคลิปวิดีโอ “Animation Anti-Corruption by KPI ๒-๓” (<https://www.youtube.com/watch?v=๕sshzqeFBI๐>) จากนั้นครูให้นักศึกษาตอบคำถามต่อไปนี้

- นักศึกษาได้รับความรู้อะไรบ้างจากการชมคลิปวิดีโอ
- นักศึกษาคิดว่า การต่อต้านและป้องกันการทุจริตมีความสำคัญหรือไม่ อย่างไร

๙) แบ่งกลุ่มนักศึกษาออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๔ - ๕ คน ระดมความคิดในประเด็น ปัญหา การทุจริต ผลกระทบ และแนวทางการป้องกันการทุจริต แล้วครูและนักศึกษาร่วมกันสรุปลงในตาราง

ปัญหาการทุจริตที่พบ	ผลกระทบที่เกิดขึ้น	ผู้ได้รับผลกระทบ	แนวทางการป้องกันการทุจริต

๑๐) นักศึกษาแต่ละกลุ่มนำเสนอผลการระดมความคิดในข้อ ๓ และนำผลงานไปติดที่ป้ายนิเทศหน้าโรงเรียน เพื่อเผยแพร่ให้นักศึกษาและผู้ปกครองได้เรียนรู้

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) คลิปวิดีโอแอนิเมชันต่อต้านการทุจริต เรื่อง “สำนึก”

- ๒) คลิปวิดีโอ เรื่อง “รณรงค์ด้านทุจริตคอร์รัปชัน”
- ๓) คำขวัญรณรงค์การสร้างจิตสำนึกของตนเพื่อต่อต้านการทุจริต
- ๔) แผนผังความคิดในกระดาศฟลิปชาร์ท
- ๕) คลิปวิดีโอ เรื่อง “Animation Anti-Corruption by KPI ๒-๓”
- ๖) ป้ายนิเทศหน้าโรงเรียน

๕.การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

- ๑) ตรวจสอบผลงานการเขียนคำขวัญ
- ๒) ตรวจสอบผลงานแผนผังความคิด

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

- ๑) แบบประเมินผลงานการเขียนคำขวัญ
- ๒) แบบประเมินผลงานผังความคิด
- ๓) แบบประเมินการระดมความคิด

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

- ผ่านเกณฑ์การประเมินได้ระดับดีถือว่าผ่าน
- ผ่านเกณฑ์การประเมินพฤติกรรมระดับดีถือว่าผ่าน

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน
(.....)

๗. ภาคผนวก

แบบประเมินผลงานฟังความคิด

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนตามเกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การประเมิน

๔ หมายถึง ดีมาก

๓ หมายถึง ดี

๒ หมายถึง พอใช้

๑ หมายถึง ปรับปรุง

เลขที่	ชื่อ - สกุล	สรุปความรู้ครบถ้วน ถูกต้องทุกประเด็น				เชื่อมโยงความรู้กับ ประสบการณ์ของตน ได้ถูกต้องตามลำดับ				รูปแบบเป็นไปตาม หลักการทำแผนผัง ความคิด				รวม ๑๒ คะแนน
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๐-๑๒	ดีมาก
๗-๙	ดี
๔-๖	พอใช้
๑-๓	ปรับปรุง

(ลงชื่อ).....ครูผู้ประเมิน

(.....)

...../...../.....

แบบประเมินผลงานการเขียนคำขวัญ

กลุ่มที่.....เรื่อง.....

วันที่.....

คำชี้แจง ให้ผู้สอนประเมินผลงานการเขียนคำขวัญของนักศึกษาตามรายการที่กำหนด แล้วทำเครื่องหมาย

✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ที่	รายการ	คะแนน		ผลการตัดสิน	
		เต็ม	ได้	ผ่าน	ไม่ผ่าน
๑	ความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา	๔			
๒	การเรียบเรียงภาษา กะทัดรัด เข้าใจง่าย	๔			
๓	ให้แนวคิดที่สอดคล้องกับเรื่องที่เขียน	๔			
๔	ความคิดสร้างสรรค์ คำขวัญ	๔			
๕	รูปแบบการนำเสนอที่น่าสนใจ	๔			
	รวม	๒๐			

รายชื่อสมาชิก

๑. ....
๒. ....
๓. ....
๔. ....
๕. ....

เกณฑ์การใช้คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมสมบูรณ์ชัดเจน

ให้ ๔ คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องบางส่วน

ให้ ๓ คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องเป็นส่วนใหญ่

ให้ ๒ คะแนน

ผลงานหรือพฤติกรรมมีข้อบกพร่องมาก

ให้ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ	
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๘-๒๐	ดีมาก
๑๔-๑๗	ดี
๑๐-๑๓	พอใช้
ต่ำกว่า ๑๐	ปรับปรุง

หน่วยที่ ๔

พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม

ชั้น ปวส.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความเป็นพลเมืองไทยกับความเป็นพลเมืองโลก

เวลา ๒ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

- ๑) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๒) ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๑) นักศึกษาสามารถอธิบายเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองได้
- ๒) นักศึกษาสามารถวิเคราะห์สถานการณ์การทุจริตจากการละเมิดสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่นได้
- ๓) นักศึกษาสามารถบอกแนวทางในการแก้ปัญหาการละเมิดสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นได้
- ๔) นักศึกษาสามารถยกตัวอย่างพฤติกรรมที่แสดงถึงการเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นได้
- ๕) นักศึกษาสามารถปฏิบัติตนในการเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

- ๑) การละเมิดสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตย
- ๒) แนวทางในการแก้ปัญหาการละเมิดสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่น
- ๓) แนวทางการปฏิบัติตนในการเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

- ๑) ความสามารถในการสื่อสาร
  - การฟัง พูด เขียน
- ๒) ความสามารถในการคิด
  - การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดเป็นระบบ และการคิดอย่างสร้างสรรค์
- ๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา
  - การแก้ปัญหาและอุปสรรคอย่างมีเหตุผล และความเข้าใจความสัมพันธ์และเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม
- ๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
  - การทำงานกลุ่ม

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์/ค่านิยม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- มุ่งมั่นในการทำงาน

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

๑. นักศึกษาดูรูปภาพต่อไปนี้แล้วร่วมกันตอบคำถาม

(ภาพขาวเขา ผู้ลี้ภัยชาวต่างชาติ ผู้นับถือศาสนาต่าง ๆ ผู้ชาย ผู้หญิง เด็ก ผู้สูงอายุ นักธุรกิจ คนพิการ ขอทาน เด็กด้อยโอกาส)

คำถาม

๑.๑ เราแตกต่างกันอย่างไร

(แนวคำตอบ ชาติพันธุ์ ถิ่นที่อยู่ ศาสนา ค่านิยม ความเชื่อ เพศ วัย ฐานะทางสังคม การศึกษา อาชีพความเป็นอยู่ ภาษา ฯลฯ)

๑.๒ เรารับรู้ถึงความแตกต่างได้อย่างไร

(แนวคำตอบ ลักษณะทางกายภาพ การแสดงออกทางพฤติกรรม ความเป็นอยู่ การใช้ชีวิต)

๑.๓ เราารู้สึกอย่างไรต่อความแตกต่าง

(พิจารณาตามคำตอบของนักศึกษา โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

๑.๔ ความรู้สึกที่เรามีต่อความแตกต่างทำให้ผู้อื่นรู้สึกอย่างไร

(พิจารณาตามคำตอบของนักศึกษา โดยให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

๒. ครูและนักศึกษาร่วมกันอภิปรายถึง การปฏิบัติตนหรือพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเมื่อเรารู้สึกถึงความแตกต่าง (แนวคำตอบ หลีกหนี เพิกเฉย ช่วยเหลือ ชื่นชม รังเกียจ รังแก ฯลฯ)

๓. นักศึกษาร่วมกันพิจารณาความหมายของคำศัพท์ต่อไปนี้ และร่วมกันสำรวจว่าตนเองเคยมีพฤติกรรมเหล่านี้หรือไม่

- การรับรู้ที่มีมาก่อน
(*การทำความเข้าใจสิ่งแวตล้อมผ่านประสาทสัมผัสประสบการณ์เดิม*)
- การตัดสินคุณค่า
(*การพิจารณาว่าสิ่งใดดี ไม่ดี ควร ไม่ควร*)
- อคติ
(*ความไม่เที่ยงธรรม ความลำเอียง*)
- การเหมารวม
(*คตินิยมหรือทัศนคติของสังคมทั่วไปที่มีต่อกลุ่มคนอื่น ชาติอื่น*)
- อคติทางวัฒนธรรม
(*การแบ่งแยกทางวัฒนธรรม*)
- การขาดความอดทนอดกลั้น
(*การไม่สามารถรักษาปกติภาวะต่อสิ่งที่ตนเองไม่พอใจได้*)
- การทำให้กลายเป็นกลุ่มอื่น
(*การผลักดันให้ผู้อื่นที่แตกต่างเป็นบุคคลที่อยู่นอกกลุ่ม*)

จากนั้นครูและนักศึกษาร่วมกันวิเคราะห์ผลกระทบจากการมีพฤติกรรมตามคำศัพท์ข้างต้น
(*ความขัดแย้ง การเบียดเบียน การเอาใจเอาเปรียบ ฯลฯ*)

๔. นักศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการปฏิบัติตนเพื่ออาศัยอยู่ร่วมกัน การพึ่งพาอาศัยกัน

แ

ล

ะ

การร่วมมือกันในสังคม

(แนวคำตอบประโยชน์ต่อตนเอง: ทำให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข และรู้สึกปลอดภัยจากอันตรายต่าง ๆ มีผู้คอยให้ความช่วยเหลือเมื่อตกยาก หรือประสบกับความยากลำบากจากเหตุการณ์ต่าง ๆ และทำให้ไม่รู้สึกโดดเดี่ยว หรือไร้ที่พึ่งเมื่อเจอปัญหา ประสบความสำเร็จในการประกอบหน้าที่การงาน เพราะได้รับความช่วยเหลือเกื้อกูลจากบุคคลรอบข้าง

ประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ : สังคมเป็นระเบียบเรียบร้อยและสงบสุข ปราศจากปัญหาความแตกแยกขัดแย้งใดๆเกิดการพัฒนาที่รวดเร็วและยั่งยืน เพราะความสงบสุขในสังคม จะกระตุ้นให้เกิดการลงทุนทางเศรษฐกิจ ทำให้ประเทศชาติมีรายได้เพิ่มขึ้น เพียงพอต่อการนำมาปรับปรุงโครงสร้างทางสังคมให้มีประสิทธิภาพ และพร้อมรับมือกับความเสี่ยงหรือการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ความสุขของคนในชาติเพิ่มมากขึ้น เพราะมีความอยู่ดีกินดี รู้สึกปลอดภัยในการดำเนินชีวิต มีหน้าที่การงานและรายได้ที่มั่นคง)

๕. ครูอธิบายความหมายของสิทธิมนุษยชน และหน้าที่พลเมือง จากนั้นแบ่งนักศึกษาออกเป็นกลุ่ม ๓ - ๔ กลุ่มแล้วให้นักศึกษาเลือกบัตรคำพร้อมคำอธิบายด้านหลังเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนและหน้าที่ของพลเมือง ดังต่อไปนี้ คนละ ๑ บัตรคำ

สิทธิเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย	สิทธิในการรื้อฟื้นคดีอาญา
สิทธิของผู้บริโภค	สิทธิในการเข้าร่วมพิธีกรรมและประเพณี
สิทธิแรงงาน	สิทธิความหลากหลายทางเพศ
สิทธิสตรี	สิทธิของผู้ลี้ภัย
หน้าที่ในการป้องกันชาติบ้านเมือง	หน้าที่ในการเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายบ้านเมือง
หน้าที่ในการช่วยเหลือราชการตามกฎหมาย	หน้าที่ในการรับราชการทหาร
หน้าที่ในการเสียภาษีอากรตามกฎหมาย	หน้าที่ในการเข้ารับการศึกษาภาคบังคับ
หน้าที่ในการใช้สิทธิเลือกตั้งโดยสุจริต	
หน้าที่ธำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และการปกครอง	

ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

๖. นักศึกษาแต่ละคนในกลุ่มศึกษาข้อความอธิบายด้านหลังบัตรคำของตนเอง จากนั้นให้นักศึกษายกตัวอย่างเหตุการณ์จากข่าว หรือชีวิตประจำวันที่เป็นการละเมิดสิทธิและหน้าที่ตามบัตรคำ คนละ ๑ เหตุการณ์ จนครบสมาชิกทุกคนในแต่ละกลุ่ม แล้วร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิและหน้าที่ดังกล่าว

๗. ครูอธิบายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชน จากนั้นให้นักศึกษายกตัวอย่างบัตรคำที่เกี่ยวข้องหน่วยงาน

ชั่วโมงที่ ๒

๘. แบ่งกลุ่มนักศึกษาเป็น ๔ กลุ่ม และศึกษาข่าว / สถานการณ์การทุจริต ในกรณีดังต่อไปนี้

- ก. กรณีนมโรงเรียนบูด
- ข. กรณีสมาร์ทการ์ด

ค. กรณีสอมเงินช่วยเหลือน้ำท่วม

ง. กรณีใบอนุญาตขานติกา

๙. ให้นักศึกษาร่วมกันอภิปรายภายในกลุ่มโดยให้นักศึกษาทุกคน ผลัดกันอภิปรายจำนวน ๓ รอบ ดังนี้

รอบที่ ๑ บอกความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อสถานการณ์/ข่าว

รอบที่ ๒ การรับรู้/ความรู้สึกลึกซึ้งหรือคิดอะไรที่ทำให้บุคคลในข่าวกระทำในลักษณะดังกล่าว

รอบที่ ๓ บุคคลที่ได้รับผลกระทบคือใคร และรู้สึกอย่างไรต่อการกระทำของบุคคลตามข่าว

๑๐) นักศึกษาแต่ละกลุ่มวิเคราะห์ว่าสถานการณ์การทุจริตต่อไปนี้จะเกิดจากการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างไร ผลที่เกิดขึ้นจากการละเมิดคืออะไร และมีแนวทางในการแก้ปัญหาอย่างไร ทั้งในระดับตนเองและระดับรัฐ เขียนคำตอบลงในกระดาษฟลิปชาร์ตจากนั้นกลุ่มนำเสนอตัวแทนให้เพื่อนร่วมห้องฟัง

๑๑. ครูและนักศึกษาร่วมกันวิเคราะห์ความสำคัญของการแก้ปัญหาจากระดับตนเองที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในภาพรวมของสังคม

๑๒. นักศึกษาแต่ละกลุ่มนำเสนอแนวทางปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันอย่างไรที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายด้วยการเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นในสังคม โดยเขียนตอบลงในกระดาษฟลิปชาร์ต

๑๓. ครูให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มผลัดกันตรวจคำตอบของเพื่อนกลุ่มอื่น ๆ โดยผลัดกันรอบละ ๒ - ๓ นาที จากนั้นให้นักศึกษากลับเข้ากลุ่มตนเองศึกษาใบความรู้ เรื่อง การเคารพสิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น และร่วมกันสรุปแนวทางการปฏิบัติ จำนวน ๓ ข้อ โดยเขียนลงในกระดาษฟลิปชาร์ตและนำมาติดหน้าห้อง

๑๔. ครูและนักศึกษาร่วมกันพิจารณาคำตอบที่ติดหน้าห้องร่วมกันทั้งห้อง และจัดกลุ่มคำตอบเพื่อสรุปเป็นคำว่า Respect , Share และ Care เพื่ออธิบายหลักในการปฏิบัติตนในการเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นในสังคมที่มีความหลากหลาย

๑๕. นักศึกษาร่วมกันอภิปรายว่า ปัจจุบันนักศึกษาได้ปฏิบัติตนในการเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นหรือไม่ อย่างไรบ้าง และในอนาคต นักศึกษาจะแสดงออกถึงการเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นและเชิญชวนให้คนในสังคมเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นได้อย่างไรบ้าง

๑๖. นักศึกษาในชั้นเรียนร่วมกันสร้างแบบประเมินพฤติกรรมของตนเองในการเคารพสิทธิหน้าที่ต่อตนเองและผู้อื่นในสังคมจากนั้นประเมินตนเองจากแบบประเมินที่สร้างขึ้น

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) รูปภาพ

๒) บัตรคำ

๓) เนื้อข่าว/สถานการณ์จำลอง

(เมนูคอร์รัปชันและการแสวงหาประโยชน์ เรียบเรียงจากโครงการ คู่มือประชาชนรู้ทันคอร์รัปชันและการแสวงหาผลประโยชน์ โดย สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์และคณะ มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศ)

๔) กระดาษฟลิปชาร์ต

๕) ใบความรู้เรื่องการเคารพสิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

- ๑) ตรวจสอบผลงานการนำเสนอผลงานในกระดาษฟลิปชาร์ต
- ๒) สังเกตพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงาน

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

- ๑) แบบให้คะแนนผลงานในกระดาษฟลิปชาร์ต
- ๒) แบบสังเกตพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงาน

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

- นักศึกษาผ่านการประเมินทุกกิจกรรม ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน
- นักศึกษาผ่านการประเมินพฤติกรรมระดับดีขึ้นไปถือว่าผ่าน

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน
 (.....)

๗. ภาคผนวก

แบบให้คะแนนการตรวจผลงานการอธิบายความหมายของสิทธิมนุษยชนและหน้าที่พลเมือง
ระดับชั้น ปวส. สาขาวิชา..... กลุ่มที่.....

ที่	กลุ่มที่	รายการประเมิน																รวม
		ความถูกต้องตรงตามประเด็น				การสื่อสารชัดเจนเข้าใจง่าย				มีความพร้อมในการนำเสนอ				มีการใช้กระบวนการกลุ่ม				
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	
																		๑๖ คะแนน
๑																		
๒																		
๓																		
๔																		
๕																		

เกณฑ์การใช้คะแนน

- ๔ คะแนน เท่ากับ ดีมาก
- ๓ คะแนน เท่ากับ ดี
- ๒ คะแนน เท่ากับ พอใช้
- ๑ คะแนน เท่ากับ ปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๓-๑๖	ดีมาก
๙-๑๒	ดี
๕-๘	พอใช้
๑-๔	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรม
“มุ่งมั่นในการทำงาน”

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงตามเกณฑ์การประเมิน

เกณฑ์การประเมิน (ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงของครูผู้สอน)

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ตั้งใจและรับผิดชอบ ในการปฏิบัติหน้าที่การงาน				ทำงานด้วยความเพียร พยายาม และอดทนเพื่อให้ งานสำเร็จตามเป้าหมาย				รวม คะแนน
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	
๑										
๒										
๓										
๔										
๕										

เกณฑ์การใช้คะแนน

๔ คะแนน	เท่ากับ	ดีมาก
๓ คะแนน	เท่ากับ	ดี
๒ คะแนน	เท่ากับ	พอใช้
๑ คะแนน	เท่ากับ	ปรับปรุง

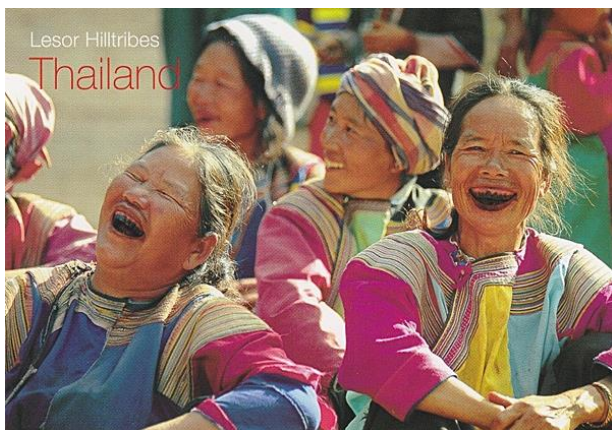
เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๗-๘	ดีมาก
๕-๖	ดี
๓-๔	พอใช้
๑-๒	ปรับปรุง

(ลงชื่อ).....ครูผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

ภาคผนวก

รูปภาพ

ภาพชาวเขา
 ที่มา : http://fb-cb.lnwfile.com/_/cb/_raw/ob/๗r/j๒.jpg

ผู้ลี้ภัยชาวโรฮิงญา
 ที่มา :
http://media.komchadluek.net/img/size๑/๒๐๑๗/๐๗/๐๘/L_๘gje๕afbbj๘๕kii gfabbb.jpg

ภาพพระสงฆ์
 ที่มา: http://www.pali.mcu.ac.th/wp-content/uploads/๒๐๑๔/๑๒/๑๐๘๔๘๗๖๖_๘๑๔๔๘๑๘๗๕๒๘๔๖๕๕_๒๔๖๒๒๒๔๗๘๗๐

ภาพชาวคริสต์
 ที่มา : http://www.pali.mcu.ac.th/wp-content/uploads/๒๐๑๔/๑๒/๑๐๘๔๘๗๖๖_๘๑๔๔๘๑๘๗๕๒๘๖๕๕_๒๖๖๒๒๒๘๗๙๗๐

ภาพเด็กชาวมุสลิม
 ที่มา:
http://www.thailandexhibition.com/images/fileupload_pr/PR_news๓๑๔๙.jpg

ภาพเด็กด้อยโอกาส
 ที่มา: <http://๔.bp.blogspot.com/-bStiEFO๖RnM/Ud-B๓crLUJI/AAAAAAAAAVE๔/OBrJOYnANIQ/s๑๖๐๐/free-school-under-bridge-slum-new-dehli-india๑.jpg>

ภาพขอทาน
 ที่มา:
[https://img.pptvhd๓๖.com/resize/XvrSZaHSYb-WnIncq๕-gApm-PWg=/๐x๐/smart/filters:quality\(๗๕\)/Y๒๙udGVudHMlMkZmaWxlcyUyRlBvcFN๑cmklMkYxNjc๑OSUyRjU๓OTk๕MDMxYjRjODcua](https://img.pptvhd๓๖.com/resize/XvrSZaHSYb-WnIncq๕-gApm-PWg=/๐x๐/smart/filters:quality(๗๕)/Y๒๙udGVudHMlMkZmaWxlcyUyRlBvcFN๑cmklMkYxNjc๑OSUyRjU๓OTk๕MDMxYjRjODcua)

ภาพคนพิการ

ที่มา:

[http://fepdthailand.org/sites/default/files/images/basic/worki
ng-๑.JPG](http://fepdthailand.org/sites/default/files/images/basic/worki
ng-๑.JPG)

ภาพนักธุรกิจ

ที่มา:

[http://www.stock๒morrow.com/upload/b
ook/๔๖๙_make-money-fast.png](http://www.stock๒morrow.com/upload/b
ook/๔๖๙_make-money-fast.png)

ภาพเด็ก

ที่มา:

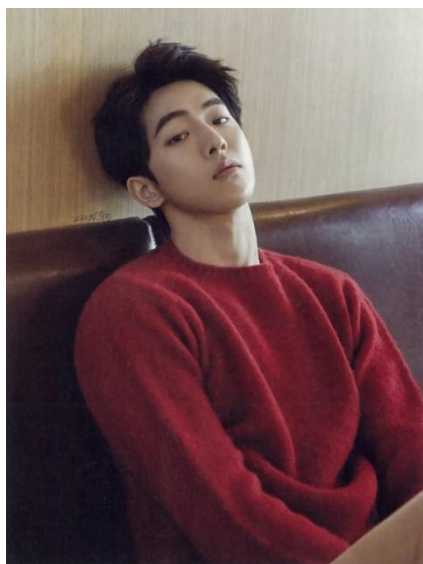
[http://img.tnews.co.th/userfiles/images/๒๐๑๕๐๙๑๐_๑
๕๐๙๒๙๐.jpg](http://img.tnews.co.th/userfiles/images/๒๐๑๕๐๙๑๐_๑
๕๐๙๒๙๐.jpg)

ภาพผู้สูงอายุ

ที่มา:

[http://๑๒๒.๑๕๕.๙๒.๑๒/centerapp/Common/GetFil
e.aspx?FileUrl=~/Uploads/Image/
๒๕๖๐/๐๖/๑๔/PNOHT๖๐๐๖๑๔๐๐๑๐๑๔๖๐๑.JPG](http://๑๒๒.๑๕๕.๙๒.๑๒/centerapp/Common/GetFil
e.aspx?FileUrl=~/Uploads/Image/
๒๕๖๐/๐๖/๑๔/PNOHT๖๐๐๖๑๔๐๐๑๐๑๔๖๐๑.JPG)

ภาพผู้ชาย
ที่มา: <https://koreaboo-cdn.storage.googleapis.com/๒๐๑๗/๐๗/c๖dq๖Y๘-๑๕๓๑x๒๐๔๘.jpg>

ภาพผู้หญิง
ที่มา: <http://www.popcornfor๒.com/upload/๘๒/news-full-๘๑๗๖๗.JPG>

ใบความรู้

การเคารพสิทธิและเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น

การปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองที่มีรัฐธรรมนูญเป็นแม่บทกำหนดกรอบให้ทุกภาคส่วนของสังคมยึดถือและปฏิบัติร่วมกัน โดยกรอบที่สำคัญในการดำรงตนอย่างเหมาะสมของประชาชน คือการยึดมั่นในสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด หากประชาชนทุกคนรู้ถึงสิทธิ เสรีภาพ และหน้าที่ที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้และต่างปฏิบัติได้อย่างถูกต้องครบถ้วน ประชาชนในชาติย่อมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและชาติบ้านเมืองก็จะพัฒนาและเจริญก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็ว

สิทธิของตนเองและผู้อื่นตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย การปฏิบัติตนตามสิทธิของตนเองภายใต้กรอบรัฐธรรมนูญ โดยไม่กระทบสิทธิบุคคลอื่น ย่อมได้ชื่อว่าบุคคลนั้นเป็นผู้มีส่วนนำพาบ้านเมืองให้พัฒนา ในที่นี้จะกล่าวถึงการปฏิบัติตนในการรักษาและเคารพสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น ต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดไว้ ดังนี้

๑. การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นที่มีต่อครอบครัว

ครอบครัวประกอบด้วยพ่อ แม่ และลูก ทุกครอบครัวมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ ในหลายประเด็นด้วยกัน โดยเฉพาะเรื่องการใช้ความรุนแรงและการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม หมายความว่า พ่อแม่ และลูกจะต้องไม่ใช้ความรุนแรงหรือปฏิบัติต่อกันอย่างไม่เป็นธรรม กรณีระหว่างสามีภรรยาจะต้องเคารพและรับฟังความคิดเห็นของกันและกัน ไม่ตัดสินปัญหาโดยใช้กำลัง กรณีระหว่างบุตรกับบิดามารดา บุตรต้องเชื่อฟังคำสั่งสอนของบิดามารดา บิดามารดาจะต้องอบรมสั่งสอนบุตรโดยใช้เหตุผล ไม่ใช้การแก้ไขพฤติกรรมลูกด้วยการเยียนตี เลี้ยงลูกด้วยรักความเข้าใจ และใช้สิทธิเสรีภาพในการแสวงหาความสุขส่วนตัว แต่ต้องอยู่ในขอบเขตและไม่ทำให้เกิดความเดือดร้อนหรือสร้างปัญหาใด ๆ ให้แก่บิดามารดา

๒. การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นที่มีต่อชุมชนและสังคม

สมาชิกทุกคนในสังคมมีสิทธิเท่าเทียมกันในการดำรงชีวิตในสังคม โดยสิทธิดังกล่าวจะต้องไม่ละเมิดสิทธิของสมาชิกคนอื่นในสังคม ในที่นี้ขอยกตัวอย่างสิทธิของตนเองที่มีต่อชุมชนบางประการ ดังนี้

๑) เสรีภาพในเคหสถาน ชาวไทยทุกคนย่อมมีเสรีภาพในเคหสถาน ที่จะสามารถอาศัยและครอบครองเคหสถานของตนโดยปกติสุข ไม่ว่าจะเกิดจากการเช่าหรือเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ ซึ่งบุคคลอื่นจะต้องให้ความเคารพในสิทธินี้ แม้แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐหากจะต้องเข้าไปดำเนินการตามกฎหมายใด ๆ เช่น การตรวจค้นเคหสถานของประชาชนก็จะทำการมิได้ เว้นแต่จะมีหมายค้นที่ออกโดยศาลเท่านั้น

๒) เสรีภาพในการเดินทางและการติดต่อสื่อสาร ชาวไทยทุกคนมีเสรีภาพที่จะเดินทางไปในที่ต่าง ๆ บนผืนแผ่นดินไทยได้ทุกพื้นที่ของประเทศไทย และสามารถเลือกถิ่นที่อยู่อาศัย ณ ที่ใดก็ได้ในประเทศไทย รวมทั้งชาวไทยทุกคนสามารถที่จะติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นไม่ว่าจะเป็นทางจดหมาย โทรศัพท์ หรืออินเทอร์เน็ต

๓) เสรีภาพในการนับถือศาสนา สมาชิกทุกคนในสังคมมีสิทธิ เสรีภาพที่จะนับถือศาสนาแตกต่างกันได้ ซึ่งบุคคลอื่นในสังคมรวมทั้งรัฐจะต้องให้ความเคารพสิทธิเสรีภาพในเรื่องนี้ด้วย

๔) เสรีภาพในทางวิชาการเยาวชนไทยทุกคนจะต้องได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า ๑๒ ปี โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย นอกจากนี้คนไทยทุกคนยังมีสิทธิในการที่จะศึกษาขั้นสูงหรือทำวิจัยตามที่ต้องการโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย

๕) เสรีภาพในการชุมนุมอย่างสงบโดยปราศจากอาวุธ หมายถึง ประชาชนทุกคนมีสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมแต่ต้องเป็นไปโดยสงบ ปราศจากอาวุธ และต้องไม่รบกวนสิทธิของผู้อื่น การปราศจากอาวุธนั้น

หมายรวมถึง ห้ามทุกคนที่มาร่วมชุมนุมพกพาอาวุธเข้ามาในที่ชุมนุมเด็กขาด บุคคลใดพกพาอาวุธเข้ามาในที่ชุมนุม บุคคลนั้นจะไม่ได้ได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญในกรณีที่ได้กล่าวมาข้างต้น

๖) สิทธิเสรีภาพในการอนุรักษ์และฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทุกคนย่อมมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ และร่วมสืบสานศิลปะหรือวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นและของประเทศชาติเพื่อให้ดำรงอยู่ต่อไปกับอนุชนรุ่นหลัง

๗) สิทธิเสรีภาพในการประกอบอาชีพ โดยเสรีภาพในการประกอบอาชีพจะต้องไม่เอาไรต์เอาเปรียบผู้อื่น เช่น ผู้ประกอบการจะต้องเคารพและซื่อสัตย์ต่อผู้บริโภค และไม่เอาเปรียบผู้บริโภค เป็นต้น

๓. การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่นที่มีต่อประเทศชาติ

๑) สิทธิในการมีส่วนร่วมในที่นี้ หมายถึง สิทธิการมีส่วนร่วมในกระบวนการพิจารณาของเจ้าหน้าที่รัฐเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการด้านการปกครอง อันมีผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของคนในสังคมโดยตรง

๒) สิทธิที่จะฟ้องร้องหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือองค์กรของรัฐที่เป็นนิติบุคคล ประชาชนมีสิทธิที่จะฟ้องร้องหน่วยงานต่าง ๆ เหล่านี้ให้รับผิดชอบ หากการกระทำใด ๆ หรือการละเว้นการกระทำใด ๆ ของข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยงานนั้น ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของประชาชนต่อศาลปกครอง

๓) สิทธิที่จะต่อต้านโดยสันติวิธี การกระทำใดจะเป็นไปเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศ โดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เช่น การต่อต้านการทำปฏิวัติรัฐประหาร เป็นสิ่งที่ประชาชนมีสิทธิที่จะออกมาต่อต้าน แต่ต้องเป็นไปโดยสันติวิธี

แนวทางการปฏิบัติตนในการเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น

การปฏิบัติตนตามสิทธิของตนเองและผู้อื่นในสังคม เป็นสิ่งที่ช่วยจัดระเบียบให้กับสังคมสงบสุข โดยมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. เคารพสิทธิของกันและกัน โดยไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของผู้อื่นสามารถแสดงออกได้หลายประการ เช่น การแสดงความคิดเห็น การยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เป็นต้น

๒. รู้จักใช้สิทธิของตนเองและแนะนำให้ผู้อื่นรู้จักใช้สิทธิของตนเอง

๓. เรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสิทธิเสรีภาพตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เช่น สิทธิเสรีภาพของความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพในเคหสถาน เป็นต้น

๔. ปฏิบัติตามหน้าที่ของชาวไทยตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เช่น การออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การเสียภาษีให้รัฐเพื่อนำเงินมาพัฒนาประเทศ เป็นต้น

ผลที่ได้รับจากการปฏิบัติตนเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น

๑. ผลที่เกิดกับประเทศชาติ หากประชาชนมีความสมัครสมานรักใคร่สมัครใจ ไม่มีความแตกแยกไม่แบ่งเป็นพวกเป็นเหล่า บ้านเมืองก็จะสงบสุขเกิดสวัสดิภาพ บรรยากาศโดยรวมก็จะสดใส ปราศจากการระแวงต่อกัน การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ สามารถดำเนินไปอย่างราบรื่น นักลงทุน นักท่องเที่ยวก็จะเดินทางมาเยือนประเทศของเราด้วยความมั่นใจ

๒. ผลที่เกิดขึ้นกับชุมชนหรือสังคม เมื่อประชาชนในสังคมรู้จักสิทธิของตนเองและของผู้อื่น ก็จะนำพาให้ชุมชนหรือสังคมเกิดการพัฒนา เมื่อสังคมมั่นคงเข้มแข็งก็จะมีส่วนทำให้ประเทศชาติเข้มแข็ง เพราะชุมชนหรือสังคมเป็นส่วนหนึ่งของประเทศชาติบ้านเมืองโดยรวม

๓. ผลที่เกิดขึ้นกับครอบครัว ครอบครัวเป็นสถาบันแรกของสังคม เมื่อครอบครัวเข้มแข็ง และอบรมสั่งสอนให้สมาชิกในครอบครัวทุกคนรู้บทบาท สิทธิ เสรีภาพของตนเองและปฏิบัติตามที่กฎหมายและ

รัฐธรรมนูญได้ให้ความคุ้มครองได้อย่างเคร่งครัด โดยไม่ละเมิดสิทธิเสรีภาพของสมาชิกอื่นในสังคมก็จะนำพาให้สังคมและประเทศชาติเข้มแข็งตามไปด้วย

กรณีศึกษา

แหล่งข้อมูล : เมมูคอร์รัปชัน และการแสวงหาประโยชน์

เรียบเรียงจากโครงการ คู่มือประชาชนรู้ทันคอร์รัปชันและการแสวงหาผลประโยชน์

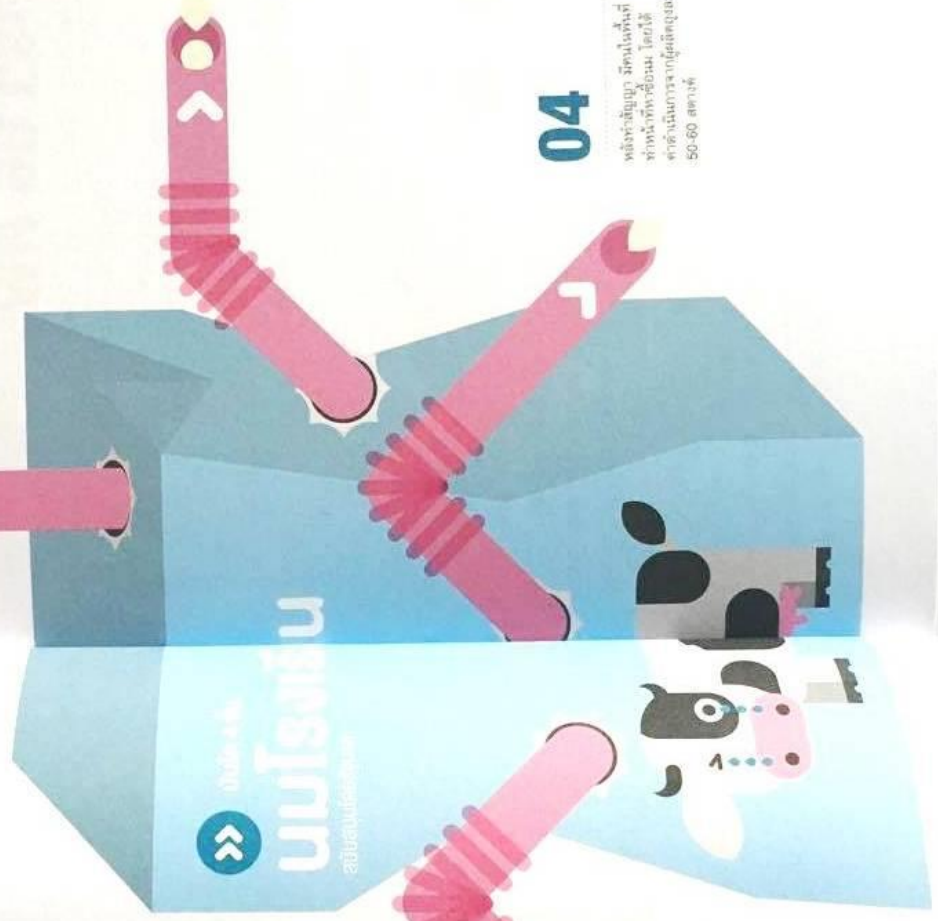
โดย สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ ปกป้อง จันวิทย์ อิศร์กุล อุณหฤกษ์ ศุภณัฐ ศศิรัฐฉิมวัฒน์
กิตติพงษ์ สนธิสัมพันธ์ และสาโรช ศรีใส มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศ

โครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน:

อัตรากำลังบุคลากร คุณภาพต่ำ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) เป็นผู้ดำเนินการจัดซื้อและจัดส่งนมให้กับสถานศึกษาตั้งแต่ปี 2544 โดย อปท. จะให้สิทธิ์ผู้ประกอบการจำหน่ายนมรายละ 1 โหลพื้นที่ แต่ปรากฏว่ามีผู้ประกอบการบางรายได้รับสิทธิ์จำหน่ายนมมากกว่า 1 โหล ขณะเดียวกัน การเสนอราคาในแต่ละโหลนี้ ผู้ที่เสนอราคาเพียง 1-2 รายเท่านั้นที่เสนอราคา โดยผู้ที่เสนอราคากลางจะชนะการประกวดราคาทุกครั้ง ส่วนผู้ประกอบการที่เคยแพ้ก็จะเป็นผู้ขายนมในการประกวดราคาครั้งถัดไป โครงการนมโรงเรียนจึงเป็นการอึดกับระหว่างผู้ประกอบการ โดยมีเด็กนักเรียนทั่วประเทศเป็นผู้เสียประโยชน์

02 ผู้ประกอบการน้อยรายเข้าร่วมเสนอราคา และมีการซื้อนม ทำให้ อปท. ไม่สนใจราคาที่ดีกว่าจากคนอื่น

03 ผู้ประกอบการทุกรายมอบหมายให้คนเดิมมาเสนอราคาซ้ำๆ ในเวลาสั้นๆ ซ้ำๆ

04 หลังรัฐวิสาหกิจส่งใบแจ้งหนี้ให้ อปท. อปท. ไม่สนใจที่จะจ่ายเงินเพราะจากผู้ส่งนมราคา 50-60 บาท

* **01**

ผลกระทบต่อประชาชน

- นมที่ อปท. ได้รับคุณภาพต่ำ ซึ่งส่งผลต่อสุขภาพของเด็กนักเรียน
- ผู้ประกอบการขายนมไม่ได้รับความเป็นธรรม เนื่องจากผู้ที่ไม่ได้สิทธิ์จากผู้ประกอบการรายอื่นและผู้ประกอบการรายอื่นและผู้รับผลประโยชน์

อปท. กำหนดเงื่อนไขเบื้องต้นที่ไม่เป็นธรรม ผู้ประกอบการบางรายมีสิทธิขายนม 1 โหล บางรายมีสิทธิขายนม 2 โหล

01

บัตรประชาชนสามารถทำอะไรได้บ้าง ราคาแพง

เมื่อเดือนมีนาคม 2547 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแผนการผลิตบัตรประชาชนสามารถทำจำนวน 64 ล้านใบในระยะเวลา 3 ปี ด้วยงบประมาณ 7,910 ล้านบาท แต่จนกระทั่งปัจจุบันบัตรประชาชนสามารถทำอีกไม่ต่างจากบัตรประชาชนแบบแบบแม่เหล็ก เนื่องจากมันไม่มีข้อมูลใดๆ มากไปกว่าข้อมูลทะเบียนราษฎรตามปกติ

ความไม่โปร่งใสในการจ้างผลิต ยิ่งทำให้เกิดความล่าช้าราว 2 ปีครึ่ง และเสียงบประมาณกว่า 8,000 ล้านบาท

ผลกระทบต่อประชาชน

- การไม่เชื่อมั่นความพร้อมเรื่องการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทำให้การใช้ฐานบัตรประชาชนเฉพาะเจ้าหน้าที่แบบไม่ต่างจากบัตรประชาชนแบบแม่เหล็ก
- ความไม่โปร่งใสในการประมูล ทำให้เกิดความแพงกว่ามาก
- ได้ใช้กว่ากำหนดราว 2 ปีครึ่ง ทำให้เกิดปัญหาขาดแคลนบัตรประชาชน รัฐต้องสูญเงินในการจัดซื้อบัตรแบบแม่เหล็ก 21 ล้านใบ เพื่อใช้แทนชั่วคราว

เส้นทาง การจ้างผลิต สามารถการ 3 รุ่น

ข้อมูลจ้างบริษัท ชื่อ-สกุล
หมายเลขบัตรประชาชน 9/ค/ป เกิด
ที่อยู่ ตามข้อมูลระบบทะเบียนราษฎร

ข้อมูลระบบทะเบียนราษฎร

ข้อมูลระบบทะเบียนราษฎร

ข้อมูลผู้เสียชีวิตกรมสงเคราะห์

การเชื่อมโยงข้อมูลกับทะเบียนราษฎร PIN 1000 และเชื่อมโยง

01

รุ่นที่ 1 จำนวน 12 ล้านใบ
ผู้ลงทะเบียนระบบแม่เหล็ก
888 ล้านบาท
ผลิตโดย 74 บริษัท

02

รุ่นที่ 2 จำนวน 26 ล้านใบ
ผู้ลงทะเบียนระบบแม่เหล็ก
921 ล้านบาท ผลิตโดย
35-40 บริษัท

03

รุ่นที่ 3 จำนวน 26 ล้านใบ
ผู้ลงทะเบียนระบบแม่เหล็ก
902 ล้านบาท ผลิตโดย
34-70 บริษัท

04

ทั้ง 3 รุ่นยังไม่ได้นำมาใช้จริง
จากปัญหาความล่าช้า
แบบไม่มีที่ปรึกษาเห็น
ใบละ 15 บาท

ความเสียหาย

เมื่อปี 2547 ใช้งบประมาณ 2,882
ล้านบาทเพื่อผลิตบัตรประชาชน
แบบแม่เหล็กจำนวน 64 ล้านใบ
โดยใช้เวลากว่า 3 ปีกว่าจะ
ได้ 6 ล้านใบ คิดเป็นเงิน
320 ล้านบาท
เพื่อใช้แทนบัตรแม่เหล็ก

ข้อมูลระบบทะเบียนราษฎร

การเชื่อมโยงข้อมูลกับทะเบียนราษฎร

การเชื่อมโยงข้อมูลกับทะเบียนราษฎร

Date of Expiry

เจ้าพนักงานออกบัตร

Date of Issue

การใช้บัตรแทนพาสปอร์ต

การใช้บัตรแทนบัตรประชาชน

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม

ชั้น ปวส.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อการป้องกันการทุจริต

เวลา ๔ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

- ๑) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๒) ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๓) ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๑) นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ความสำคัญของการปฏิบัติตามระเบียบ กฎ กติกา กฎหมายได้
- ๒) นักศึกษาสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามระเบียบ กฎ กติกา กฎหมายกับความรับผิดชอบต่อสังคมได้
- ๓) นักศึกษาสามารถจัดทำสื่อเผยแพร่และรณรงค์ในการปฏิบัติตามระเบียบ กฎ กติกา กฎหมายได้
- ๔) นักศึกษาสามารถปฏิบัติตนตามระเบียบ กฎ กติกา กฎหมายได้

๓. สารการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

- ๑) ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติตามระเบียบ กฎ กติกา กฎหมายกับความรับผิดชอบต่อสังคม
- ๒) ความสำคัญของปฏิบัติตามระเบียบ กฎ กติกา กฎหมาย
- ๓) แนวทางการปฏิบัติตนในการปฏิบัติตามระเบียบ กฎ กติกา กฎหมาย

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

- ๑) ความสามารถในการสื่อสาร
  - การฟัง พูด เขียน
- ๒) ความสามารถในการคิด
  - การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดเป็นระบบ และการคิดอย่างสร้างสรรค์
- ๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา
  - การแก้ปัญหาและอุปสรรคอย่างมีเหตุผล และความเข้าใจความสัมพันธ์และเหตุการณ์ต่าง ๆ

ในสังคม

- ๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
  - การทำงานกลุ่ม

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ / ค่านิยม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- มีวินัย

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

- ๑) ครูถามนักเรียนว่า ทำไมสังคมต้องมีกฎหมาย นักศึกษาร่วมกันตอบคำถาม จากนั้นครูและนักศึกษาร่วมกันวิเคราะห์ความสำคัญของกฎหมาย

(กฎหมายสร้างความเป็นระเบียบเรียบร้อยแก่สังคมและประเทศชาติ ทำให้สังคมจะสงบสุข เมื่อทุกคนปฏิบัติตามกฎหมายและรู้ว่าตนมีสิทธิของตนอยู่เพียงไร ไม่ไปล่วงล้ำสิทธิของผู้อื่น กฎหมายสร้างความเท่าเทียมในความเป็นมนุษย์ ระวังข้อพิพาท และก่อให้เกิดความยุติธรรมเมื่อมีความขัดแย้งในสังคม)

๒) แบ่งกลุ่มนักศึกษาเป็น ๔ กลุ่ม เพื่อวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นว่ากฎของโรงเรียนแต่ละข้อนั้น มีจุดประสงค์เพื่ออะไร และถ้าทุกคนไม่ปฏิบัติตาม จะเกิดผลกระทบอย่างไรบ้าง

กลุ่มที่ ๑ การแต่งกายให้ถูกระเบียบ

กลุ่มที่ ๒ การห้ามนำอาหารและเครื่องดื่มขึ้นไปทานบนอาคารเรียน

กลุ่มที่ ๓ การทำเวรประจำวัน

กลุ่มที่ ๔ การเก็บถาดอาหารทุกครั้งหลังรับประทานอาหาร

(ครูอาจเลือกกฎโรงเรียนข้ออื่น ๆ มาประกอบการวิเคราะห์)

๓) ครูอธิบายให้นักศึกษาเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน จากนั้นเชื่อมโยงไปยังการปฏิบัติตามกฎหมายระดับชุมชน สังคมและประเทศ

๔) นักศึกษาดูคลิปวิดีโอ เรื่อง “เหลื้ออด!! เพจดังผุดไอเดียสุดเจ๋ง แก้ปัญหาโมไซค์ขึ้นทางเท้า ความมั่งงายที่เกลื่อนสังคม” ซึ่งเป็นคลิปวิดีโอเกี่ยวกับ มาตรการการแก้ไขปัญหาการซบรถจักรยานยนต์บนทางเท้า จากนั้นนักศึกษาแต่ละกลุ่มตอบคำถามต่อไปนี้

ก. เพราะเหตุใดจึงเกิดการกระทำที่ผิดกฎหมายดังกล่าว

ข. แต่ละมาตรการการแก้ปัญหานั้น ประสบความสำเร็จหรือไม่ เพราะเหตุใด

ค. เพราะเหตุใด วิธีการสุดท้ายจึงประสบความสำเร็จ

๕) ครูและนักศึกษาร่วมกันวิเคราะห์ความสำคัญของพลเมืองที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคม ได้อย่างไร จากนั้นครูอธิบายความหมายและความสำคัญของพลเมือง

ชั่วโมงที่ ๒

๖) นักศึกษาแต่ละกลุ่มรับแถบประโยคต่อไปนี้ และร่วมกันพิจารณาความหมายของถ้อยความใน แถบประโยค

- พลเมืองขาดความสนใจและความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย
- พลเมืองไม่เลือกผู้ที่มีส่วนในการร่างกฎหมาย
- พลเมืองไม่มีวินัยในการปฏิบัติตามกฎหมาย
- พลเมืองไม่ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่พนักงาน
- พลเมืองเปิดช่องทางให้ตนเองตกเป็นเหยื่อของกฎหมาย

๗) นักศึกษาแต่ละกลุ่มนั่งเป็นวงกลม จากนั้นให้ตอบคำถามต่อไปนี้ โดยครูจะให้สัญญาณในการตอบคำถาม เมื่อสัญญาณดังขึ้น ให้สมาชิกในกลุ่มคนต่อไปเป็นคนพูด โดยทุกคนจะได้พูดจนครบทั้งกลุ่ม

คำถามรอบที่ ๑ ตนเองเคยมีส่วนในการทำผิดกฎหมายเพราะสาเหตุใดบ้าง

คำถามรอบที่ ๒ นักศึกษารู้สึกอย่างไรเมื่อตัวเองทำผิดกฎหมาย

คำถามรอบที่ ๓ นักศึกษาคิดว่าสาเหตุจากพลเมืองในข้อใดที่สร้างปัญหาการใช้และการ

บังคับใช้กฎหมายมากที่สุด โดยให้เรียงลำดับ

ชั่วโมงที่ ๓

๘) ครูและนักเรียนร่วมกันยกตัวอย่างเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน หรือข่าวที่เกิดจากสาเหตุจากแถบประโยคจากนั้นร่วมกันแสดงความคิดเห็นเพื่อจัดลำดับสาเหตุที่เป็นปัญหามากที่สุดตามลำดับ

๙) นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ความสำคัญของการปฏิบัติตามกฎหมาย จากนั้นให้นักศึกษาร่วมกันแสดงความคิดเห็นข้อความที่ว่า “ไม่เห็นเป็นอะไรเลย ใคร ๆ เขาก็ทำกัน” ตลอดจนวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากนั้นครูอธิบายถึงความสำคัญในการปฏิบัติตนของนักศึกษาในฐานะพลเมืองเกี่ยวกับบทบาทในการทำตามกฎหมาย

ชั่วโมงที่ ๔

๑๐) แบ่งนักศึกษาออกเป็นคู่ และให้นักศึกษาร่วมกันทำโปสเตอร์รณรงค์เชิญชวนให้เพื่อนปฏิบัติตนตามระเบียบ กฎโรงเรียน นำเสนอหน้าชั้นเรียนและติดรอบบริเวณโรงเรียน

๑๑) นักศึกษาในชั้นเรียนร่วมกันสร้างแบบประเมินพฤติกรรมของตนเองในการปฏิบัติตามระเบียบ กฎโรงเรียน กติกา กฎหมายและจากนั้นประเมินตนเองในแบบประเมินที่สร้างขึ้น

๔.๒ สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

๑) คลิปวิดีโอ เรื่อง “เหลืออด!! เพจดังผุดไอเดียสุดเจ๋ง แก้ปัญหาโซเชียลซีบนทางเท้า ความมั่งงายที่เคลื่อนสังคม” (URL : <http://youtu.be/๔FyJwBYJRIA>)

๒) แถบประกาศของโรงเรียน ๔ ข้อและพลเมืองในสถานการณ์ ๕ สถานการณ์

๓) บัตรคำถามเกี่ยวกับมาตรการการแก้ไขปัญหาการขั้บรถจักรยานยนต์บนทางเท้า

๔) โปสเตอร์รณรงค์

๕) อินเทอร์เน็ต

๕. การประเมินผลการเรียนรู้

๕.๑ วิธีการประเมิน

๑) ตรวจสอบผลงานการประเมินพฤติกรรมตนเองในการปฏิบัติตามระเบียบ กฎ กติกาและกฎหมาย

๒) ตรวจสอบโปสเตอร์

๓) สังเกตพฤติกรรมมีวินัย

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๑) แบบประเมินผลงานการประเมินพฤติกรรมของตนเอง

๒) แบบให้คะแนนโปสเตอร์

๓) แบบสังเกตพฤติกรรมมีวินัย

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

- นักศึกษาผ่านการประเมินทุกกิจกรรม ได้คะแนนระดับดีขึ้นไปถือว่าผ่าน

- นักศึกษาผ่านการประเมินพฤติกรรมระดับดีขึ้นไปถือว่าผ่าน

๖. บันทึกหลังสอน

.....

.....

.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน
(.....)

๗. ภาคผนวก

เกณฑ์การให้คะแนนโปสเตอร์

เกณฑ์การให้คะแนน
<p>เนื้อหา ๒๐ คะแนน</p> <p>- ความเหมาะสมของเนื้อหา ๑๐ คะแนน   สอดคล้องกับหัวข้อเรื่องชัดเจน ตรงประเด็น : ๑๐ คะแนน   สอดคล้องกับหัวข้อเรื่องบางส่วน เนื้อหาอ้อมค้อม ๘ คะแนน   สอดคล้องกับหัวข้อเรื่องบางส่วน เนื้อหาอ้อมค้อม วกวน ๕ คะแนน   เนื้อหาไม่สอดคล้องกับหัวข้อเรื่อง เนื้อเรื่องไม่ตรงประเด็น ๐ คะแนน</p> <p>- ความครบถ้วนของเนื้อหา ๑๐ คะแนน   เนื้อหาครบถ้วน ถูกต้องตามหลักวิชาการโดยทั่วไป มีการอ้างอิงจากแหล่งที่เชื่อถือได้และระบุแหล่งที่มาของข้อมูล ๑๐ คะแนน   เนื้อหาครบถ้วน ถูกต้องตามหลักวิชาการโดยทั่วไป แหล่งอ้างอิงสืบค้นจากอินเทอร์เน็ตและหนังสือแต่ไม่ได้รวบรวมแหล่งอ้างอิง ๘ คะแนน   เนื้อหาคลุมเครือ แต่มีการอ้างอิงจากแหล่งที่เชื่อถือได้ ๖ คะแนน   เนื้อหาคลุมเครือ ไม่มีการอ้างอิงจากแหล่งอ้างอิง ๕ คะแนน</p>
<p>ความสวยงาม ๒๐ คะแนน</p>
<p>ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ๒๐ คะแนน</p> <p>- รูปแบบการดำเนินเรื่อง และสื่อความหมาย (๑๐ คะแนน)   มีการดำเนินเรื่องที่ชัดเจนสามารถสื่อให้ผู้ชมเข้าใจได้ดี ๑๐ คะแนน   มีการดำเนินเรื่องที่ดี สื่อให้ผู้ชมเข้าใจได้ดี ๘ คะแนน   มีการดำเนินเรื่องพอใช้ได้ แต่ไม่สามารถสื่อรายละเอียดของเนื้อหาทั้งหมด ๖ คะแนน   สื่อความหมายได้น้อย รูปแบบของเรื่องไม่ได้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของเนื้อหา ๕ คะแนน   รูปแบบการดำเนินเรื่อง ไม่ได้สื่อให้เห็นถึงองค์ประกอบของเนื้อหา ๐ คะแนน</p> <p>- เสริมสร้างเอกลักษณ์ สัญลักษณ์ และทัศนคติ (๑๐ คะแนน)   สามารถถ่ายทอดเนื้อหาให้ผู้ชมเกิดความคล้อยตาม และเห็นความสำคัญ ๑๐ คะแนน   สามารถถ่ายทอดเนื้อหาให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกตามได้บางส่วน เนื่องจากเนื้อหายังคลุมเครือ ไม่ชัดเจน ๘ คะแนน   ไม่สามารถทำให้ผู้ชมเกิดการคล้อยตามได้ เนื่องจากเนื้อหาไม่ต่อเนื่อง ไม่เข้าใจการสื่อความหมายของเนื้อหา แต่โดยรวมผู้ชมสามารถสรุปสาระสำคัญได้บางส่วน ๕ คะแนน   ไม่สามารถทำให้เกิดทัศนคติที่ดี เกิดการคล้อยตามได้อย่างสิ้นเชิง ๐ คะแนน</p>
<p>เทคนิคและการจัดองค์ประกอบ ๒๐ คะแนน</p> <p>- เทคนิค ๑๐ คะแนน</p>

- องค์กรประกอบ ๑๐ คณะ
ความสำเร็จโดยรวมของผลงาน ๑๐ คณะ
ครบถ้วนสมบูรณ์ ๑๐๐ % ๑๐ คณะ
ขาดองค์ประกอบบางส่วน ๘ คณะ
ขาดองค์ประกอบส่วนใหญ่ ๖ คณะ
. กระบวนการและการนำเสนอ ๑๐ คณะ
- ทำงานเป็นทีมแบ่งภาระงานชัดเจน ๕ คณะ
- การนำเสนอ ๕ คณะ

แบบสังเกตพฤติกรรม
“มีวินัย”

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงตามเกณฑ์การประเมิน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ปฏิบัติตามตาม ข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียนและ สังคม ไม่ละเมิด สิทธิ์ของผู้อื่น				ตรงต่อเวลาใน การปฏิบัติ กิจกรรมต่างๆใน ชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบใน การทำงาน				รวม คะแนน	ผลการประเมิน	
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑		๘ คะแนน	ผ่าน
๑												
๒												
๓												
๔												
๕												

เกณฑ์การใช้คะแนน

๔ คะแนน	เท่ากับ	ดีมาก
๓ คะแนน	เท่ากับ	ดี
๒ คะแนน	เท่ากับ	พอใช้
๑ คะแนน	เท่ากับ	ปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๗-๘	ดีมาก
๕-๖	ดี
๓-๔	พอใช้
๑-๒	ปรับปรุง

(ลงชื่อ).....ครูผู้ประเมิน
(.....)
...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้

หน่วยที่ ๔ ชื่อหน่วย พลเมืองกับความรับผิดชอบต่อการสังคม

ชั้น ปวส.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อการป้องกันการทุจริต เวลา ๔ ชั่วโมง

๑. ผลการเรียนรู้

- ๑) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อการสังคม
- ๒) ปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองและมีความรับผิดชอบต่อการสังคม
- ๓) ตระหนักและเห็นความสำคัญของการต่อต้านและป้องกันการทุจริต

๒. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๑) นักศึกษาสามารถระบุพฤติกรรมของพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อการป้องกันการทุจริตได้
- ๒) นักศึกษาสามารถปฏิบัติตนตามหน้าที่พลเมืองที่มีต่อการป้องกันการทุจริตได้
- ๓) นักศึกษาสามารถจัดทำสื่อเผยแพร่และรณรงค์ให้การส่งเสริมให้พลเมืองรับผิดชอบต่อการป้องกันการทุจริตได้

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความรู้

ลักษณะพฤติกรรมของพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อการป้องกันการทุจริต

๓.๒ ทักษะ / กระบวนการ (สมรรถนะที่เกิด)

- ๑) ความสามารถในการสื่อสาร
  - การฟัง พูด และเขียน
- ๒) ความสามารถในการคิด
  - การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์
- ๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา
  - การแก้ปัญหาและอุปสรรคอย่างมีเหตุผล และความเข้าใจความสัมพันธ์และเหตุการณ์ต่าง ๆ

ในสังคม

๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- การทำงานกลุ่ม

๓.๓ คุณลักษณะอันพึงประสงค์/ค่านิยม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- มีวินัย

๔. กิจกรรมการเรียนรู้

๔.๑ ขั้นตอนการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ ๑

- ๑) นักศึกษาร่วมกันนิยามความหมายของคำว่า การทุจริต ลงในกระดาษโน้ตของตนเอง
- ๒) นักศึกษาจับคู่กับเพื่อน และแลกเปลี่ยนกันอ่านความหมายของคำว่า การทุจริต ที่ตนเองนิยาม หลังจากนั้นให้นักศึกษาจับกลุ่ม ๔-๕ คน เพื่อนิยามความหมายของ การทุจริต ที่สมบูรณ์ที่สุด

๒) แบบให้คะแนนตรวจคลิปวิดีโอ

๓) แบบสังเกตพฤติกรรมมีวินัย

๕.๓ เกณฑ์การตัดสิน

-นักศึกษาผ่านการประเมินทุกกิจกรรมได้คะแนนระดับดีขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

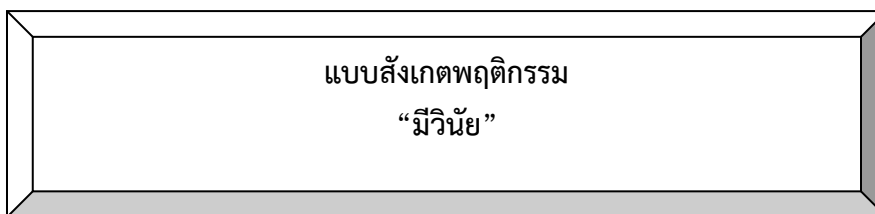
-นักศึกษาผ่านการประเมินพฤติกรรมระดับดีขึ้นไป

๖. บันทึกหลังสอน

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ ..... ครูผู้สอน
(.....)

๗. ภาคผนวก

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงตามเกณฑ์การประเมิน

เลขที่	ชื่อ - สกุล	ปฏิบัติตามตาม ข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ของครอบครัว โรงเรียนและ สังคม ไม่ละเมิด สิทธิ์ของผู้อื่น				ตรงต่อเวลาใน การปฏิบัติ กิจกรรมต่างๆใน ชีวิตประจำวัน และรับผิดชอบใน การทำงาน				รวม คะแนน	ผลการประเมิน	
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑		๘ คะแนน	ผ่าน
๑												
๒												
๓												
๔												
๕												

เกณฑ์การใช้คะแนน

- ๔ คะแนน   เท่ากับ ดีมาก
- ๓ คะแนน   เท่ากับ ดี
- ๒ คะแนน   เท่ากับ พอใช้
- ๑ คะแนน   เท่ากับ ปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๗-๘	ดีมาก
๕-๖	ดี
๓-๔	พอใช้
๑-๒	ปรับปรุง

(ลงชื่อ).....ครูผู้ประเมิน
 (.....)
 ...../...../.....

แบบให้คะแนนตรวจคลิปวิดีโอ เรื่องชวนเพื่อนมาทำดีตลอดวิถีคนโกง
ระดับชั้น ปวส. สาขาวิชา..... กลุ่มที่.....

ที่	กลุ่มที่	รายการประเมิน												รวม
		ความถูกต้องตรงตามประเด็นของเนื้อหา				มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์				เนื้อหาสอดคล้องแสดงสมบัติบาท				
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	
๑														
๒														
๓														
๔														
๕														

เกณฑ์การใช้คะแนน

๔ คะแนน	เท่ากับ	ดีมาก
๓ คะแนน	เท่ากับ	ดี
๒ คะแนน	เท่ากับ	พอใช้
๑ คะแนน	เท่ากับ	ปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
๑๐-๑๒	ดีมาก
๗-๙	ดี
๔-๖	พอใช้
๑-๓	ปรับปรุง